

BIJLAGE: Verwerking reactie bestuur op concept-rapport en overige wijzigingen in definitief rapport

Bestuur: Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Hurdegaryp
 Bestuursnummer: 42639

Kenmerk conceptrapport: XXXXXXXXXX
 Datum aanbiedingsbrief: 23 december 2021

Datum zienswijze bestuur: 22 januari 2022
 Kenmerk zienswijze bestuur: mail

Reactie bestuur (per mail 22 januari 2022)

Op één punt zij hier nu wel alvast een reactie gegeven, namelijk dat in elk geval het economisch eigendom van de schoolgebouwen in Hoorn, Hurdegaryp, Geldermalsen en Deventer bij de schoolstichtingen ligt en niet bij de ANBI. Dit volgt uit de overeenkomst, die behalve de erfpacht in het bijzonder ook het recht op opstal behelst en uit hetgeen daarover is bepaald in BW 5.99 lid 1. Omdat er kennelijk verwarring over is ontstaan, is namens de ANBI nog een aanvullende verklaring opgesteld die u hierbij als bijlage aantreft.

Reactie inspectie:

Anders dan u stelt, is voor het bepalen van het eigendom met betrekking tot de schoolgebouwen de notariële akte leidend. Deze akte levert tegenover een ieder dwingend bewijs op van hetgeen de ambtenaar, in dit geval de notaris, binnen de kring van zijn bevoegdheid omtrent zijn waarnemingen en verrichtingen heeft verklaard. Uit deze notariële akten blijkt dat de overdracht naar de SvPO-ANBI-stichting steeds (tevens) betrekking heeft op de aanwezige opstallen. Deze overdracht is als zodanig ook ingeschreven in het Kadaster. Een notariële akte levert daarbij ook tussen partijen dwingend bewijs op van de waarheid van de daarin opgenomen verklaringen. Dat de SvPO-scholenstichtingen op grond van de erfpachtovereenkomsten nadien nog opstallen zouden mogen realiseren, doet aan dit alles niet af. De door u aangeleverde (aanvullende) overeenkomst biedt geen aanleiding om te twijfelen aan hetgeen partijen en de notaris hebben verklaard. De door u aangeleverde (aanvullende) informatie vormt geen aanleiding om de aan u toegezonden concept-rapporten te wijzigen, alvorens deze zullen worden vastgesteld.

Ook voor uw verwijzing naar artikel 99 van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek geldt dat deze geen aanleiding zijn om de aan u toegezonden concept-rapporten te wijzigen. In aanvulling op hetgeen hiervoor al is vermeld, geldt dat het feit dat de desbetreffende SvPO-scholenstichtingen mogelijk in de toekomst recht hebben op een vergoeding vanuit de SvPO-ANBI-stichting, niet afdoet aan de geconstateerde onrechtmatigheid van de gedane bestedingen. Een eventuele in de toekomst gelegen vergoedingsregeling maakt de geconstateerde onrechtmatigheid namelijk niet ongedaan.

Uw reactie leidt niet tot aanpassing van het rapport.

Door de inspectie doorgevoerde (minimale) wijzigingen

De inspectie heeft ten opzichte van het concept rapport enkele (minimale) wijzigingen doorgevoerd, dit ter verduidelijking van reeds gerapporteerde zaken. Deze (minimale) wijzigingen zijn geel gemarkeerd in een separaat bijgevoegde versie van het rapport.

Sticht. voor Persoonl. Onderw. Kapelle

<CONCEPT>
Specifiek Onderzoek Rekenschap

Onderzoek Onderwijshuisvesting

Datum vaststelling:

Voorwoord

Dit rapport bevat de resultaten van het specifiek onderzoek naar het eigendom en de verantwoording van de onderwijshuisvesting van Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Kapelle (hierna: SvPO Kapelle)

Bestuur: Stichting voor Persoonlijk
Onderwijs Kapelle
Bestuursnummer: 41870
BRINnummer: 29ZT

De Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) heeft dit specifiek onderzoek verricht in de periode van april 2021 tot en met november 2021.

Rapport

Het conceptrapport is op xx december 2021 aan het bestuur toegezonden voor hoor en wederhoor. Het bestuur heeft een reactie ingezonden op xx december 2021, die voor zover nodig is verwerkt in het definitieve rapport.

Het definitieve rapport met nummer xxx is op xx december 2021 te Utrecht vastgesteld door xxx, <functie> directie Rekenschap en Juridische Zaken.

Het onderzoeksrapport wordt in de vijfde week na vaststelling openbaar gemaakt via www.onderwijsinspectie.nl.

Specifiek onderzoek

Naast regulier onderzoek op grond van artikel 11 van de Wet op het onderwijstoezicht (Wot), kan de inspectie uit eigen beweging dan wel op aanwijzing van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) specifiek onderzoek verrichten op grond van artikel 15 van de Wot. Hieronder worden alle niet-reguliere vormen van onderzoek verstaan.

De inspectie kan op grond van artikel 3, eerste lid, van de Wot een onderzoek instellen naar, onder meer, de naleving van bij of krachtens onderwijswetten gegeven voorschriften en de rechtmatigheid van de bestedingen.

Voor een specifiek onderzoek wordt steeds per onderzoek een onderzoeksvraag of worden meerdere onderzoeksvragen geformuleerd afhankelijk van de aard en het onderwerp van het onderzoek. Ook de onderzoeksopzet en -uitvoering volgen geen vast stramien, maar worden per geval bepaald.

De bevindingen naar aanleiding van een specifiek onderzoek worden vastgelegd in een openbaar rapport, tenzij de aard van het onderzoek of de omvang daarvan zich daartegen verzet.

Samenvatting

Dit nader specifiek onderzoek draait om de vraag of er bij SvPO Kapelle sprake is van door het bestuur gevoerd deugdelijk financieel beleid. Deze vraag hebben we opgedeeld in de onderstaande drie onderwerpen en deelvragen, die ieder betrekking hebben op (een onderdeel van) deugdelijk financieel beleid.

- 1) Continuïteit: is er mogelijk sprake van een bedreiging van de financiële continuïteit als gevolg van het gevoerde huisvestingsbeleid en de (mede) in dat kader gevoerde transacties?

De financiële continuïteit van SvPO Kapelle is ernstig in gevaar gebracht. Er is op 31 december 2020 sprake van een lage liquiditeit van de stichting. SvPO Kapelle beschikte op 31 december 2020 over onvoldoende vlottende activa om de bestaande kortlopende schulden te kunnen voldoen. Daarmee is er sprake van een situatie waarbij SvPO Kapelle op 31 december 2020 niet meer zelfstandig rekeningen kon betalen en niet meer kon investeren in het onderwijs. De bestuurder van SvPO Kapelle diende op dat moment ernstig rekening te houden met een mogelijk faillissement. Doordat de bestuurder van SvPO Kapelle geen inzage geeft in de gerealiseerde liquiditeitsontwikkeling (tot het moment van opstellen van dit rapport) en de prognose van de liquiditeitspositie gedurende 2021 en de daarop volgende jaren, hebben wij niet kunnen vaststellen of de financiële situatie van SvPO Kapelle gedurende 2021 (aanzienlijk) is verbeterd.

De bestuurder heeft voor een situatie gezorgd waarbij er onvoldoende financiële middelen waren, terwijl de inspectie eerder diverse tekortkomingen heeft vastgesteld bij SvPO Kapelle ten aanzien van onder andere de kwaliteit van het onderwijs ([link](#)) en het noodzakelijke herstel de nodige (aanvullende) uitgaven kan vragen. Wij achten de bestuurder hier verantwoordelijk voor. Gezien het gebrek aan voldoende vlottende activa van SvPO Kapelle, is de verwachting niet dat binnen de gegeven termijn tot de benodigde verbeteringen in de kwaliteit van het onderwijs gekomen kan worden.

Deze zorgwekkende financiële positie van SvPO Kapelle is ontstaan doordat de bestuurder van SvPO Kapelle in 2019 en 2020 voor in totaal € 1.987.000 aan bijdragen (schenkingen) heeft overgemaakt

naar SvPO Hurdegaryp, SvPO Geldermalsen, SvPO Deventer, SvPO Hoorn en SvPO Utrecht. Deze bijdragen zijn gebruikt voor de financiering van de huisvesting van deze SvPO-scholenstichtingen. Met het doen van deze bijdragen is door de bestuurder een situatie gecreëerd waarbij (de continuïteit van) de school en het onderwijs in gevaar zijn gebracht. SvPO Kapelle was op 31 december 2020 niet meer in staat zelfstandig rekeningen te betalen en te investeren in het onderwijs. De bestuurder van SvPO Kapelle diende op dat moment ernstig rekening te houden met een mogelijk faillissement. Wij achten de bijdragen die zijn gedaan door de bestuurder van SvPO Kapelle dan ook onverantwoord.

2) Rechtmatigheid: zijn de transacties die door de bestuurder namens SvPO Kapelle zijn verricht in het kader van het uitgevoerde huisvestingsbeleid en de (mede) in dat kader gevoerde transacties rechtmatig?

Wij concluderen dat de schenkingen van in totaal € 1.987.000 die in 2019 en 2020 zijn gedaan aan SvPO Hurdegaryp, SvPO Geldermalsen, SvPO Deventer, SvPO Hoorn en SvPO Utrecht, ten laste van de rijksbekostiging worden gebracht, terwijl deze niet voldoen aan de bestedingsvoorwaarden zoals opgenomen in het tweede tot en met vijfde lid van artikel 99 van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO). Daarmee is in dit geval sprake van in ieder geval € 1.987.000 aan door de bestuurder onrechtmatig bestede bekostiging.

3) Bestuur en organisatie: is er sprake van een deugdelijk financieel beheer en een adequate governance?

De uitvoerend bestuurder van SvPO Kapelle is ook enig (uitvoerend) bestuurder van de zeven andere SvPO-scholenstichtingen. Daarnaast is hij bestuurder van twee niet-bekostigde stichtingen, waaronder de SvPO-ANBI-stichting. Naast deze bestuurder had SvPO Kapelle eind 2020 drie toezichthoudende bestuurders. Twee van deze toezichthouders hebben in het voorjaar van 2021 hun functie neergelegd. De derde toezichthouder heeft zich medio 2021 teruggetrokken, waardoor SvPO Kapelle geen interne toezichthouder meer heeft.

De echtgenote van de bestuurder van SvPO Kapelle is bij SvPO Kapelle

betrokken als directeur. Er zijn daarbij geen waarborgen vastgelegd die de objectiviteit en onafhankelijkheid van de bestuurder en de directeur (echtgenote van de bestuurder) zoveel mogelijk garanderen.

Daarnaast is de functie van financieel controller (of een vergelijkbare functie) niet bekleed binnen SvPO Kapelle. De verantwoordelijkheden en taken die bij een dergelijke functie horen, worden ingevuld door de (uitvoerend) bestuurder en de directeur van SvPO Kapelle (de echtgenote van de bestuurder van SvPO). De financiële functie is dus niet onafhankelijk van de bestuurs- en directeursfunctie bekleed. De aanwezigheid van een (financieel) controller (of vergelijkbare functie) draagt bij aan de interne controlemechanismen van een organisatie. Zo heeft de (financieel) controller een signaleringsfunctie met betrekking tot bijvoorbeeld de financiële continuïteit (liquiditeit- en vermogenspositie). Daarnaast dient de (financieel) controller de financiële belangen van de organisatie te bewaken. Nu een dergelijke functie niet is bekleed, concluderen wij dat er geen sprake is van een deugdelijke en onafhankelijke financiële functie binnen SvPO Kapelle. Wij achten dit – zeker gezien de kritieke financiële positie waarin SvPO Kapelle zich bevindt – zeer zorgwekkend.

Gelet op het voorgaande concluderen wij dat er geen sprake is van een deugdelijke governance. Het bestuur heeft hiervoor al een herstelopdracht, vastgelegd in een rapport van 28 april 2021. Onderdeel van deze herstelopdracht is dat we van het bestuur verwachten dat het de intern toezichthouder afdoende informeert en de intern toezichthouder toezicht moet houden op en verantwoording moet afleggen over alle in de wet genoemde onderwerpen en eisen. Wij dringen er, mede gezien de kritieke financiële situatie waarin SvPO Kapelle zich bevindt, bij het bestuur op aan dat het aan deze herstelopdracht tegemoetkomt.

In aanvulling daarop geldt dat er ná 28 april 2021 een situatie is ontstaan waarbij SvPO Kapelle in zijn geheel geen interne toezichthouder meer heeft. Wij dringen er bij het bestuur van SvPO Kapelle op aan dat het er op de kortst mogelijke termijn voor zorg draagt dat aan de eisen inzake governance voldaan wordt. De naleving van deze verplichting onderzoeken wij in ieder geval tijdens het herstelonderzoek in het kader van het vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen (4JO) en nemen we dan mee bij het beoordelen van reeds eerder gegeven herstelopdrachten inzake governance (zie

het rapport 'SvPO Kapelle Onderzoek bestuur en scholen' van 28 april 2021, [link](#)).

Eindconclusie: wanbeheer

Wij komen tot het eindoordeel dat de bestuurder van SvPO Kapelle wanbeheer heeft gevoerd. Zoals hierna ook is samengevat (i) heeft de bestuurder van SvPO Kapelle financieel wanbeleid gevoerd, (ii) is er sprake van ongerechtvaardigde verrijking van derden en (iii) heeft de bestuurder in strijd met wettelijke bepalingen gehandeld, waarmee financieel voordeel is behaald ten gunste van derden. Daarbij geldt dat de bestuurder, die ook bestuurder is van de SvPO-ANBI-stichting, de SvPO-ANBI-stichting herhaaldelijk het financiële voordeel toebedeeld heeft, terwijl SvPO Kapelle hier nadeel van ondervindt. Met dit handelen van de bestuurder is een situatie ontstaan waarbij (de continuïteit van) de school en het onderwijs in gevaar zijn gebracht. SvPO Kapelle was op 31 december 2020 immers niet meer in staat zelfstandig rekeningen te betalen en te investeren in het onderwijs. De bestuurder van SvPO Kapelle diende op dat moment ernstig rekening te houden met een mogelijk faillissement.

Nu de inspectie eerder diverse tekortkomingen heeft vastgesteld bij SvPO Kapelle ten aanzien van onder andere de kwaliteit van het onderwijs ([link](#)) en het noodzakelijke herstel voor de nodige (aanvullende) uitgaven kunnen zorgen, achten wij de door de bestuurder gecreëerde financiële situatie bij SvPO Kapelle zorgwekkend. Financiële middelen die primair bestemd zijn voor het onderwijs krijgen andere bestemmingen en worden aan het onderwijstoezicht onttrokken. Gezien het feitelijk gebrek aan vlottende activa bij SvPO Kapelle om de kortlopende schulden mee te kunnen voldoen, is de verwachting niet dat binnen de gegeven termijn tot de benodigde verbeteringen in de kwaliteit van het onderwijs gekomen kan worden. Wij achten de bestuurder hier verantwoordelijk voor.

Hieronder vatten wij beknopt per categorie van wanbeheer samen welke gebeurtenissen hebben bijgedragen aan ons oordeel.

Financieel wanbeleid:

- De bestuurder heeft de ouderbijdragen die toekomen aan SvPO Kapelle niet verantwoord in de exploitatie van SvPO Kapelle,

terwijl deze wel de lasten daarvan draagt. De bestuurder heeft de ouderbijdragen laten betalen aan de SvPO-ANBI-stichting (zie paragraaf 3.3.).

- De bestuurder is aanzienlijke investeringsverplichtingen aangegaan en heeft aanzienlijke bijdragen aan andere SvPO-scholenstichtingen betaald, zonder daarbij rekening te houden met de liquiditeitspositie van SvPO Kapelle. De bestuurder heeft zo een liquiditeitsstekort bij SvPO Kapelle veroorzaakt. Dit heeft tot gevolg gehad dat SvPO Kapelle op 31 december 2020 niet meer kon investeren in (de kwaliteit van) het onderwijs. De bestuurder heeft hiermee onnodige en niet te rechtvaardigen risico's genomen (zie paragraaf 3.4.).

Ongerechtvaardigde verrijking:

- De bestuurder heeft de ouderbijdragen over de boekjaren 2016 tot en met 2020 van circa € 860.000 die toekomen aan SvPO Kapelle niet verantwoord in de exploitatie van SvPO Kapelle, terwijl deze wel de lasten daarvan draagt. De bestuurder heeft de ouderbijdragen laten betalen aan de SvPO-ANBI-stichting (zie paragraaf 2.3).

Onrechtmatig handelen waarmee financieel voordeel is behaald:

- SvPO Kapelle draagt – zonder dat daarvoor een rechtvaardiging bestaat – de lasten waarvoor de ouderbijdragen zijn bestemd, terwijl de bestuurder de gelden heeft laten uitbetalen aan de SvPO-ANBI-stichting. De bestuurder heeft de ouderbijdragen daarmee niet (op de juiste wijze) verantwoord. De SvPO-ANBI-stichting heeft hiermee voordeel behaald (zie paragraaf 2.3).

Eindconclusie herstelopdrachten

Samenvattend komen wij – in aanvulling op de al bestaande herstelopdrachten – tot de volgende herstelopdrachten. Wij dringen er bij het bestuur van SvPO Kapelle op aan dat het er – mede met het oog op zijn maatschappelijke en bestuurlijke verantwoordelijkheid – zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval vóór de hierna vermelde termijnen voor zorg draagt dat:

- uiterlijk vóór 1 juli 2022 in de toelichting op de materiële vaste activa in de jaarrekening 2020 inzicht wordt gegeven in (i) het eigendom van SvPO Kapelle van een kavel gelegen naast het schoolgebouw in Kapelle, en (ii) de waarderingsgrondslagen van

- grond(en) en terreinen (zie paragraaf 3.2.);
- uiterlijk binnen drie maanden (i) de ouderbijdragen van de recente kalenderjaren worden (terug)gevorderd bij en verkregen worden van de SvPO-ANBI-stichting, dan wel (ii) de gemaakte kosten voor de taalreizen (€ 250) en de vergoedingsbijdrage voor schoolkosten (€ 200) worden doorbelast aan en geïncasseerd bij de SvPO-ANBI-stichting (zie paragraaf 3.3.);
  - de ouderbijdragen en de kosten waarvoor deze ouderbijdragen zijn verstrekt, naar de toekomst toe juist en volledig worden verantwoord. Het is in het belang (van de continuïteit) van de school en het onderwijs dat de baten en lasten met betrekking tot deze ouderbijdragen zoveel mogelijk bij de onderwijsinstelling zelf komen te liggen. Het betreft namelijk baten en lasten die direct betrekking hebben op (het onderwijs dat wordt gegeven aan) de leerlingen van SvPO Kapelle. Voor het boekjaar 2021 geldt dat het bestuur van SvPO Kapelle deze baten en lasten vóór 1 juli 2022 juist en volledig dient te verantwoorden (zie paragraaf 3.3.);
  - uiterlijk vóór 15 januari 2022 de ouders worden ingelicht over de gedane bestedingen van de ouderbijdragen en de herstelopdracht van de inspectie hiervoor (zie paragraaf 3.3.).

Vervolg

Wij zullen in de komende periode erop toezien dat het bestuur van SvPO Kapelle voldoet aan de in dit rapport opgenomen herstelopdrachten. De door ons geconstateerde onrechtmatige bestedingen, voor een bedrag van minimaal € 1.987.000, zullen onderdeel gaan uitmaken van een separaat handhavingstraject. Als in dit handhavingstraject wordt vastgesteld dat er sprake is van een onrechtmatige situatie die ook door middel van handhaving hersteld moet worden, dan zal het bestuur dit duurzaam moeten herstellen en vordert de Minister de onrechtmatig bestede bekostiging terug.

Nu wij tot de conclusie zijn gekomen dat er sprake is van wanbeheer, geldt dat het aan de Minister is om al dan niet over te gaan tot het gebruikmaken van zijn bevoegdheden op grond van artikel 103g WVO en/of andere (rechts)maatregelen te nemen.

Inhoudsopgave

1.	Opdracht en werkwijze	12
1.1.	Aanleiding	12
1.2.	Onderzoeksvraag	12
1.3.	Opzet van het onderzoek	13
1.4.	Wettelijk kader	14
1.5.	Leeswijzer	14

2.	Onderzoeksbevindingen	16
2.1.	Inrichting bestuurlijke en (financieel-) administratieve organisatie	16
2.1.1.	Inrichting bestuurlijke organisatie	16
2.1.2.	Inrichting (financieel-) administratieve organisatie	17
2.1.3.	Governance	18
2.2.	Beschrijving eigendomssituatie onderwijshuisvesting Kapelle	18
2.2.1.	Onderwijsactiviteiten SvPO Kapelle in gehuurd schoolgebouw	19
2.2.2.	Eigendom van diverse kavels onder en rondom het schoolgebouw in Kapelle	20
2.2.3.	Geactiveerde huisvestingsinvesteringen (categorie 'gebouwen en terreinen')	20
2.3.	Ouderbijdragen besteedt aan huisvesting door SvPO-ANBI-Stichting	21
2.4.	Bijdragen aan andere SvPO-scholen-stichtingen	23
2.5.	Financiële positie SvPO Kapelle	23
2.5.1.	Sterke afname liquiditeit tot onder de signaleringswaarde	23
2.5.2.	Terbeschikkingstelling werkkapitaal door verbonden stichtingen	24
2.5.3.	Geen zicht op toekomstige ontwikkeling liquiditeitspositie	25
2.5.4.	Onvoldoende zicht op (feitelijke) rentabiliteit	26

3.	Oordelen en conclusies Financieel Beheer	27
3.1.	Kaders voor financieel beheer	27
3.2.	Schoolgebouw Kapelle	27
3.2.1.	Toelichtingen materiele vaste activa zijn onvolledig verantwoord	27
3.2.2.	Herstelopdracht en vervolgtoezicht	28
3.3.	Ouderbijdragen	28
3.3.1.	Ouderbijdragen niet verantwoord en niet juist besteed	28
3.3.2.	Ouders niet geïnformeerd over de bestedingen aan huisvesting	29
3.3.3.	Herstelopdracht en vervolgtoezicht	30
3.4.	Bijdragen aan andere SvPO-scholen-stichtingen	31
3.4.1.	Bijdragen verzwakken de liquiditeit en zijn onjuist verantwoord	31
3.5.	Onjuist inzicht in de financiële positie	32
3.5.1.	Ontbreken liquiditeitsprognose	32
3.6.	Eindconclusie	33
	Bijlagen	35
	Bijlage I Totaal overzicht bevindingen bij de acht SvPO-scholenstichtingen	35
	Bijlage II Ouderbijdragen SvPO-ANBI-stichting	42
	Bijlage III Wettelijk kader	44
	Reactie van het bestuur	50

1. Opdracht en werkwijze

1.1. Aanleiding

Op 15 april 2021 zijn acht rapporten 'Specifiek Onderzoek Rekenschap – Financieel bestuurlijk onderzoek' met betrekking tot acht scholienstichtingen voor Persoonlijk Onderwijs (SvPO) vastgesteld. Het betreft daarbij rapporten die toezien op zowel SvPO Kapelle als op de zeven andere SvPO-scholienstichtingen. In deze rapporten heeft de inspectie een nader specifiek onderzoek aangekondigd naar het eigendom en verantwoording van de onderwijshuisvesting bij deze acht bekostigde SvPO-scholienstichtingen en – indien mogelijk – de daaraan verbonden rechtspersonen die niet zijn bekostigd.

Reden voor het uitvoeren van dit nader specifieke onderzoek, is de conclusie dat ten tijde van het opstellen van de rapporten d.d. 15 april 2021 de feitelijke eigendomssituatie van de bestaande en nieuwe onderwijshuisvesting een gevarieerd en incompleet beeld gaf. Zo was niet inzichtelijk welke rechtspersoon de werkelijke en actuele juridische en/of economische eigenaar was van (delen van) de onderwijshuisvesting. De door de bestuurder gevoerde financiële administraties en opgestelde jaarverslagen tot en met 2019 gaven daarover geen transparant, consistent en volledig beeld. Daarnaast bestonden er op dat moment concrete plannen om de verkregen en ontwikkelde onderwijshuisvesting, gefinancierd vanuit rijksbekostiging en ontvangen ouderbijdragen, onder te brengen binnen overige aan de bestuurder gelieerde (niet bekostigde) rechtspersonen, waaronder de SvPO-ANBI-stichting (of was de uitvoering van deze plannen zelfs al gestart).

1.2. Onderzoeksvraag

In dit nader specifiek onderzoek bij SvPO Kapelle staat de volgende onderzoeksvraag centraal:

is er sprake van deugdelijk financieel beleid?

Het nader onderzoek is uitgevoerd aan de hand van de onderstaande deelvragen:

1. Continuïteit: wat is de financiële positie van SvPO Kapelle? En is er sprake van een bedreiging van de financiële continuïteit als gevolg van het gevoerde huisvestingsbeleid en de (mede) in dat kader gevoerde transacties?
2. Rechtmatigheid: zijn de transacties die door de bestuurder namens SvPO Kapelle zijn verricht in het kader van het uitgevoerde huisvestingsbeleid en de (mede) in dat kader gevoerde transacties rechtmatig?
3. Bestuur en organisatie: is er sprake van een deugdelijk financieel beheer en een adequate governance?

1.3. Opzet van het onderzoek

In het nader onderzoek naar de in paragraaf 1.2. opgenomen onderzoeksvragen richten wij ons op de standaarden binnen het kwaliteitsgebied Financieel beheer. Voor de beantwoording van de onderzoeksvragen hebben wij nader onderzoek gedaan naar de zelfstandige rechtspersoon SvPO Kapelle en naar de bestuurlijke en financiële verwevenheid van de acht SvPO-scholenstichtingen tezamen. Wij hebben dit nader specifiek onderzoek in de periode van april 2021 tot en met november 2021 uitgevoerd bij SvPO Kapelle en de zeven andere SvPO-scholenstichtingen.

Aspecten die wij bij dit nader specifiek onderzoek hebben betrokken zijn:

- Een beoordeling van de feitelijke eigendomssituatie van de onderwijshuisvesting bij de acht SvPO-scholenstichtingen en de daaraan verbonden niet bekostigde rechtspersonen.
- Een beoordeling van de investeringen in de onderwijshuisvesting, met name gericht op:
  - de wijze van financiering;
  - de juistheid en volledigheid van de verantwoording en presentatie in de jaarverslaggeving en de boekhouding (juistheid verantwoording eigendomssituatie, juistheid waardering en hantering juiste verslaggevingsgrondslagen);
  - de impact van bovenstaande op de continuïteit van SvPO Kapelle;
  - de rechtmatigheid en doelmatigheid van transacties met betrekking tot onroerend goed, bestedingen en verantwoording;
  - de financiële relatie met de verbonden (niet bekostigde) rechtspersonen.

Wij hebben daarbij de onderstaande onderzoeksactiviteiten uitgevoerd:

- Analyse van de beschikbare jaarverslaggeving (2019 en 2020) van SvPO Kapelle en van de zeven overige SvPO-scholenstichtingen.
- Analyse van diverse notariële akten en (koop)overeenkomsten.
- Opvragen en beoordelen van de hieraan ten grondslag liggende (grootboek)administraties en documenten van financiële transacties.
- Naar aanleiding van de uitgevoerde analyses zijn vragen aan de bestuurder van SvPO Kapelle (en de instellingsaccountant) gesteld en zijn aanvullende documenten opgevraagd en nader beoordeeld.

Om beter inzicht te krijgen in de onderlinge geldstromen en transacties bij SvPO Kapelle, de zeven andere SvPO-scholenstichtingen en de daaraan verbonden rechtspersonen hebben wij:

- De jaarstukken 2013 tot en met 2020 van de (niet bekostigde) Stichting voor Persoonlijk Onderwijs (hierna: SvPO-ANBI-stichting) geanalyseerd en zijn de hieraan ten grondslag liggende grootboekadministraties met financiële transacties opgevraagd. Tevens zijn naar aanleiding van de uitgevoerde analyses vragen aan het bestuur van SvPO Kapelle gesteld en aanvullende documenten opgevraagd;
- Een door het bestuur van de (niet-bekostigde) Stichting Frederikssoen opgestelde samenvatting van de jaarstukken 2012 tot en met 2020 opgevraagd. Naar aanleiding van de uitgevoerde analyse zijn vragen aan het bestuur gesteld en aanvullende documenten opgevraagd. Deze zijn niet door de bestuurder beantwoord, respectievelijk geleverd.

Voor dit onderzoek hebben wij gesproken en schriftelijke correspondentie gevoerd met de bestuurder van SvPO Kapelle.

1.4. Wettelijk kader

Voor het wettelijk kader van dit onderzoek verwijzen wij naar Bijlage III waarin wij een beknopte uiteenzetting geven van de voor dit specifieke onderzoek meest relevante wet- en regelgeving. Daarbij geldt dat indien bepaalde wet- en regelgeving hierna niet genoemd wordt, dit een (bekostigde) onderwijsinstelling niet vrijstelt van de verplichting daaraan te voldoen.

1.5. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van dit rapport hebben wij de inrichting van de organisatie en de wijze waarop de organisatie bestuurd wordt (governance) binnen SvPO Kapelle beschreven. Vervolgens hebben wij een weergave opgesteld van de transacties van de onderwijshuisvesting van SvPO Kapelle, en van enkele opvallende baten en lasten zoals ouderbijdragen en schenkingen. Tenslotte hebben wij in hoofdstuk 2 ook de financiële verantwoording van de voornoemde posten beschreven en de gevolgen van de transacties hiervan voor de financiële positie van SvPO Kapelle.

In hoofdstuk 3 hebben wij onze oordeelsvorming en eindconclusies opgenomen over de bevindingen van voornoemde onderwerpen in hoofdstuk 2.

In de bijlagen hebben wij enkele in het kader van dit onderzoek relevante wetsartikelen aangehaald en hebben wij de financiële samenhang en omvang weergegeven van het geheel van de acht SvPO-scholen-stichtingen en de drie niet-bekostigde verbonden stichtingen, die alle door dezelfde natuurlijk persoon worden bestuurd.

Tot slot is de reactie van het bestuur op dit nader onderzoek en deze rapportage aan dit rapport gehecht. Wij hebben het rapport aan het bestuur van SvPO Kapelle aangeboden met de mogelijkheid een zienswijze te geven. Het bestuur heeft van deze mogelijkheid wel/geen gebruik gemaakt.

2 . Onderzoeksbevindingen

2.1. Inrichting bestuurlijke en (financieel-) administratieve organisatie

In deze paragraaf geven wij een samenvattend overzicht van enkele belangrijke punten van de bestuurlijke organisatie en de (financieel-) administratieve organisatie van SvPO Kapelle.

2.1.1. Inrichting bestuurlijke organisatie

SvPO Kapelle is - zoals ook voor de overige zeven SvPO-scholen geldt - een afzonderlijke rechtspersoon. SvPO Kapelle geldt als een bevoegd gezag in de zin van de onderwijswetgeving. Aan deze acht SvPO scholienstichtingen zijn nog drie rechtspersonen verbonden, te weten:

- SvPO-ANBI-stichting
- Stichting Frederikssoen
- Stichting Landelijk Verband Passend Onderwijs.

Deze elf stichtingen hebben allemaal dezelfde persoon als enige uitvoerend (dagelijks) bestuurder. De acht SvPO-scholienstichtingen hadden in 2020 ook dezelfde samenstelling van het toezichthoudende bestuur met daarin dezelfde personen. De acht SvPO-scholienstichtingen beschikken daarmee over een zogenaamd one-tier bestuur (voor een nadere toelichting op deze bestuursvorm wordt verwezen naar het themaonderzoek Governance van de inspectie). Verder treedt de echtgenote van de enige uitvoerend (dagelijks) bestuurder op als gemachtigde/directeur voor alle acht de SvPO-scholienstichtingen.

Voor zover wij hebben kunnen vaststellen voert de Stichting Landelijk Verband Passend Onderwijs geen, dan wel geen noemenswaardige activiteiten uit.

Voor een uitvoerige beschrijving van de twee andere (private en niet-bekostigde) stichtingen verwijzen wij naar het op 15 april 2021 vastgestelde rapport 'Specifiek Onderzoek Rekenschap – Financieel bestuurlijk onderzoek' van SvPO Kapelle (meer specifiek paragraaf 3.1.). Samenvattend hebben wij ten aanzien van het bestuurlijk toezicht in dit onderzoek geconstateerd dat:

- de samenstelling van het (dagelijks en toezichthoudende) bestuur niet conform de vereiste statutaire bestuurssamenstelling is. Meerdere bestuursfuncties zijn (nog) niet ingevuld en/of benoemde (toezichthoudende) bestuurders zijn nog niet ingeschreven in het handelsregister;
- er sprake is van ongewenste belangenverstrengeling en tegenstrijdige belangen bij de dagelijks bestuurder van de elf stichtingen. De bestuurder is bij diverse transacties betrokken namens meer dan een van de stichtingen en behoorde als zodanig (deels) tegenstrijdige belangen van deze stichtingen te

behartigen;

- de echtgenote van de enige (dagelijks) bestuurder optreedt als gevolmachtigde / directeur voor alle acht de SvPO-scholenstichtingen; en
- de governance van SvPO Kapelle niet voldoet aan de Code Goed Onderwijsbestuur VO voor het voortgezet onderwijs.

Aanvullend op bovenstaande hebben wij geconstateerd dat volgens de actuele gegevens van het handelsregister (per oktober 2021) het bestuur van SvPO Kapelle – op papier – bestaat uit één dagelijks bestuurder, één directeur / gevolmachtigde (de echtgenote van de dagelijks bestuurder) en één toezichthoudend bestuurder. In 2021 zijn twee van de drie toezichthouders teruggetreden. Voorts is desgevraagd door de dagelijks bestuurder van SvPO Kapelle bevestigd dat de laatste toezichthoudend bestuurder per medio 2021 is teruggetreden. De betreffende toezichthoudend bestuurder heeft desgevraagd dit ook aan ons bevestigd, en hierbij aanvullend kenbaar gemaakt dat formele uitschrijving uit het handelsregister nog niet heeft plaatsgevonden en het voornemen bestaat dit op korte termijn alsnog te effectueren. De facto zijn per medio 2021 alle drie de toezichthoudende bestuurders teruggetreden en zijn er geen toezichthoudende bestuurders meer in functie.

Samenvattend constateren wij dat:

- het functioneren van de governance binnen SvPO Kapelle verder is verzwakt als gevolg van de hierboven beschreven ontwikkelingen. Door het vertrek van de toezichthoudend bestuurders vindt er feitelijk geen intern toezicht meer plaats op het handelen en functioneren van de dagelijks bestuurder. Daardoor krijgt de bestuurder geen feedback (meer) over of, en zo ja hoe, de bestuurder diens handelen en functioneren kan/moet verbeteren. Daarmee wordt er gehandeld in strijd met artikelen 23a en 24d van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO);
- de dagelijks uitvoerend bestuurder van SvPO Kapelle enig bestuurder is, en als bestuurder van diverse van de hiervoor genoemde stichtingen betrokken is bij diverse transacties met SvPO Kapelle. Op het moment dat er mogelijk tegenstrijdige belangen zijn bij deze transacties vindt er geen (nader) toezicht daarop plaats. Dit heeft als risico de benadeling van SvPO Kapelle en/of de bevoordeling van de overige aan de bestuurder gelieerde stichtingen. Op diverse momenten hebben er transacties plaatsgevonden tussen SvPO Kapelle en de overige stichtingen, die nadelig zijn geweest voor SvPO Kapelle en die zelfs (de continuïteit van) de school en het onderwijs in gevaar hebben gebracht.

2.1.2. Inrichting (financieel-) administratieve organisatie

Wij hebben geconstateerd dat, tot op het moment van afronding van dit rapport, er geen financieel-administratieve ondersteunende functie – bijvoorbeeld in de vorm van boekhouder of controller – is ingevuld. De verantwoordelijkheden en taken die behoren bij een dergelijke functie, worden ingevuld door de (uitvoerend) bestuurder en de directeur van SvPO Kapelle (de echtgenote van de bestuurder van SvPO Kapelle en de zeven overige SvPO-scholenstichtingen). Wij constateren dat de uitvoering van de financiële en de bestuurs- en directeursfunctie niet onafhankelijk van elkaar zijn ingevuld. Er is daarmee geen sprake van een adequate functiescheiding tussen genoemde functies.

In het kader van het waarborgen van een gezonde (financieel-) administratieve organisatie, is aanwezigheid van functiescheiding tussen genoemde functies belangrijk en gangbaar bij vergelijkbare (onderwijs)organisaties. De aanwezigheid van een (financieel) controller (of vergelijkbare functie) draagt namelijk bij aan de interne controlemechanismen van een organisatie, zo heeft de (financieel) controller een signaleringsfunctie met betrekking tot bijvoorbeeld de financiële continuïteit (liquiditeit- en vermogenspositie). Daarnaast dient de (financieel) controller de financiële belangen van de organisatie (bijvoorbeeld in situaties van - dreigende - belangenverstrengeling met andere organisaties) te bewaken.

2.1.3. Governance

Gelet op het voorgaande constateren wij dat er geen sprake is van een deugdelijke governance. Het bestuur heeft hiervoor al een herstelopdracht, vastgelegd in een rapport van 28 april 2021, waarbij we van het bestuur verwachten dat het de intern toezichthouder afdoende informeert en waarbij de interne toezichthouder toezicht moet houden op alle in de wet genoemde onderwerpen en verantwoording af moet leggen conform de wettelijke eisen. Wij achten, mede gezien de kritieke financiële situatie waarin SvPO Kapelle zich bevindt, het noodzakelijk dat het bestuur aan deze herstelopdracht tegemoet komt.

In aanvulling daarop geldt dat er ná 28 april 2021 een situatie is ontstaan waarbij SvPO Kapelle in zijn geheel geen interne toezichthouder meer heeft. Het bestuur van SvPO Kapelle dient er op de kortst mogelijke termijn voor zorg te dragen dat aan de eisen inzake governance voldaan wordt. De naleving van deze verplichting onderzoeken wij in ieder geval tijdens het herstelonderzoek in het kader van het vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen (4JO) en nemen we dan mee bij het beoordelen van de reeds eerder gegeven herstelopdrachten inzake governance, (zie het rapport 'SvPO Kapelle - Onderzoek bestuur en scholen' van 28 april 2021).

2.2. Beschrijving eigendomssituatie onderwijshuisvesting Kapelle

In deze paragraaf geven wij - aan de hand van een chronologische beschrijving van de eigendomstransacties van en investeringen in het vastgoed en de feitelijke eigendomssituatie - de onderwijshuisvesting van SvPO Kapelle weer.

2.2.1. Onderwijsactiviteiten SvPO Kapelle in gehuurd schoolgebouw

De onderwijsactiviteiten van SvPO Kapelle vinden plaats in een gehuurd (school)gebouw aan de Stationsstraat te Kapelle. Het schoolgebouw wordt door SvPO Kapelle gehuurd van een familielid van de bestuurder van SvPO Kapelle.

SvPO Kapelle heeft op 1 november 2010 een huurovereenkomst gesloten met een looptijd tot en met 31 december 2020. Deze huurovereenkomst is tussentijds geactualiseerd, maar de einddatum van de huurovereenkomst is daarbij niet gewijzigd.

In het jaarverslag 2020 (in de 'niet uit de balans blijvende verplichtingen' op pagina 62) is vermeld dat dit huurcontract is verlengd voor een periode van tien jaar en dus tot en met 31 december 2030. De jaarlijkse huur bedraagt € 290.000 (niveau 2020, deze huur wordt jaarlijks geïndexeerd).

SvPO Kapelle heeft met de Gemeente Kapelle een doordecentralisatie-overeenkomst afgesloten ten behoeve van het schoolgebouw. Op basis van deze overeenkomst ontvangt SvPO Kapelle jaarlijks een vastgestelde bijdrage per leerling waaruit de huisvestingskosten bekostigd kunnen worden.

In onderstaande tabel hebben wij op jaarniveau een overzicht gemaakt van enerzijds de huurlasten van SvPO Kapelle, en anderzijds de ontvangen vergoedingen vanuit de Gemeente Kapelle in het kader van de doordecentralisatie-overeenkomst.

Boekjaar	Huurlasten	Vergoeding Gemeente Kapelle
2009	€ 83.333	€ -
2010	€ 200.000	€ -
2011	€ 203.163	€ 70.466
2012	€ 220.324	€ 140.627
2013	€ 249.316	€ 205.506
2014	€ 255.422	€ 257.506
2015	€ 260.065	€ 248.034
2016	€ 259.227	€ 288.308
2017	€ 267.672	€ 282.167
2018	€ 290.818	€ 301.669
2019	€ 266.788	€ 308.046
2020	€ 277.182	€ 305.066
Totaal	€ 2.833.310	€ 2.407.395

2.2.2. Eigendom van diverse kavels onder en rondom het schoolgebouw in Kapelle

Het terrein waarop het schoolgebouw in Kapelle is gevestigd, bestaat uit drie individuele kavels:

- kavel waarop schoolgebouw is gevestigd (kavelnummer B-2495).
- kavel waarop deel schoolplein is gevestigd (kavelnummer B-2560).
- kavel waarop deel schoolplein is gevestigd (kavelnummer B-2559).

SvPO Kapelle heeft sinds september 2014 het eigendom van de laatstgenoemde kavel (kavelnummer B-2559) in bezit. Het eigendom is voor een aankoopprijs van € 303.379 verkregen van de verbonden niet-bekostigde (private) stichting Frederikssoon. De in 2014 betaalde aankoopssom van € 303.379 is door SvPO Kapelle geactiveerd als een materieel vast actief (activacategorie 'gebouwen en terreinen').

2.2.3. Geactiveerde huisvestingsinvesteringen (categorie 'gebouwen en terreinen')

De boekwaarde van de materiële vaste activa per 31 december 2020 bedraagt € 584.430. Dit bedrag bestaat grotendeels uit de boekwaarde van € 472.089 van de activacategorie 'gebouwen en terreinen'. Het restant betreft inventarissen en apparatuur met een boekwaarde van € 112.341.

Wij hebben geconstateerd dat de activagroep 'gebouwen en terreinen' is opgebouwd uit:

- het in september 2014 aangekochte grondkavel (schoolplein).
- uitgaven voor verbouwingen (vanaf 2010) aan het (gehuurde) schoolgebouw.

De oorspronkelijke aanschafwaarde van de activagroep 'gebouwen en terreinen' bedraagt € 1.111.353, waarvan tot en met 31 december 2020 voor € 647.041 is afgeschreven en dus een boekwaarde van € 472.089 resteert.

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag van SvPO Kapelle onvolledige informatie bevat over de verantwoording van de investeringen in en de eigendomssituatie van de onderwijshuisvesting:

- In de toelichting op de materiële vaste activa is binnen de activacategorie 'gebouwen en terreinen' geen onderscheid gemaakt in de aard van de investeringen in het schoolgebouw en de aanschaf van (een deel van) het schoolplein. Hierdoor blijkt onvoldoende (i) waar SvPO Kapelle in heeft geïnvesteerd, (ii) of deze investeringen passen binnen de bestedingsvoorwaarden en (iii) de eigendomspositie van SvPO Kapelle met betrekking tot deze zaken.
- Bijdragen vanuit de Gemeente Kapelle voor de verbouwing worden niet vermeld, terwijl uit de administratie is af te leiden dat de Gemeente Kapelle mogelijk subsidies heeft verstrekt voor het verbouwen van het schoolgebouw. Daarbij blijkt ook niet dat SvPO Kapelle dit bedrag aan subsidies direct in mindering heeft gebracht op het bedrag aan investeringen. Dit is niet in lijn met de waarderingsgrondslagen zoals deze door SvPO Kapelle in de jaarrekening worden verantwoord.
- In de waarderingsgrondslagen van de materiële vaste activa en in de toelichting op de materiële vaste activa is niet verantwoord in hoeverre er wordt afgeschreven op de aanschafwaarde van grond(en).

2.3. Ouderbijdragen besteedt aan huisvesting door SvPO-ANBI-Stichting

SvPO Kapelle vraagt jaarlijks een vrijwillige ouderbijdrage; voor de (school)jaren 2016 tot en met 2020 bedroeg de vrijwillige ouderbijdrage € 450 per leerling per jaar. Deze ouderbijdragen zijn volgens de schoolgids van SvPO Kapelle bedoeld als bijdrage voor taalreizen (€ 250) en als vergoedingsbijdrage voor schoolkosten (€ 200). Deze ouderbijdragen worden betaald aan een bankrekening van de SvPO-ANBI-stichting.

Over de kalenderjaren 2016 tot en met 2020 bedragen de ouderbijdragen die betaald zijn door (ouders van) leerlingen van SvPO

Kapelle circa € 860.000. Dit bedrag betreft een benadering, aangezien op basis van de beschikbare informatie niet kan worden nagegaan voor welke leerlingen de ouderbijdragen daadwerkelijk zijn betaald. Dit ook omdat de ouderbijdrage vrijwillig hoort te zijn. Voor deze benadering zijn wij uitgegaan van 386 leerlingen voor het schooljaar 2016/2017, 391 leerlingen voor het schooljaar 2017/2018, 380 leerlingen voor het schooljaar 2018/2019, 382 leerlingen voor het schooljaar 2019/2020 en 382 leerlingen voor het schooljaar 2020/2021 (maal € 450 per leerling per schooljaar).

Deze ouderbijdragen zijn niet verantwoord als baten in de jaarrekening van SvPO Kapelle, maar in de jaarverslaggeving van de SvPO-ANBI-stichting. De uitgaven aan schoolreizen en schoolkosten, waarvoor deze ouderbijdragen zijn ontvangen en waarvoor deze zijn bestemd, zijn wel verantwoord in de desbetreffende jaarrekeningen van SvPO Kapelle. Deze kosten worden dus feitelijk voldaan uit de rijksbekostiging. Door het loskoppelen van de baten en bijbehorende lasten zijn bij de SvPO-ANBI-stichting extra baten gegenereerd, die eigenlijk bestemd zijn voor activiteiten van SvPO Kapelle. Door SvPO Kapelle zijn uit de rijksbijdrage de lasten van deze activiteiten betaald en daarmee dus geheel ten laste gegaan van het exploitatieresultaat. Voor een verdere toelichting op de gehanteerde systematiek van verwerking en verantwoording van ouderbijdragen, verwijzen wij naar ons rapport 'Specifiek Onderzoek Rekenschap – Financieel bestuurlijk onderzoek' (vastgesteld 15 april 2021).

Door het hanteren van de hiervoor geschetste systematiek in de verwerking en verantwoording van baten en lasten zijn bij de SvPO-ANBI-stichting per saldo extra baten gegenereerd (baten die bestemd zijn voor activiteiten van SvPO Kapelle), en gaat dit ten laste van de exploitatie van SvPO Kapelle. Er resteert daarmee een lager bedrag aan rijksbekostiging dat kan worden besteed aan het (overige) onderwijs.

In ons onderzoek naar de financiële resultaten en het eigen vermogen van de SvPO-ANBI-stichting, stellen wij vast dat de positieve resultaten van de afgelopen jaren van de SvPO-ANBI-stichting grotendeels het gevolg zijn van de door SvPO-ANBI-stichting ontvangen ouderbijdragen (die feitelijk toekomen aan de acht SvPO-scholenstichtingen, waaronder dus SvPO Kapelle). Met deze middelen worden door de SvPO-ANBI-stichting geen uitgaven gedaan voor taalreizen en voor schoolkosten, zoals wel wordt medegedeeld aan ouders die deze bijdrage voldoen. In plaats daarvan heeft de SvPO-ANBI-stichting uit haar opgebouwde vermogen vastgoed aangekocht (gronden en gebouwen). Voor de specificatie van ontvangen ouderbijdragen en de totale baten en lasten en resultaten van de SvPO-ANBI-stichting over de periode 2015 tot en met 2021, verwijzen wij naar bijlage II van dit rapport.

Wij constateren dat ouders bij het betalen van deze (vrijwillige)

ouderbijdragen onjuist zijn geïnformeerd over de daadwerkelijke besteding van ouderbijdragen. Daarbij worden de gelden besteed voor een ander doel dan waarvoor zij door de SvPO-ANBI-stichting zijn ontvangen.

2.4. Bijdragen aan andere SvPO-scholenstichtingen

In 2019 en 2020 heeft SvPO Kapelle voor in totaal € 1.987.000 aan bijdragen verstrekt aan huisvestingsinvesteringen van SvPO Hurdegaryp (€ 1.050.000), SvPO Geldermalsen (€ 100.000), SvPO Deventer (€ 462.000), SvPO Hoorn (225.000) en SvPO Utrecht (€ 150.000).

Als gevolg van het verstrekken van deze bijdragen in 2019 en 2020, is de liquiditeits- en vermogenspositie van SvPO Kapelle negatief beïnvloed. Hierdoor heeft SvPO Kapelle minder eigen financiële middelen tot haar beschikking gehad in 2020 (en ook in 2021). Door het verstrekken van bovenstaande bijdragen (vanuit de rijksbekostiging) aan de genoemde SvPO-scholenstichtingen, heeft SvPO Kapelle in 2020 (en ook in 2021) zeer beperkte middelen beschikbaar (gehad) voor (structurele) investeringen in de onderwijskwaliteit en was (mede) daardoor in 2020 en 2021 afhankelijk van bijdragen van andere verbonden stichtingen (zie ook paragraaf 2.5.1).

In model E van de jaarverslaggeving 2019 en 2020 ('overzicht verbonden partijen') zijn deze versterkte bijdragen verantwoord, en is toegelicht dat deze bijdrage is verstrekt op grond van de Wet op het voortgezet onderwijs artikel 99 lid 6a: *"De transacties tussen de onderwijsinstellingen zijn gedaan op grond van de Wet op het voortgezet onderwijs artikel 99 lid 6a: het bevoegd gezag kan de bedragen mede aanwenden voor de kosten van personeel of voorzieningen in de exploitatie van een andere school voor voortgezet onderwijs"*.

2.5. Financiële positie SvPO Kapelle

In deze paragraaf hebben wij een analyse opgesteld voor de financiële positie van SvPO Kapelle op 31 december 2020 (en 31 december 2019). In de door het bestuur goedgekeurde jaarrekening 2020 zijn de volgende financiële kengetallen voor SvPO Kapelle vermeld: solvabiliteit 71,55 procent (31-12-2019: 90,72 procent), liquiditeit 0,87 (31-12-2019: 7,52) en rentabiliteit -38,18 procent (2019: 2,16 procent).

2.5.1. Sterke afname liquiditeit tot onder de signaleringswaarde

De liquiditeitsratio geeft aan in hoeverre een instelling in staat is aan haar kortlopende verplichtingen (verplichtingen met een looptijd korter dan één jaar) te voldoen. Een liquiditeitsratio van kleiner dan 1,0 kan een indicatie zijn dat een instelling in betalingsproblemen zou kunnen raken. Bij een liquiditeitsratio van kleiner dan 1,0 heeft de instelling namelijk te weinig (eigen) middelen om haar kortlopende schulden te kunnen betalen. De liquiditeitsratio wordt gebruikt om de gezondheid en financiële toestand van een organisatie te bepalen. Hoe hoger deze ratio, hoe beter het gesteld is met de continuïteit van een organisatie.

De liquiditeitsratio van SvPO Kapelle is in 2019 sterk afgenomen van 7,52 ultimo 2019 tot 0,87 ultimo 2020, en ligt daarmee onder de signaleringswaarde die de inspectie hanteert voor instellingen van deze omvang. Deze liquiditeitsratio wordt gebruikt om de gezondheid en financiële toestand van een organisatie te bepalen: hoe hoger de ratio, hoe beter het gesteld is met de continuïteit van een organisatie. Opgemerkt wordt daarbij dat de inspectie per juli 2021 een gewijzigde signaleringswaarde hanteert. De liquiditeitsratio van SvPO Kapelle komt echter ook niet boven deze gewijzigde signaleringswaarde uit.

De hiervoor vermelde sterke afname van de liquide middelen (banktegoeden) tot een bedrag van nog maar € 52.000 op 31 december 2020 (31 december 2019: € 1.449.000), is het gevolg van verstrekken van bijdragen in huisvestingsinvesteringen aan andere SvPO-scholenstichtingen (zie paragraaf 2.4).

Gezien het voorgaande moet geconcludeerd worden dat SvPO Kapelle op 31 december 2020 over onvoldoende vlottende activa beschikte om aan de bestaande kortlopende schulden te kunnen voldoen, ook wel een negatief werkkapitaal genoemd. SvPO Kapelle beschikt daarmee niet over voldoende (eenvoudig liquide te maken) middelen om aan haar kortlopende schulden te voldoen. Daarmee is er sprake van een situatie waarbij SvPO Kapelle op 31 december 2020 niet meer zelfstandig rekeningen kon betalen en niet meer kon investeren in het onderwijs.

Daarnaast is het relevant te vermelden dat SvPO Kapelle geen interne actuele liquiditeitsplanning tot haar beschikking heeft, dit is reeds gerapporteerd in het op 15 april 2021 vastgestelde rapport 'Specifiek Onderzoek Rekenschap – Financieel bestuurlijk onderzoek'. Wij kunnen derhalve (met terugwerkende kracht) niet vaststellen in hoeverre het bestuur van SvPO Kapelle de genoemde lage liquiditeitsratio en liquiditeitspositie heeft begroot of geprognoseerd.

2.5.2. Terbeschikkingstelling werkkapitaal door verbonden stichtingen

In de niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen van de jaarrekening 2020 is onderstaande vermeld omtrent dit negatieve werkkapitaal:

“Ultimo 2020 heeft Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Kapelle een positief eigen vermogen van € 578.000 en een negatief werkkapitaal van € 31.000. Om de continuïteit van de stichting te waarborgen is er vanuit de Stichting Frederikssoen en Stichting voor Persoonlijk Onderwijs (toevoeging inspectie: ‘SVPO-ANBI-stichting’) een mogelijkheid verstrekt om een renteloze lening (zonder onderpand) aan te vragen ter hoogte van het negatieve werkkapitaal ultimo 2020. Deze optie loopt tot 1 augustus 2022”

Bron: jaarverslaggeving 2020 van SvPO Kapelle (pagina 62)

In totaliteit is voor zes van de acht SvPO-scholenstichtingen (waaronder SvPO Kapelle) sprake van een negatief werkkapitaal per 31 december 2020.

De SvPO-ANBI-stichting en Stichting Frederikssoen hebben respectievelijk een bedrag van maximaal € 246.000 en € 497.500 (tezamen € 743.500) beschikbaar gesteld aan alle SvPO-scholenstichtingen.

Wij hebben verder vastgesteld dat bovenstaande beschikbare leningen, in strijd met de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 zijn afgegeven. Beide stichtingen zijn namelijk geen financiële instellingen zoals bedoeld in deze regeling.

Wij hebben verder vastgesteld dat deze documenten van terbeschikkingstelling werkkapitaal niet gedateerd zijn. Daardoor hebben wij de juistheid van de ingangsdatum van hetgeen ter beschikking is gesteld derhalve niet kunnen vaststellen.

Voorts hebben wij niet kunnen vaststellen of de stichting Frederikssoen het beschikbaar gestelde bedrag daadwerkelijk (in de vorm van liquiditeiten) in bezit had op 31 december 2020, wegens het ontbreken van inzage in de administratie van deze verbonden instelling.

2.5.3. Geen zicht op toekomstige ontwikkeling liquiditeitspositie

Wij hebben SvPO Kapelle inzage gevraagd in de gerealiseerde liquiditeitsontwikkeling tot en met het moment van het opstellen van dit rapport, en de prognose van liquiditeitspositie voor het restant van 2021 en de komende jaren. SvPO Kapelle heeft ons medegedeeld niet te beschikken over een geactualiseerde toekomstige liquiditeitsprognose voor het restant van 2021 en de komende jaren.

De bestuurder van SvPO Kapelle heeft ons daardoor niet kunnen aantonen of er op dit moment wél voldoende liquiditeiten aanwezig zijn voor (i) het betalen van kortlopende verplichtingen in relatie tot het negatieve werkkapitaal per 31 december 2020, (ii) eventuele tegenvallers in de reguliere operationele exploitatie (uitwerking 'worst-case scenario's') en/of (iii) investeringsverplichtingen van nog lopende en toekomstige huisvestingsprojecten.

2.5.4. Onvoldoende zicht op (feitelijke) rentabiliteit

In 2020 heeft SvPO Kapelle een negatieve rentabiliteit van 38,18 procent behaald, ten opzichte van een positieve rentabiliteit van 2,16 procent in 2019. Deze rentabiliteit is gebaseerd op een verantwoording van baten en lasten waarin:

- bijdragen vanuit verbonden SvPO-stichtingen in 2020 van € 104.821 (2019: € 3.800) worden verantwoord. Deze bijdragen worden gebruikt voor de betalingen van de reguliere exploitatie van SvPO Kapelle en worden verantwoord als baten. Deze bijdragen geven een vertekend beeld van de (operationele) rentabiliteit van de school. Het betreft immers eenmalige bijdragen die zijn verstrekt. Doordat deze geen structureel karakter hebben, zegt dit niets over de toekomstig te realiseren rentabiliteit van de school;
- bijdragen (schenkingen) aan verbonden SvPO-scholenstichtingen in 2020 van € 1.781.965 (2019: € 276.524) worden verantwoord. Deze bijdragen worden gebruikt voor de betalingen van huisvestingsinvesteringen en de reguliere exploitatie en worden in de overige lasten verantwoord. Deze bijdragen van SvPO Kapelle geven een vertekend beeld van de exploitatie van de school omdat het geen structurele uitgaven betreft en ze maken ook geen onderdeel uit van de eigen exploitatie van de school;
- overige lasten in 2020 van € 2.172.759 hoger zijn dan de voor 2020 begrote overige lasten van € 1.800.000. Over dit verschil worden geen toelichtingen verstrekt;
- personele lasten in 2020 van € 2.558.581 hoger zijn dan de voor 2020 begrote personele lasten van € 2.088.000. Over dit verschil worden geen toelichtingen verstrekt.

De verantwoording van baten en lasten zijn door de bovenstaande posten onjuist. Daardoor wordt ook het resultaat niet juist verantwoord. Dit betekent dat er ook geen juist beeld wordt gegeven over de feitelijke rentabiliteit.

3. Oordelen en conclusies Financieel Beheer

3.1. Kaders voor financieel beheer

De inspectie heeft voor het financieel beheer een waarderingskader vastgesteld dat bestaat uit de elementen financiële continuïteit, rechtmatigheid en doelmatigheid. Indien een van deze elementen niet voldoende is, dan betekent dit dat het financieel beheer onvoldoende is. Dat houdt echter nog niet in dat er sprake is van wanbeheer. Voor een toelichting op de (juridische) kwalificatie wanbeheer wordt verwezen naar bijlage III.

De vereisten zoals uiteengezet in bijlage III zijn van belang voor een goed beeld van en een goede oordeelsvorming over de financiële positie, de continuïteit en perspectieven van de onderwijsinstelling. Daarnaast zijn deze vereisten bedoeld om de continuïteit van het onderwijs te waarborgen en erop toe te zien dat rijksbekostiging rechtmatig en doelmatig wordt aangewend.

In de onderstaande alinea's geven wij onze oordelen bij de bevindingen in hoofdstuk 3. Deze oordelen zijn gericht op het bestuurlijk handelen van het bestuur van SvPO Kapelle. Daarbij zal met name gekeken worden of het bestuur van SvPO Kapelle handelt in het belang van SvPO Kapelle, of het bestuur daarbij een juist beeld schetst van het financieel beheer en of daarmee voldaan wordt aan de bovengenoemde vereisten. Waar mogelijk wordt het handelen van het bestuur van SvPO Kapelle ook nader geduïd.

3.2. Schoolgebouw Kapelle

3.2.1. Toelichtingen materiele vaste activa zijn onvolledig verantwoord

In paragraaf 2.2. hebben wij vastgesteld dat het jaarverslag 2020 van SvPO Kapelle onvolledige informatie bevat over de verantwoording van de investeringen in, en eigendomssituatie van de onderwijshuisvesting in Kapelle:

- In toelichting op de materiële vaste activa is binnen de activacategorie 'gebouwen en terreinen' geen onderscheid gemaakt tussen (i) het in 2014 aangekochte kavel en (ii) geactiveerde uitgaven voor verbouwingen in het schoolgebouw in Kapelle. Hierdoor blijkt uit de jaarrekening 2020 niet dat SvPO Kapelle het in paragraaf 2.2. genoemde kavel (gelegen naast het schoolgebouw) in eigendom heeft.
- Noch in de waarderingsgrondslagen van de materiële vaste activa, noch in de toelichting op de materiële vaste activa is

verantwoord in hoeverre er wordt afgeschreven op de aanschafwaarde van grond(en).

De bestuurder van SvPO Kapelle heeft hiermee een onjuist (onvolledig) beeld verstrekt van de financiële positie van SvPO Kapelle op 31 december 2020

3.2.2. Herstelopdracht en vervolgtoezicht

Wij dragen het bestuur van SvPO Kapelle op om uiterlijk vóór 1 juli 2022 er voor zorg te dragen dat in de toelichting op de materiële vaste activa in de jaarrekening 2020, juist en volledig inzicht wordt gegeven in (i) het eigendom van SvPO Kapelle van een kavel gelegen naast het schoolgebouw in Kapelle, en (ii) de waarderingsgrondslagen van grond(en) en terreinen.

De inspectie ziet erop toe dat het bestuur zich aan deze herstell opdracht houdt en dat het deze uiterlijk vóór 1 juli 2022 heeft uitgevoerd.

3.3. Ouderbijdragen

3.3.1. Ouderbijdragen niet verantwoord en niet juist besteed

SvPO Kapelle vraagt ouders van leerlingen jaarlijks om een vrijwillige ouderbijdrage. Over de periode van 2017 tot en met 2020 bedragen de ouderbijdragen € 450 per leerling per jaar. Over 2017 tot en met 2020 bedragen de ouderbijdragen circa € 860.000. Zoals in paragraaf 3.3 is vermeld, zijn deze ouderbijdragen niet verantwoord in de jaarrekening van SvPO Kapelle. De uitgaven aan schoolreizen en schoolkosten, waarvoor deze ouderbijdragen zijn gevraagd en verstrekt, zijn echter wel verantwoord in de jaarrekening (en daarmee ten laste gekomen) van SvPO Kapelle. Verder verwijzen wij hiervoor naar ons rapport 'Specifiek Onderzoek Rekenschap – Financieel bestuurlijk onderzoek' zoals vastgesteld op 15 april 2021, [link](#).

Door het hanteren van deze systematiek in de verwerking en verantwoording van baten en lasten zijn bij de SvPO-ANBI-stichting per saldo extra baten gegenereerd (ter hoogte van de ontvangen ouderbijdragen), terwijl dit leidde tot een nadeliger exploitatieresultaat voor SvPO Kapelle. SvPO Kapelle betaalde immers wel de kosten, maar ontving niet de baten die daarbij hoorden. Doordat de ouderbijdragen zijn betaald voor schoolreizen en schoolkosten, welke kosten uiteindelijk door SvPO Kapelle zijn betaald, geldt dat SvPO Kapelle kosten heeft betaald die betaald dienden te worden vanuit de ouderbijdragen door de SvPO-ANBI-stichting. De bestuurder van SvPO Kapelle heeft ervoor gezorgd dat de

SvPO-ANBI-stichting heeft bespaard op te maken kosten, doordat deze kosten uiteindelijk zijn voldaan door SvPO Kapelle. Hiervoor bestond geen rechtvaardiging, zodat wij moeten concluderen dat er op dit punt sprake is van ongerechtvaardigde verrijking van de SvPO-ANBI-stichting ten koste van SvPO Kapelle. In aanvulling daarop geldt dat de bestuurder door het niet (op de juiste wijze) verantwoorden van de ouderbijdragen, niet heeft voldaan aan de op grond van artikel 2:10 van het Burgerlijk Wetboek (BW) op hem rustende verplichting en in ieder geval heeft gehandeld in strijd met het belang van SvPO Kapelle. Dit heeft tot gevolg dat de bestuurder (tevens) zijn taak als bestuurder niet behoorlijk heeft vervuld (artikel 2:9 BW) en daarmee financieel voordeel is behaald door de SvPO-ANBI-stichting.

Volgens de regels van goed administreren en boekhouden en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving behoort een financiële verantwoording een getrouwe weergave te zijn van de activiteiten van de organisatie en de daarmee verband houdende baten en lasten. Bij de verantwoording van de ouderbijdragen van SvPO Kapelle is geen sprake van een getrouwe weergave omdat de baten vanuit ouderbijdragen niet zijn verantwoord, maar de kosten van schoolreizen wel. De bestuurder van SvPO Kapelle is daarmee tekortgeschoten ten aanzien van het beheer van het vermogen van SvPO Kapelle en heeft als zodanig de financiële huishouding en administratie verwaarloosd. Daarmee is er sprake van financieel wanbeleid als bedoeld in artikel 103g WVO.

Voor zover SvPO Kapelle niet voldoet aan de hierna omschreven herstelopdracht met betrekking tot het op de juiste wijze verantwoorden van de baten en lasten die betrekking hebben op de ouderbijdragen tot en met 2020, geldt nog het volgende. De door de SvPO-ANBI-stichting ontvangen ouderbijdragen zijn bedoeld om kosten voor de taalreizen (€ 250) en overige schoolkosten (€ 200) van SvPO Kapelle te voldoen. Deze kosten zijn op dit moment nog betaald door SvPO Kapelle. SvPO Kapelle heeft daarmee feitelijk rijksbekostiging gebruikt om kosten te betalen die door de SvPO-ANBI-stichting betaald dienden te worden. Het betalen van kosten voor een andere, niet-bekostigde instelling, past niet binnen de bestedingsvoorwaarden zoals opgenomen in artikel 99 WVO. Het betreft immers geen uitgaven in het kader van voorzieningen in de huisvesting, in het kader van personele kosten en/of in het kader van voorzieningen in de exploitatie. Daarmee geldt dat – als niet tot herstel wordt gekomen – de kosten voor de taalreizen en de overige schoolkosten van respectievelijk € 250 en € 200 per leerling per jaar als onrechtmatig bestede bekostiging worden beschouwd.

3.3.2. Ouders niet geïnformeerd over de bestedingen aan huisvesting

Zoals in paragraaf 2.3. is vastgesteld, wordt een groot deel van de

ouderbijdragen niet besteed aan de doelstellingen die aan ouders zijn gecommuniceerd. In plaats van deze ouderbijdragen te besteden waarvoor de ouders deze bedoeld hebben, worden deze bedragen gebruikt voor de aankoop van vastgoed voor en door de SvPO-ANBI-stichting. Wij constateren dat ouders bij het betalen van deze (vrijwillige) ouderbijdragen onjuist zijn geïnformeerd over de daadwerkelijke besteding van de ouderbijdragen door het bestuur van SvPO Kapelle. Daarbij worden de gelden besteed aan een ander doel dan waarvoor zij door de SvPO-ANBI-stichting zijn ontvangen.

3.3.3. Herstelopdracht en vervolgtoezicht

Wij dragen het bestuur van SvPO Kapelle op om er uiterlijk binnen drie maanden na toezending van dit rapport voor zorg te dragen dat (i) de ouderbijdragen van 2017 en 2020 worden (terug)gevorderd bij en verkregen worden van de SvPO-ANBI-stichting, dan wel (ii) de gemaakte kosten voor de taalreizen (€ 250) en de vergoedingsbijdrage voor schoolkosten (€ 200) worden doorbelast aan en geïncasseerd bij de SvPO-ANBI-stichting. Daarbij dient een en ander uiterlijk vóór 1 juli 2022 op de juiste wijze te zijn verantwoord in de jaarrekening van SvPO Kapelle.

Wij dringen er bij het bestuur van SvPO Kapelle op aan om er naar de toekomst toe zorg voor te dragen dat de ouderbijdragen en de kosten waarvoor deze ouderbijdragen zijn verstrekt, juist en volledig – en in ieder geval in lijn met de regels voor goed administreren en boekhouden en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving – worden verantwoord. Daarbij dient uiterlijk vóór 1 juli 2022 een en ander voor het eerst (over het boekjaar 2021) op de juiste wijze te zijn verantwoord in de jaarrekening van SvPO Kapelle. We willen dus dat de constructie zoals die was teniet wordt gedaan en de geldstromen via de scholen gaan lopen in plaats van via de SvPO-ANBI-stichting. Wij wijzen de bestuurder van SvPO Kapelle op diens maatschappelijke en bestuurlijke verantwoordelijkheid en roepen hem – onder verwijzing naar de verschillende rollen die hij vervult binnen de SvPO-ANBI-stichting en SvPO Kapelle – op om de baten en lasten met betrekking tot de ouderbijdragen binnen (de financiële huishouding van) SvPO Kapelle te houden. Wij vertrouwen erop dat het bestuur in het belang van het onderwijs en de leerlingen hiermee aan de slag gaat.

Het bestuur moet uiterlijk binnen twee weken na toezending van dit rapport de ouders informeren over (i) het feit dat de ouderbijdrage niet is betaald aan SvPO Kapelle, maar aan de SvPO-ANBI-stichting, (ii) de aankoop van divers vastgoed door de SvPO-ANBI-stichting die gefinancierd is met deze ouderbijdragen en (iii) de herstelopdrachten van de inspectie.

De inspectie ziet erop toe dat de school en het bestuur zich aan deze

opdrachten houden en dat zij binnen de hiervoor vermelde termijnen deze herstelopdrachten hebben uitgevoerd.

3.4. Bijdragen aan andere SvPO-scholen- stichtingen

3.4.1. Bijdragen verzwakken de liquiditeit en zijn onjuist verantwoord

In 2019 en 2020 heeft SvPO Kapelle voor in totaal € 1.987.000 aan bijdragen verstrekt aan SvPO Hurdegaryp, SvPO Geldermalsen, SvPO Deventer, SvPO Hoorn en SvPO Utrecht. Deze bijdragen zijn ten laste van de exploitatie (en het resultaat) van SvPO Kapelle gebracht. Als gevolg van het verstrekken van deze bijdragen is de liquiditeits- en vermogenspositie van SvPO Kapelle nadelig beïnvloed. Door deze bijdragen heeft SvPO Kapelle minder financiële middelen tot haar beschikking gehad in 2020 (en ook in 2021). Uiteindelijk heeft dit eraan bijgedragen dat SvPO Kapelle eind 2020 over onvoldoende vlottende activa beschikte en daarmee niet over voldoende eigen middelen beschikte om haar rekeningen te kunnen betalen.

SvPO Kapelle beroept zich op de Wet voor het voortgezet onderwijs artikel 99, zesde lid, onder a, als grondslag voor het verstrekken van deze bijdragen.

In dit artikel wordt, via een verwijzing naar het derde lid van dit wetsartikel, echter de voorwaarde gesteld dat sprake is van een overschot op de personeels- en exploitatiekosten. Zoals in paragraaf 2.5. reeds door ons is toegelicht, hebben wij geconstateerd dat de financiële positie van SvPO Kapelle ernstig verzwakt is en SvPO Kapelle op enig moment niet meer in staat was om haar rekeningen zelfstandig te betalen en niet meer in staat was om te investeren. Daarmee is er dus evident geen sprake van een overschot dat aangewend kan worden voor het verstrekken van bijdragen aan een andere (gelieerde) school voor voortgezet onderwijs.

Samenvattend concluderen wij dat het verstrekken van deze bijdragen aan SvPO Hurdegaryp, SvPO Geldermalsen, SvPO Deventer, SvPO Hoorn en SvPO Utrecht van in totaal € 1.987.000 niet voldoen aan de bestedingsmogelijkheden die de WVO kent en daarmee onrechtmatig zijn. Het verstrekken van deze bedragen heeft bovendien de financiële positie van SvPO Kapelle (liquiditeit en solvabiliteit) onnodig negatief beïnvloed. Met het verstrekken van deze bedragen heeft de bestuurder van SvPO Kapelle de financiële positie van SvPO Kapelle verder verzwakt en zijn (de continuïteit van) de school en het onderwijs in gevaar gebracht.

Nu de inspectie eerder diverse tekortkomingen heeft vastgesteld bij SvPO Kapelle ten aanzien van onder andere de kwaliteit van het

onderwijs (link) en het noodzakelijke herstel voor de nodige (aanvullende) uitgaven kan zorgen, achten wij de door de bestuurder gecreëerde situatie bij SvPO Kapelle zorgwekkend. De bestuurder heeft de financiële positie van SvPO Kapelle ernstig verzwakt en heeft (de continuïteit van) de school en het onderwijs in gevaar gebracht door het doen van bijdragen aan anderen terwijl er een aanzienlijke liquiditeitsbehoefte bij SvPO Kapelle bestond. Financiële middelen die primair bestemd zijn voor het onderwijs hebben daarmee andere bestemmingen gekregen. Aangezien SvPO Kapelle eind 2020 kampte met onvoldoende vlottende activa – en daarmee feitelijk haar rekeningen niet meer kon betalen – is de verwachting niet dat binnen de gegeven termijn tot de benodigde verbeteringen in de kwaliteit van het onderwijs gekomen kan worden. Wij achten de bestuurder hier verantwoordelijk voor.

Ook voor het aangepast financieel toezicht waar SvPO Kapelle op dit moment onder is geplaatst, geldt dat wij niet verwachten dat de bestuurder van SvPO Kapelle binnen de gegeven termijn tot de benodigde verbeteringen van onder andere de liquiditeit, solvabiliteit en continuïteit van SvPO Hengelo kan komen. Zoals uit dit rapport immers blijkt, heeft het handelen van de bestuurder van SvPO Kapelle tot een verdere verslechtering van de liquiditeit en de continuïteit geleid.

3.5. Onjuist inzicht in de financiële positie

3.5.1. Ontbreken liquiditeitsprognose

Aan de hand van een liquiditeitsprognose kan een organisatie het verloop van de liquide middelen (voornamelijk het banksaldo) voor de komende periode zien en waar nodig bijsturen. Een dergelijke planning is daarbij gebaseerd op de meest actuele omvang van de liquide middelen en meest recente inzichten voor de toekomst. Deze planning dient met regelmaat bijgewerkt worden, zodat een bestuur kan beoordelen of de onderwijsinstelling de komende periode over voldoende financiële ruimte beschikt om de geplande investeringen en (overige) uitgaven te dekken. Door (mede) te sturen op basis van de liquiditeitsruimte van de onderwijsinstelling, wordt het risico voor (de continuïteit van) de school en het onderwijs zoveel mogelijk beperkt. Zo wordt voorkomen dat het bestuur verplichtingen aangaat waarvan zij weet, of behoorde te weten, dat de onderwijsinstelling hier niet aan kan voldoen.

Wij hebben in hoofdstuk 2 vastgesteld dat de bestuurder van SvPO Kapelle tot op heden geen gebruik heeft gemaakt van een liquiditeitsprognose van SvPO Kapelle. De bestuurder van SvPO Kapelle is als gevolg daarvan verplichtingen aangegaan en heeft bijdragen aan andere SvPO-scholenstichtingen gedaan, die niet passen binnen de financiële ruimte van SvPO Kapelle. Dit handelen

van de bestuurder van SvPO Kapelle heeft ervoor gezorgd dat SvPO Kapelle op 31 december 2020 niet over voldoende liquide middelen beschikte om zelfstandig haar rekeningen te kunnen betalen. De bestuurder diende op dat moment ernstig rekening te houden met een mogelijk faillissement.

Wij concluderen dan ook dat de bestuurder door het niet sturen op basis van liquiditeitsprognoses de financiële huishouding en administratie heeft verwaarloosd en als gevolg daarvan onnodige en niet te rechtvaardigen risico's heeft genomen. De bestuurder is daarmee tekortgeschoten ten aanzien van het beheer van het vermogen van SvPO Kapelle. Wij komen daarmee tot het oordeel dat er sprake is van financieel wanbeleid in de zin van artikel 103g WVO. In aanvulling daarop betekent dit dat de bestuurder ook niet heeft voldaan aan de op grond van artikel 2:10 BW op hem rustende verplichting. De bestuurder heeft immers niet op een zodanige wijze een administratie gevoerd en de daartoe behorende gegevens op zodanige wijze bewaard, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen (lees: de vermogenstoestand) van SvPO Kapelle kunnen worden gekend. Doordat de bestuurder niet heeft voldaan aan diens verplichtingen op grond van artikel 2:10 BW, heeft de bestuurder (tevens) zijn taak niet behoorlijk vervuld (artikel 2:9 BW).

3.6. Eindconclusie

Op grond van onze bevindingen in hoofdstuk 2 en onze conclusies over de behandelde transacties en financiële verantwoordingen daarvan in de bovenstaande onderdelen van hoofdstuk 3, komen wij tot het eindoordeel dat de bestuurder van SvPO Kapelle wanbeheer heeft gevoerd. Zo is de bestuurder direct en indirect betrokken bij financieel wanbeleid, ongerechtvaardigde verrijking en onrechtmatig handelen waarmee financieel voordeel is behaald door de bestuurder dan wel een of meerdere aan de bestuurder gelieerde rechtspersonen. Dit handelen van de bestuurder heeft daarbij geleid tot een situatie waarbij (de continuïteit van) de school en het onderwijs in gevaar is dan wel wordt gebracht.

Voor een samenvatting van de onderbouwing van dit oordeel wordt verwezen naar de samenvatting aan het begin van dit rapport.

Wij vinden het daarbij van belang om nogmaals expliciet aandacht te besteden aan de rol van de bestuurder van SvPO Kapelle. De bestuurder van SvPO Kapelle is immers óók bestuurder van de SvPO-ANBI-stichting en de overige SvPO-scholenstichtingen. Bij diverse transacties heeft de bestuurder de SvPO-ANBI-stichting (en in mindere mate de overige SvPO-scholenstichtingen) financieel bevoordeeld, ten nadele van SvPO Kapelle. Dit nadeel komt steeds rechtstreeks ten laste van de door SvPO Kapelle ontvangen (en bestede) rijksbijdragen.

Op grond van de bevindingen en conclusies in dit rapport verwachten

wij van het bestuur van SvPO Kapelle dat de herstell opdrachten die in dit rapport zijn beschreven, worden uitgevoerd. De inspectie zal hierop toezien.

Bijlagen

Bijlage I Totaal overzicht bevindingen bij de acht SvPO-scholenstichtingen

Wij hebben specifieke onderzoeken uitgevoerd naar het door de schoolbesturen van de verschillende SvPO-scholenstichtingen gevoerde financieel beleid. Het gaat daarbij om de schoolbesturen van de volgende schoolinstellingen:

- SvPO Amsterdam
- SvPO Deventer
- SvPO Geldermalsen
- SvPO Hengelo
- SvPO Hoorn
- SvPO Hurdegaryp
- SvPO Kapelle
- SvPO Utrecht

Voor deze onderzoeken hebben wij gekeken naar het gevoerde huisvestingsbeleid en de (mede) in dat kader gevoerde transacties. In dat kader hebben wij geconstateerd dat door de schoolbesturen gevoerde huisvestingsbeleid en de (mede) in dat kader gevoerde transacties hebben gezorgd voor een onderlinge financiële afhankelijkheid en verwevenheid. Voor ieder van de SvPO-scholenstichtingen komen wij tot de conclusie dat er sprake is van (structureel) wanbeheer. Daarbij heeft de dagelijks uitvoerend bestuurder met het gevoerde (financieel) beleid (de continuïteit van) alle acht de SvPO-scholenstichtingen en het onderwijs in gevaar gebracht. Voor alle acht de SvPO-scholenstichtingen was er op enig moment sprake van een situatie waarbij de school niet meer zelfstandig rekeningen kon betalen en niet meer kon investeren in het onderwijs. De bestuurder diende voor ieder van de scholen ernstig rekening te houden met een mogelijk faillissement.

Aangezien wij onze onderzoeken verrichten op bestuursniveau en daarmee – in dit geval – op niveau van de afzonderlijke SvPO-scholenstichtingen, beogen wij met deze oplegger (extra) aandacht te besteden aan de onderlinge financiële afhankelijkheid en verwevenheid. Het doel hiervan is om de conclusies uit de afzonderlijke onderzoeksrapporten nader te duiden voor de lezers, waaronder de ouders en leerlingen van de SvPO-scholenstichtingen. In deze oplegger staan geen bevindingen die niet zijn opgenomen in een of meerdere van de rapporten van dit specifieke onderzoek.

In deze bijlage zullen wij aandacht besteden aan (1) de governance, (2) de herstelopdrachten, (3) onrechtmatige bestedingen, (4) het wanbeheer en (5) de financiële gegevens en kengetallen.

1. De governance

Alle acht de SvPO-scholenstichtingen hebben een en dezelfde uitvoerend bestuurder. Daarnaast beschikten de acht SvPO-scholenstichtingen tot medio 2021 over dezelfde toezichthoudend bestuurders. Vanaf medio 2021 vond er feitelijk geen toezicht meer plaats op het handelen van de uitvoerend bestuurder door een of meerdere toezichthoudend bestuurders.

De uitvoerend bestuurder van de SvPO-scholenstichtingen is daarnaast betrokken bij drie andere stichtingen, waaronder de SvPO-ANBI-stichting en de Stichting Frederikssoon. Deze laatste twee stichtingen zijn wij gedurende onze onderzoeken herhaaldelijk tegengekomen bij diverse transacties en (financiële) constructies. Daarbij hebben de SvPO-ANBI-stichting en de Stichting Frederikssoon financieel voordeel behaald met deze transacties en (financiële) constructies, terwijl daarvoor geen aanleiding was. Dit voordeel is steeds behaald ten koste van de rijksbekostiging die de SvPO-scholenstichtingen ontvangen voor het (vormgeven van het) onderwijs.

Samenvattend hebben wij bij alle acht de SvPO-scholenstichtingen geconstateerd dat:

- het functioneren van de governance verder is verzwakt. Door het vertrek van de toezichthoudend bestuurders vindt er feitelijk geen intern toezicht meer plaats op het handelen en functioneren van de dagelijks uitvoerend bestuurder;
- de dagelijks uitvoerend bestuurder zowel als de bestuurder van de SvPO-scholenstichtingen als de SvPO-ANBI-stichting en de Stichting Frederikssoon betrokken is bij diverse transacties. Op het moment dat er tegenstrijdige belangen zijn bij deze transacties vindt er geen (nader) toezicht daarop plaats. Dit heeft ertoe geleid dat de SvPO-scholenstichtingen op meerdere momenten (financieel) zijn benadeeld en/of de SvPO-ANBI-stichting en de Stichting Frederikssoon op meerdere momenten (financieel) zijn bevoordeeld;
- de dagelijks uitvoerend bestuurder met het gevoerde (financieel) beleid (de continuïteit van) alle acht de SvPO-scholenstichtingen en het onderwijs in gevaar heeft gebracht. Voor alle acht de SvPO-scholenstichtingen was er op enig moment sprake van een situatie waarbij de school niet meer zelfstandig rekeningen kon betalen en niet meer kon investeren in het onderwijs. De bestuurder diende voor ieder van de scholen ernstig rekening te houden met een mogelijk faillissement.

2. Herstelopdrachten

Op grond van de bevindingen en conclusies in ieder rapport dringen wij er bij het bestuur van de SvPO-scholenstichtingen – mede met het oog op zijn maatschappelijke en bestuurlijke verantwoordelijkheid – op aan dat het de herstelopdrachten die in de individuele rapporten zijn beschreven zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen de gegeven termijnen, uitvoert. De inspectie zal op de naleving daarvan toezien en – waar noodzakelijk – handhaven.

Onze onderzoeken hebben geleid tot herstelopdrachten met betrekking tot:

- het juist en volledig verantwoorden van (totaalbedragen van) de investeringen in (de verbouwing van) de huisvesting in de betreffende jaarrekeningen;
- het op de juiste wijze verantwoorden van de ouderbijdragen en de daarbij behorende kosten voor de taalreizen en de schoolkosten;
- het op de juiste wijze verantwoorden van (de kosten die horen bij) de ouderbijdragen in de betreffende jaarrekeningen;
- het informeren van de ouders over de bestedingen van de ouderbijdragen aan huisvesting door de SvPO-ANBI-stichting en de in dat kader afgegeven herstelopdrachten.

3. Onrechtmatige bestedingen

De bestuurder van de acht SvPO-scholenstichtingen heeft bij alle acht de SvPO-scholenstichtingen rijksbekostiging besteed aan uitgaven die niet voldoen aan de bestedingsvoorwaarden zoals opgenomen in het tweede tot en met het vijfde lid van artikel 99 van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO). Wij hebben voor in ieder geval € 22.481.953 aan uitgaven geconstateerd die niet voldoen aan deze bestedingsvoorwaarden. Daarmee heeft de bestuurder van de acht SvPO-scholenstichtingen voor een bedrag van minimaal € 22.481.953 aan onrechtmatige bestedingen gedaan. Dit betekent dat de uitvoerend bestuurder van de SvPO-scholenstichting die het geld heeft ontvangen, dit geld niet heeft gebruikt voor (het verbeteren van) het onderwijs van de school.

Hierbij merken wij op dat voor een groot deel van deze onrechtmatige bestedingen geldt dat met deze bestedingen uiteindelijk de SvPO-ANBI-stichting en de Stichting Frederikssoon zijn bevoordeeld. Waar geld dus bestemd was voor (het verbeteren van) het onderwijs van de school, is dit geld aan het onderwijs onttrokken en direct en indirect overgeheveld naar aan de bestuurder gelieerde stichtingen. Hiermee heeft de bestuurder (de continuïteit van) de SvPO-scholenstichtingen en het onderwijs in gevaar gebracht.

Opgesplitst per SvPO-scholenstichting gaat het daarbij om de volgende bedragen.

Hengelo	€ 675.000
Amsterdam	€ 2.590.514
Kapelle	€ 1.987.000
Deventer	€ 2.308.812
Geldermalsen	€ 5.041.790
Hoorn	€ 1.211.450
Hurdegaryp	€ 6.556.238
Utrecht	€ 2.111.149
Totaal	€ 22.481.953

4. Wanbeheer

Wij komen tot de conclusie dat bij alle acht de SvPO-scholenstichtingen sprake is van wanbeheer. De uitvoerend bestuurder (i) heeft bij alle acht de SvPO-scholenstichtingen financieel wanbeleid gevoerd, (ii) heeft ervoor gezorgd dat derden – waaronder de aan hem gelieerde SvPO-ANBI-stichting en de Stichting Frederikssoon – ongerechtvaardigd verrijkt zijn ten koste van de acht SvPO-scholenstichtingen en (iii) heeft in strijd met wettelijke bepalingen gehandeld, waarmee financieel voordeel is behaald ten gunste van derden.

Ook voor wat betreft de besteding van de ouderbijdragen is er sprake van ongerechtvaardigde verrijking en daarmee wanbeheer. Met de door de ouders betaalde bijdragen aan SvPO-ANBI-stichting heeft de bestuurder van SvPO-ANBI-stichting geen uitgaven gedaan aan taalreizen en schoolkosten zoals is medegedeeld aan de ouders. In plaats van deze ouderbijdragen te besteden aan waarvoor de ouders ze bedoeld hebben, worden ze gebruikt voor aankoop van vastgoed (grond en gebouwen) voor en door de SvPO-ANBI-stichting.

Zoals hiervoor is vermeld, heeft de uitvoerend bestuurder de SvPO-ANBI-stichting en Stichting Frederikssoon meermaals financieel voordeel laten behalen ten nadele van de acht SvPO-scholenstichtingen. Waar geld bestemd was voor (het verbeteren van) het onderwijs van de school, is dit geld aan het onderwijs onttrokken en direct en indirect overgeheveld naar aan de bestuurder gelieerde stichtingen. Hiermee heeft de bestuurder (de continuïteit van) de SvPO-scholenstichtingen en het onderwijs in gevaar gebracht.

Omdat voor alle acht de SvPO-scholenstichtingen geldt dat de inspectie eerder diverse tekortkomingen vastgesteld heeft (drie SvPO-scholenstichtingen zijn zelfs als zeer zwak beoordeeld), vinden wij de door de uitvoerend bestuurder gecreëerde situatie zorgwekkend. Voor alle acht de SvPO-scholenstichtingen geldt namelijk dat zij noodzakelijke verbeteringen moeten kunnen doorvoeren. Deze verbetertrajecten kunnen voor de nodige (aanvullende) uitgaven zorgen, terwijl de acht SvPO-scholenstichtingen in ieder geval eind 2020 daar geen geld voor hadden. Gezien het beperkte en vaak zelfs negatief eigen vermogen van de acht SvPO-scholenstichtingen, is de verwachting niet dat zij binnen de gegeven termijn tot de benodigde verbeteringen in de kwaliteit van het onderwijs kunnen komen.

De bestuurder heeft er verder voor gezorgd dat geld dat primair bestemd is voor het onderwijs andere bestemmingen heeft gekregen en daarmee aan het onderwijstoezicht wordt onttrokken.

Alle acht de SvPO-scholenstichtingen staan al enige tijd onder aangepast financieel toezicht. In het kader van dit aangepast financieel toezicht wordt een herstelplan van de uitvoerend bestuurder verwacht dat gericht moet zijn op een duurzame verbetering van onder andere de liquiditeit, solvabiliteit en continuïteit van de SvPO-scholenstichtingen. Gezien het door de uitvoerend bestuurder gevoerde beleid achten wij het onwaarschijnlijk dat binnen de gegeven termijn tot een verbetering van de liquiditeit, solvabiliteit en continuïteit van de SvPO-scholenstichtingen gekomen kan worden. Eind 2020 was de (financiële) positie waarin de acht SvPO-scholenstichtingen zich bevonden namelijk verder verslechterd in plaats van verbeterd.

5. Overzicht van de financiële gegevens en de kengetallen

Onderstaande financiële gegevens zijn gebaseerd op (i) de jaarverslagen 2018, 2019 en 2020 van de acht SvPO-scholenstichtingen en (ii) de acht individuele rapporten 'Specifiek onderzoek rekenschap – huisvesting' van de acht SvPO-scholenstichtingen.

Ontvangen rijksbijdragen, totale baten, uitgaven aan personele lasten en exploitatieresultaten

In onderstaande tabel is een totaaloverzicht opgenomen van de rijksbekostiging die vanaf 2018 is ontvangen door de acht SvPO-scholenstichtingen. Om een zo volledig mogelijk beeld te geven, is daarnaast een totaaloverzicht van de totale baten, de gezamenlijke personeelslasten en de gerealiseerde exploitatieresultaten opgesteld.

	Boekjaar 2018	Boekjaar 2019	Boekjaar 2020	Totaal
Rijksbijdragen	€ 11.091.709	€ 14.200.256	€ 17.977.576	€ 43.269.541
Totale baten	€ 12.077.671	€ 16.308.292	€ 22.343.609	€ 50.729.572
Personele lasten	€ 6.122.707	€ 7.962.339	€ 11.153.154	€ 25.238.200
% Personele lasten/Totale baten	50,7%	48,8%	49,9%	49,8%
Exploitatieresultaat	€ 687.572	€ 1.216.233	€ 2.164.649	€ 4.068.454
% Exploitatieresultaat/Totale baten	5,7%	7,5%	9,7%	8,0%

De acht SvPO-scholenstichtingen hebben in de periode 2018 tot en met 2020 voor circa € 43,3 miljoen aan rijksbijdragen ontvangen. De gezamenlijke totale baten in deze periode bedragen ruim € 50,7 miljoen. Dit verschil tussen de totale baten en de rijksbijdragen is grotendeels (circa € 6 miljoen) te verklaren door de onderlinge bijdragen tussen de verschillende SvPO-scholenstichtingen.

In de periode 2018 tot en met 2020 is door de acht SvPO-scholenstichtingen gezamenlijk voor ruim € 25,2 miljoen besteed aan personele lasten. Hiermee is ongeveer 49,8 procent van de totale baten besteed aan personele lasten. Dit percentage ligt aanzienlijk lager dan de gemiddelde personele lasten binnen de sector voortgezet onderwijs (vo). De gemiddelde personele lasten binnen deze sector over de periode 2015 tot en met 2019 (zoals blijkt uit de 'Financiële Staat van het Onderwijs 2019' van de inspectie) is ongeveer 78,4 procent van de totale baten van de scholen. De acht SvPO-scholenstichtingen geven daarmee aanzienlijk minder uit aan personele lasten dan de gemiddelde (andere) vo-school.

Verder hebben de acht SvPO-scholen in de periode 2018 tot en met 2020 een positief exploitatieresultaat (winst) van bijna € 4,1 miljoen gerealiseerd. Dit betreft ongeveer 8,0 procent van de gezamenlijke totale baten. Het gezamenlijke eigen vermogen van de acht SvPO-scholenstichtingen, zoals verantwoord in de jaarrekeningen, is door deze exploitatie-overschotten toegenomen tot bijna € 7,8 miljoen per 31 december 2020.

Ontwikkeling liquiditeitspositie en aanwending rijksbijdragen voor huisvestingsinvesteringen

In onderstaande tabel is een totaaloverzicht opgenomen van de liquiditeitspositie (voornamelijk banktegoeden) per einde boekjaar 2018, 2019 en 2020 van de acht SvPO-scholenstichtingen gezamenlijk, zoals verantwoord in de jaarrekeningen van de acht SvPO-scholenstichtingen.

Boekjaar	Liquiditeitspositie
31-12-2017	€ 5.226.718
31-12-2018	€ 4.355.395
31-12-2019	€ 5.132.899
31-12-2020	€ 512.422

De totale liquiditeitspositie van de acht SvPO-scholenstichtingen is in de periode 2018 tot en met 2020 (significant) afgenomen. Eind 2019 bedroeg de liquiditeitspositie nog ruim € 5,1 miljoen, terwijl dit eind 2020 nog maar ruim € 0,5 miljoen bedroeg.

Dat de SvPO-scholenstichtingen aan de ene kant een (zeer) positief exploitatieresultaat weten neer te zetten, terwijl de liquiditeitspositie aan de andere kant (sterk) afneemt, kan worden verklaard door de uitgaven aan onderwijshuisvesting in de periode 2018 tot en met 2020. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van rijksbekostiging die is gebruikt voor investeringen in onderwijshuisvesting vanaf 2018.

SvPO-stichting	Uitgaven onderwijshuisvesting	Toelichting
SvPO Hurdegaryp	€ 4.370.238	Nieuwbouw schoolgebouw (afgerond december 2020)
SvPO Geldermalsen	€ 4.674.190	Nieuwbouw schoolgebouw (afgerond december 2020)
SvPO Hoorn	€ 4.993.124	Aankoop voormalig missiehuis (2018) en renovatie (afgerond 2020)
SvPO Deventer	€ 1.958.812	Verbouwing voormalig kerkgebouw tot schoolgebouw (afgerond 2020)
Totaal	€ 15.996.364	

Voor investeringen in onderwijshuisvesting van de vier overige SvPO-scholenstichtingen zijn in de recente kalenderjaren geen rijksmiddelen aangewend, aangezien de desbetreffende gemeenten investeringen in onderwijshuisvesting hebben bekostigd (SvPO Amsterdam, SvPO Utrecht en SvPO Hengelo) of omdat er in de periode 2018 tot en met 2020 geen noemenswaardige investeringen in onderwijshuisvesting zijn gedaan (SvPO Kapelle).

Bijlage II Ouderbijdragen SvPO-ANBI-stichting

Financiële reserves opgebouwd door overschotten in opbrengsten ouderbijdragen

Stichting voor Persoonlijk Onderwijs (hierna: SvPO-ANBI-stichting) heeft in de boekjaren 2019 en 2020 respectievelijk voor € 760.000 en € 879.000 aan ouderbijdragen ontvangen, zo blijkt uit het jaarverslag 2020 van de SvPO-ANBI-stichting.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste financiële gegevens van de SvPO-ANBI-stichting over de afgelopen boekjaren^[1].

Boekjaar	Ouderbijdragen	Totale baten	Totale lasten	Resultaat	Eigen vermogen 31-12
2015	€ 292.000	€ 320.000	€ 223.000	€ 97.000	€ 144.000
2016	€ 345.000	€ 770.000	€ 367.000	€ 402.000	€ 546.000
2017	€ 491.000	€ 685.000	€ 321.000	€ 364.000	€ 910.000
2018	€ 584.000	€ 808.000	€ 350.000	€ 458.000	€ 1.368.000
2019	€ 760.000	€ 897.000	€ 391.000	€ 506.000	€ 1.872.000
2020	€ 879.000	€ 964.000	€ 569.000	€ 394.000	€ 2.266.000

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de SvPO-ANBI-stichting de afgelopen jaren structureel exploitatieoverschotten heeft gerealiseerd (voornamelijk door overschotten op de ouderbijdragen), en daarmee een vermogenspositie van ruim € 2,2 miljoen per 31 december 2020 heeft opgebouwd.

Integraal overzicht majeure huisvestingsinvesteringen door SvPO-ANBI-stichting

Deze ouderbijdragen binnen de SvPO-ANBI-stichting zijn – mede – ingezet als financieringsmiddel voor de verwerving onderwijshuisvesting (grond en gebouwen).

De SvPO-ANBI-stichting heeft – vanuit de opgebouwde exploitatieoverschotten – geïnvesteerd in de verwerving van onderstaande onderwijshuisvesting:

- Aankoop van grond in Hurdegaryp in 2017 voor € 274.000, waarop het schoolgebouw dat in gebruik is van SvPO Hurdegaryp in 2020 is gebouwd.
- Aankoop van het voormalig missiehuis te Hoorn per december 2020, waarvan per 31 december 2020 reeds € 240.000 is betaald door de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs aan SvPO Hurdegaryp.
- Aankoop van grond in Geldermalsen in 2020 voor € 801.978, waarop het schoolgebouw dat in gebruik is van SvPO Geldermalsen in 2020 is gebouwd.
- In 2018 is een lening verstrekt aan Stichting Frederikssoen van

€ 600.000 (deze lening is verstrekt ten behoeve van het verwerven van een voormalig kerkgebouw dat is aangekocht voor Stichting Frederikssoon, dit kerkgebouw is aangekocht ten behoeve van toekomstige huisvesting voor een SvPO-school in Deventer). In 2019 is een deel van de lening afgelost, per 31 december 2020 resteert van de verstrekte lening een bedrag van € 402.000.

[1] Deze financiële gegevens zijn ontleend aan de verkregen financiële administratie en jaarverslagen van de SvPO-ANBI-stichting (waarbij alleen het jaarverslag 2020 is voorzien van een controleverklaring van een onafhankelijke accountant).

Bijlage III Wettelijk kader

In dit hoofdstuk geven wij een beknopte uiteenzetting van de voor dit specifieke onderzoek meest relevante wet- en regelgeving. Daarbij geldt dat indien bepaalde wet- en regelgeving hierna niet genoemd wordt, dit niet betekent dat een (bekostigde) onderwijsinstelling daaraan niet moet voldoen.

Besteding bekostiging (artikel 99 Wet op het voortgezet onderwijs,)

Op grond van artikel 99 van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) besteedt het bevoegd gezag de verstrekte bekostiging en de betaalde bedragen ten behoeve van die school op de wijze zoals aangegeven in het tweede tot en met vijfde lid van datzelfde artikel.

Op grond van het tweede lid van artikel 99 WVO worden de voorzieningen in de huisvesting betaalde bedragen zodanig aangewend dat een behoorlijke en deugdelijke totstandkoming van deze voorzieningen is verzekerd. Indien na realisatie van de in de eerste volzin bedoelde voorzieningen de bedragen niet volledig zijn aangewend, kan het resterende deel daarvan worden aangewend voor de kosten van personeel of voorzieningen in de exploitatie. Op grond van het derde lid van artikel 99 WVO wordt het voor personeels- en exploitatiekosten betaalde bedrag aangewend voor de kosten van personeel, zoals omschreven in artikelen 32 en 32a WVO, voor voorzieningen in de exploitatie. In geval van een overschot op die bedragen kan dat overschot worden aangewend voor de kosten als omschreven in artikel 99, zesde lid, WVO. Op grond van dit artikel kan dit overschot worden aangewend voor de kosten van personeel of voorzieningen in de exploitatie van:

- een andere school voor voortgezet onderwijs of een samenwerkingsverband;
- een verticale scholengemeenschap;
- een basisschool of een speciale school voor basisonderwijs als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, een school voor speciaal onderwijs, voor voortgezet speciaal onderwijs of voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs dan wel een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra.

Op grond van het vijfde lid van artikel 99 WVO worden de verstrekte overschrijdingsbedragen ten behoeve van het onderwijs aan de scholen van het bevoegd gezag aangewend.

Wanbeheer (artikel 103g WVO)

Om publieke belangen te waarborgen is er in de onderwijswetgeving voorzien in toezicht door de overheid. In dat kader kan de Minister op grond van artikel 103g WVO sinds 2010 (Wet van 4 februari 2010, Stb. 2010, 80) aanwijzingen geven aan de rechtspersoon die de school in stand houdt, indien sprake is van wanbeheer van een of meer

bestuurders en/of toezichthouders van een onderwijsinstelling. Van wanbeheer is volgens dit artikel onder andere sprake bij:

- financieel wanbeleid;
- ongerechtvaardigde verrijking, al dan niet beoogd, van de rechtspersoon die de school in stand houdt, zichzelf dan wel een derde;
- onrechtmatig handelen, waaronder wordt verstaan het in de hoedanigheid van bestuurder of toezichthouder handelen in strijd met wettelijke bepalingen waarmee financieel voordeel wordt behaald ten gunste van de rechtspersoon die de school in stand houdt, zichzelf of een derde.

Financieel wanbeleid

Voor de invulling van het begrip financieel wanbeleid (ook wel aangehaald als financieel wanbeheer, zie bijvoorbeeld Kamerstukken II 2008/2009, 31828, nummer 15 en Kamerstukken II 2008/2009, 31828, nummer 22) wordt – bij het ontbreken van een specifieke definitie gericht op (het bestuur van) onderwijsinstellingen – aansluiting gezocht bij de algemene bepalingen voor de desbetreffende rechtspersonen (stichtingen in dit geval).

Dat voor de invulling van de kwalificatie financieel wanbeleid aansluiting kan worden gezocht bij de civielrechtelijke (algemene) regels voor stichtingen, blijkt als zodanig ook uit het arrest van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch van 22 oktober 2008 (LJN BG2138, r.o. 3.4.3). Voor de invulling van de definitie van financieel wanbeleid wordt aangesloten bij artikel 2:298 van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW). Het hof oordeelde dat het aanwenden van subsidie (bijvoorbeeld rijksbekostiging, zie de schakelbepaling zoals opgenomen in artikel 4:21, vierde lid, Algemene wet bestuursrecht (Awb)) voor doelen waarvoor die subsidie niet is bestemd, financieel wanbeheer is en in strijd is met de onderwijsregelgeving, die er immers vanuit gaat dat de subsidie wordt aangewend voor het doel waarvoor deze is gegeven. Dat handelingen van een bestuur zijn gecontroleerd door een accountant – met behulp van een controleprotocol van de Minister – en zijn vastgesteld, zonder dat de accountant daarbij opmerkingen heeft gemaakt, doet aan het oordeel van financieel wanbeleid niets af.

Voor de kwalificatie van financieel wanbeleid dient – meer in het algemeen – sprake te zijn van tekortkomingen ten aanzien van het beheer over een vermogen of de zorg voor de verkrijging van de inkomsten waarover een rechtspersoon kan beschikken (Hoge Raad 3 januari 1975, NJ 1975, 222). Daarbij geldt dat het mogelijk is dat financieel wanbeleid zowel te wijten is aan het bestuur (verwaarlozing van de financiële huishouding en administratie) als aan het toezicht (onvoldoende uitoefening van intern toezicht bij goedkeuring begroting en jaarverslag); zie ook Kamerstukken II 2009/2010, 31828-C.

Ongerechtvaardigde verrijking

Het begrip ongerechtvaardigde verrijking (zie ook artikel 6:212 BW) wordt gebruikt om uitdrukking te geven aan de situatie waarbij vermogensvermeerderingen niet (kunnen) worden gerechtvaardigd. Aspecten die daarbij een rol spelen zijn de schade (bijvoorbeeld in de vorm van verlies en/of verarming) die aan de kant van de benadeelde partij is geleden en de verrijking die aan de kant van de bevoordeelde partij is ontstaan.

Het begrip verrijking omvat zowel behaald voordeel als afgewend nadeel. Is bijvoorbeeld een pand verbouwd, dan is de eigenaar dus niet alleen verrijkt als het pand in waarde is gestegen, maar ook wanneer hij zich de uitgaven voor de verbouwing heeft bespaard (HR 5 september 2008, LJN BD4745, NJ 2008/481).

Handelen in strijd met wettelijke bepalingen waarmee financieel voordeel wordt behaald ten gunste van de rechtspersoon die de school in stand houdt, zichzelf of een derde

Vooropgesteld zij dat financieel wanbeleid als hiervoor omschreven een vorm is van strijd met de wet, namelijk met artikel 2:9 BW. Dit artikel vereist immers dat bestuurders hun taak naar behoren vervullen en daarvan is geen sprake bij financieel wanbeleid.

De wettelijke bepalingen waarnaar verwezen wordt, omvatten alle regels die betrekking hebben op de stichting en haar bestuurder(s). Indien de stichting ook door andere wetgeving wordt beheerst, zoals het geval is bij stichtingen in de onderwijssector, geldt dit dus voor de algemene regels zoals opgenomen in het Burgerlijk Wetboek alsook de sectorspecifieke regels (bijvoorbeeld de regels zoals opgenomen in de WVO).

Vereist is daarbij dat met het handelen van een bestuurder of toezichthouder in strijd met wettelijke bepalingen (zoals hiervoor omschreven) financieel voordeel wordt behaald voor de rechtspersoon, de bestuurder/toezichthouder of een derde.

Artikel 2:9 BW

Bij wet zijn enkele algemene voorschriften gegeven voor (de uitvoering van) de taak van de bestuurder van een stichting. Zo bepaalt artikel 2:9, eerste lid (eerste zin) BW dat de bestuurder tegenover de stichting gehouden is tot een behoorlijke vervulling van zijn taak.

Wat gezien moet worden als (on)behoorlijke taakvervulling, komt naar voren in diverse rechtspraak over de aansprakelijkheid van bestuurders. Daarbij wordt rekening gehouden met een bepaalde mate van beleidsvrijheid van het bestuur en met het feit dat bestuurshandelingen achteraf worden beoordeeld. Hierbij wordt gekeken naar de volgende relevante omstandigheden van het geval: (i) de aard en ernst van de normschending, (ii) de aard van de door de

stichting uitgeoefende activiteiten, (iii) de in het algemeen daaruit voortvloeiende risico's, (iv) de voor het bestuur geldende richtlijnen, (v) de gegevens waarover de bestuurder beschikte of behoorde te beschikken ten tijde van de aan hem verweten beslissingen of gedragingen en (vi) het inzicht en de zorgvuldigheid die mogen worden verwacht van een bestuurder die voor zijn taak berekend is en deze nauwgezet vervult.

In literatuur en rechtspraak is gebleken dat onder andere de volgende situaties naar voren komen waarbij sprake is van onbehoorlijke taakvervulling van de bestuurder:

- in strijd handelen met wettelijke of statutaire bepalingen of andere regels die de rechtspersoon beogen te beschermen;
- het ongeoorloofd onttrekken van middelen aan de rechtspersoon;
- het laten prevaleren van eigen (zakelijke) belangen boven dat van de rechtspersoon;
- het verzaken van de verplichtingen die voortvloeien uit art. 2:10 BW (administratieplicht);
- het niet-traceerbaar vermengen van vermogen van een derde (een ander) met het vermogen van de rechtspersoon;
- het nemen van onnodige en niet te rechtvaardigen risico's;
- het aangaan van verplichtingen die de rechtspersoon niet zal kunnen nakomen;
- het nemen van beslissingen met verregaande consequenties zonder deugdelijke voorbereiding;
- het verstrekken van leningen aan insolvente partijen of zonder adequate zekerheden;
- het aangaan van transacties die het doel van de rechtspersoon overschrijden;
- het niet voorkomen of tegengaan van onderkapitalisatie en het verwaarlozen van de kredietbewaking;
- het bewust handelen in strijd met het belang van de rechtspersoon en de met hem verbonden organisatie.

Hierbij merken wij op dat een eventuele decharge die aan een bestuurder is verleend, niet afdoet aan onbehoorlijk bestuur. Bij het verlenen van decharge doet de rechtspersoon immers alleen afstand van zijn recht om zich op de bestuurder te verhalen voor gevoerd beleid. Een decharge heeft daarmee alleen een zogenaamde interne werking. De decharge heeft dan ook nog eens uitsluitend betrekking op zaken die blijken uit de jaarrekening of anderszins aan de algemene vergadering zijn bekendgemaakt.

Artikel 2:10 BW

Op het bestuur rust een administratieplicht, een bewaarplicht en een balansplicht. Dit is geregeld in artikel 2:10 BW. Het bestuur is daarbij op grond van artikel 2:10, derde lid, BW verplicht de administratie zeven jaar te bewaren.

Het bestuur is verplicht op zodanige wijze een administratie te voeren en de daartoe behorende gegevens op zodanige wijze te bewaren, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen (lees: de vermogenstoestand) van de rechtspersoon kunnen worden gekend. Zie ook Hoge Raad (HR) 10 oktober 2014, NJ 2014/456 (FSM Europe). Dit betekent dat snel inzicht moet kunnen worden verkregen in de debiteuren- en crediteurenpositie en dat deze posities en de stand van de liquiditeiten een redelijk inzicht moeten geven in de vermogenspositie. Zie ook HR 11 juni 1993, NJ 1993/713 (Kempers en Sarper).

Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016

Het algemeen uitgangspunt bij de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 is dat het financiële beleid en het beheer van de onderwijsinstellingen (waaronder een school in de zin van artikel 1 van de WVO) in het belang moet zijn van c.q. bij moet dragen aan het realiseren van de publieke doelstellingen. Dit financiële beleid moet daartoe op transparante wijze gericht zijn op de financiële continuïteit. De Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 stelt daarbij zowel regels aan leningen die worden aangetrokken als aan leningen die worden verstrekt door een onderwijsinstelling.

Voor leningen is specifiek geregeld dat een onderwijsinstelling door middel daarvan extra financiële middelen kan aantrekken. Leningen mogen alleen verstrekt worden door de onderwijsinstelling indien deze lening van toepassing is voor de uitvoering van de wettelijke taak van de onderwijsinstelling en binnen het doel van de organisatie past. Daarbij geldt dat dergelijke leningen geen extra risico's met zich mee mogen brengen die het voortbestaan van de onderwijsinstelling of het geven van onderwijs kunnen bedreigen. Zie ook meer uitgebreid artikel 7 van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

De onderwijsinstelling is verplicht om jaarlijks in de jaarverslaglegging verslag te doen van haar beleid ten aanzien van de beleggingen en leningen, de uitvoering van het beleid in de praktijk, de uitstaande beleggingen en leningen, de aangetrokken leningen en afgesloten derivatenovereenkomsten. Dit geldt voor zover deze zijn aangegaan c.q. verstrekt met publieke middelen (zoals de rijksbekostiging).

Regeling jaarverslaglegging onderwijs

De jaarverslaggeving van een onderwijsinstelling moet voldoen aan de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo). In de Rjo is bepaald dat – in aanvulling op Titel 9 Boek 2 BW – de jaarverslaggeving ingericht moet worden overeenkomstig de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ) en in het bijzonder overeenkomstig de hoofdstukken 400 (Bestuursverslag), 640 (Organisaties zonder winststreven) en 660 (Onderwijsinstellingen) van deze richtlijnen. Het betreft daarbij voorschriften over de inrichting van het bestuursverslag. Daarnaast worden in de Rjo in aanvulling op of in afwijking van Titel 9 Boek 2 BW en/of de RJ nog enkele specifieke

zaken betreffende het bestuursverslag geregeld.

De richtlijnen in de hiervoor genoemde regeling zijn overigens niet vrijblijvend, maar hebben een regelgevend karakter, omdat deze zijn ontleend aan de WVO en zijn gebaseerd op c.q. nadere uitwerking zijn van de RJ. De term richtlijnen kan de suggestie wekken dat deze richtlijnen niet verplicht zijn, en slechts als handvat dienen. Niets is echter minder waar: in de Rjo worden de richtlijnen dwingend voorgeschreven en zijn daarom eigenlijk geen richtlijnen, maar eisen. Aan deze eisen moet voldaan zijn om in aanmerking te komen voor rijksbekostiging op grond van de WVO.

Reactie van het bestuur

Het bestuur heeft [wel/geen] gebruik gemaakt van de mogelijkheid te reageren op het rapport.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

BIJLAGE: Verwerking reactie bestuur op concept-rapport en overige wijzigingen in definitief rapport

Bestuur: Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Kapelle
Bestuursnummer: 41780

Kenmerk conceptrapport: XXXXXXXXXX
Datum aanbiedingsbrief: 23 december 2021

Datum zienswijze bestuur: 22 januari 2022
Kenmerk zienswijze bestuur: mail

Reactie bestuur (per mail 22 januari 2022)

Op één punt zij hier nu wel alvast een reactie gegeven, namelijk dat in elk geval het economisch eigendom van de schoolgebouwen in Hoorn, Hurdegaryp, Geldermalsen en Deventer bij de schoolstichtingen ligt en niet bij de ANBI. Dit volgt uit de overeenkomst, die behalve de erfpacht in het bijzonder ook het recht op opstal behelst en uit hetgeen daarover is bepaald in BW 5.99 lid 1. Omdat er kennelijk verwarring over is ontstaan, is namens de ANBI nog een aanvullende verklaring opgesteld die u hierbij als bijlage aantreft.

Reactie inspectie:

Anders dan u stelt, is voor het bepalen van het eigendom met betrekking tot de schoolgebouwen de notariële akte leidend. Deze akte levert tegenover een ieder dwingend bewijs op van hetgeen de ambtenaar, in dit geval de notaris, binnen de kring van zijn bevoegdheid omtrent zijn waarnemingen en verrichtingen heeft verklaard. Uit deze notariële akten blijkt dat de overdracht naar de SvPO-ANBI-stichting steeds (tevens) betrekking heeft op de aanwezige opstallen. Deze overdracht is als zodanig ook ingeschreven in het Kadaster. Een notariële akte levert daarbij ook tussen partijen dwingend bewijs op van de waarheid van de daarin opgenomen verklaringen. Dat de SvPO-scholenstichtingen op grond van de erfpachtovereenkomsten nadien nog opstallen zouden mogen realiseren, doet aan dit alles niet af. De door u aangeleverde (aanvullende) overeenkomst biedt geen aanleiding om te twifelen aan hetgeen partijen en de notaris hebben verklaard. De door u aangeleverde (aanvullende) informatie vormt geen aanleiding om de aan u toegezonden concept-rapporten te wijzigen, alvorens deze zullen worden vastgesteld.

Ook voor uw verwijzing naar artikel 99 van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek geldt dat deze geen aanleiding zijn om de aan u toegezonden concept-rapporten te wijzigen. In aanvulling op hetgeen hiervoor al is vermeld, geldt dat het feit dat de desbetreffende SvPO-scholenstichtingen mogelijk in de toekomst recht hebben op een vergoeding vanuit de SvPO-ANBI-stichting, niet afdoet aan de geconstateerde onrechtmatigheid van de gedane bestedingen. Een eventuele in de toekomst gelegen vergoedingsregeling maakt de geconstateerde onrechtmatigheid namelijk niet ongedaan.

Uw reactie leidt niet tot aanpassing van het rapport.

Door de inspectie doorgevoerde (minimale) wijzigingen

De inspectie heeft ten opzichte van het concept rapport enkele (minimale) wijzigingen doorgevoerd, dit ter verduidelijking van reeds gerapporteerde zaken. Deze (minimale) wijzigingen zijn geel gemarkeerd in een separaat bijgevoegde versie van het rapport.

Sticht. voor Persoonl. Onderw. Utrecht

<CONCEPT>
Specifiek Onderzoek Rekenschap

Onderzoek Onderwijshuisvesting

Datum vaststelling:

Voorwoord

Dit rapport bevat de resultaten van het specifiek onderzoek naar het eigendom en de verantwoording van de huisvesting van Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Utrecht – Tjalling Koopmans College Utrecht (hierna: SvPO Utrecht).

Bestuur: Stichting voor Persoonlijk
Onderwijs Utrecht – Tjalling
Koopmans College Utrecht
Bestuursnummer: 42748 en
BRIN-nummer: 31FH

De Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) heeft dit specifiek onderzoek verricht in de periode van april 2021 tot en met november 2021.

Het conceptrapport met nummer [REDACTED] is op 23 december 2021 aan het bestuur toegezonden voor hoor en wederhoor. Het bestuur heeft een reactie ingezonden op [DATUM 20XX], die voor zover nodig is verwerkt in het definitieve rapport.

Het definitieve rapport met hetzelfde nummer is op [DATUM 20XX] te Utrecht vastgesteld door [NAAM], directie Rekenschap en Juridische Zaken.

Het onderzoeksrapport wordt in de vijfde week na vaststelling openbaar gemaakt via www.onderwijsinspectie.nl

Specifiek onderzoek

Naast regulier onderzoek op grond van artikel 11 van de Wet op het onderwijstoezicht (WOT), kan de inspectie uit eigen beweging dan wel op aanwijzing van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) specifiek onderzoek verrichten op grond van artikel 15 van de WOT. Hieronder worden alle niet-reguliere vormen van onderzoek verstaan.

De inspectie kan op grond van artikel 3, eerste lid van de WOT een onderzoek instellen naar, onder meer, de naleving van bij of krachtens onderwijswetten gegeven voorschriften en de rechtmatigheid van bestedingen.

Voor een specifiek onderzoek wordt steeds per onderzoek een onderzoeksvraag of worden meerdere onderzoeksvragen geformuleerd afhankelijk van de aard en het onderwerp van het onderzoek. Ook de onderzoeksopzet en -uitvoering volgen geen vast stramien, maar worden per geval bepaald.

De bevindingen naar aanleiding van een specifiek onderzoek worden vastgelegd in een openbaar rapport, tenzij de aard van het onderzoek of de omvang daarvan zich daartegen verzet.

Samenvatting

Dit nader specifiek onderzoek draait om de vraag of er bij SvPO Utrecht sprake is van door het bestuur gevoerd deugdelijk financieel beleid. Deze vraag hebben we opgedeeld in de onderstaande drie onderwerpen en deelvragen, die ieder betrekking hebben op (een onderdeel van) deugdelijk financieel beleid.

1) Continuïteit: is er sprake van een bedreiging van de financiële continuïteit als gevolg van het gevoerde huisvestingsbeleid en de (mede) in dat kader gevoerde transacties?

De financiële continuïteit van SvPO Utrecht is ernstig in gevaar gebracht. Er is op 31 december 2020 feitelijk sprake van een negatief eigen vermogen en daarbovenop een zeer lage liquiditeit van de stichting. SvPO Utrecht beschikte op 31 december 2020 over onvoldoende vlottende activa om de bestaande kortlopende schulden te kunnen voldoen. Daarmee is er sprake van een situatie waarbij SvPO Utrecht niet meer zelfstandig rekeningen kon betalen en niet meer kon investeren in het onderwijs. De bestuurder van SvPO Utrecht diende op dat moment ernstig rekening te houden met een mogelijk faillissement. Doordat de bestuurder van SvPO Utrecht geen inzage geeft in de gerealiseerde liquiditeitsontwikkeling (tot het moment van opstellen van dit rapport) en de prognose van de liquiditeitspositie gedurende 2021 en de daarop volgende jaren, hebben wij niet kunnen vaststellen of de financiële situatie van SvPO Utrecht gedurende 2021 (aanzienlijk) is verbeterd.

De bestuurder heeft voor een situatie gezorgd waarbij er onvoldoende financiële middelen waren, terwijl de inspectie eerder diverse tekortkomingen heeft vastgesteld bij SvPO Utrecht ten aanzien van onder andere de kwaliteit van het onderwijs ([link](#)) en het noodzakelijke herstel de nodige (aanvullende) uitgaven kan vragen. Wij achten de bestuurder hier verantwoordelijk voor. Gezien het feitelijk negatief eigen vermogen van SvPO Utrecht, is de verwachting niet dat binnen de gegeven termijn tot de benodigde verbeteringen in de kwaliteit van het onderwijs gekomen kan worden.

Deze financiële situatie is ontstaan doordat de bestuurder van SvPO Utrecht in 2019 en 2020 voor in totaal € 2.111.149 aan bijdragen heeft overgemaakt aan SvPO Deventer, SvPO Hoorn, SvPO Geldermalsen en SvPO Hurdegaryp. Deze bijdragen zijn gebruikt voor de financiering van de huisvesting van deze SvPO-scholenstichtingen. Met het doen van deze bijdragen is door de bestuurder een situatie gecreëerd waarbij (de continuïteit van) de school en het onderwijs in gevaar zijn gebracht. Doordat de bestuurder van SvPO Utrecht geen inzage geeft in de gerealiseerde liquiditeitsontwikkeling (tot het moment van opstellen van dit rapport) en de prognose van de liquiditeitspositie gedurende 2021 en de daarop volgende jaren, hebben wij niet kunnen vaststellen of de financiële situatie van SvPO Utrecht gedurende 2021 (aanzienlijk) is verbeterd.

De negatieve solvabiliteit en zwakke liquiditeit van SvPO Utrecht is op balansdatum 31 december 2020 door de bestuurder verhuuld door het opnemen van een vordering van € 150.000 op SvPO Hurdegaryp. Uit de administratie van SvPO Utrecht is gebleken dat SvPO Hurdegaryp pas ná 31 december 2020 deze financiële bijdrage van € 150.000 heeft toegezegd. Hierdoor had SvPO Utrecht deze toezegging niet al op balansdatum 31 december 2020 mogen verantwoorden, met als gevolg dat het eigen vermogen en het werkkapitaal van SvPO Utrecht negatief behoorden te zijn. Daarbij komt nog dat SvPO Hurdegaryp op het moment van deze toezegging helemaal niet beschikte over voldoende liquide middelen om dit bedrag daadwerkelijk te kunnen betalen. Van een reden/verplichting om dit bedrag toe te zeggen aan SvPO Utrecht was evenmin sprake. Wij zijn van oordeel dat het verhullen van de kritische financiële situatie zeer kwalijk is. Wij achten de bestuurder hier verantwoordelijk voor.

2) Rechtmatigheid: zijn de transacties die door de bestuurder namens SvPO Utrecht zijn verricht in het kader van het uitgevoerde huisvestingsbeleid en de (mede) in dat kader gevoerde transacties rechtmatig?

Wij concluderen dat de bijdragen van in totaal € 2.111.149 die in 2019 en 2020 zijn gedaan aan SvPO Deventer, SvPO Hoorn, SvPO Geldermalsen en SvPO Hurdegaryp, ten laste van de rijksbekostiging worden gebracht, terwijl deze niet voldoen aan de bestedingsvoorwaarden zoals opgenomen in het tweede tot en met

vijfde lid van artikel 99 van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO). Daarmee is sprake van in ieder geval € 2.111.149 aan door de bestuurder onrechtmatig bestede bekostiging.

3) Bestuur en organisatie: is er sprake van een deugdelijk financieel beheer en een adequate governance?

De uitvoerend bestuurder van SvPO Utrecht is ook enig (uitvoerend) bestuurder van de zeven andere SvPO scholenstichtingen. Daarnaast is hij bestuurder van twee niet-bekostigde stichtingen, waaronder de SvPO-ANBI-stichting. Naast deze bestuurder had SvPO Utrecht eind 2020 drie toezichthoudende bestuurders. Twee van deze toezichthouders hebben in het voorjaar van 2021 hun functie neergelegd. De derde toezichthouder heeft zich medio 2021 teruggetrokken, waardoor SvPO Utrecht geen interne toezichthouder meer heeft.

De echtgenote van de bestuurder van SvPO Utrecht is bij SvPO Utrecht betrokken als directeur. Er zijn daarbij geen waarborgen vastgelegd die de objectiviteit en onafhankelijkheid van de bestuurder en de directeur zoveel mogelijk garanderen.

Daarnaast is de functie van financieel controller (of een vergelijkbare functie) niet bekleed binnen SvPO Utrecht. De verantwoordelijkheden en taken die bij een dergelijke functie behoren, worden ingevuld door de (uitvoerend) bestuurder en de directeur van SvPO Utrecht (de echtgenote van de bestuurder van SvPO Utrecht). De aanwezigheid van een financieel controller (of vergelijkbare functie) draagt bij aan de interne controlemechanismen van een organisatie. Zo heeft de financieel controller een signaleringsfunctie met betrekking tot bijvoorbeeld de financiële continuïteit (liquiditeit- en vermogenspositie). Daarnaast dient de financieel controller de financiële belangen van de organisatie te bewaken. Nu een dergelijke functie niet is bekleed, concluderen wij dat er geen sprake is van een deugdelijke en onafhankelijke financiële functie binnen SvPO Utrecht. Wij achten dit – zeker gezien de kritieke financiële positie waarin SvPO Utrecht zich bevindt – zeer zorgwekkend.

Gelet op het voorgaande concluderen wij dat er geen sprake is van een deugdelijke governance. Het bestuur heeft hiervoor al een

herstelopdracht, vastgelegd in het rapport van 28 april 2021. Onderdeel van deze herstelopdracht is dat we van het bestuur verwachten dat het de intern toezichthouder afdoende informeert en de intern toezichthouder toezicht moet houden op en verantwoording moet afleggen over alle in de wet genoemde onderwerpen en eisen. Wij dringen er, mede gezien de kritieke financiële situatie waarin SvPO Utrecht zich bevindt, bij het bestuur op aan dat het aan deze herstelopdracht tegemoet komt.

In aanvulling daarop geldt dat er ná 28 april 2021 een situatie is ontstaan waarbij SvPO Utrecht in zijn geheel geen interne toezichthouders meer heeft. Wij dringen er bij het bestuur van SvPO Utrecht op aan dat het er op de kortst mogelijke termijn voor zorgdraagt dat aan de eisen inzake governance voldaan wordt. De naleving van deze verplichting onderzoeken wij in ieder geval tijdens het herstelonderzoek vanuit het vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen (4JO) en nemen we dan mee bij het beoordelen van reeds eerder gegeven herstelopdrachten inzake governance, (zie het rapport 'SvPO Utrecht - Onderzoek bestuur en scholen' van 28 april 2021).

Eindconclusie: wanbeheer

Wij komen tot het eindoordeel dat de bestuurder van SvPO Utrecht wanbeheer heeft gevoerd. Zoals hierna ook is samengevat (i) heeft de bestuurder van SvPO Utrecht financieel op meerdere momenten wanbeleid gevoerd, (ii) is er sprake van ongerechtvaardigde verrijking van derden en (iii) heeft de bestuurder in strijd met wettelijke bepalingen gehandeld, waarmee financieel voordeel is behaald ten gunste van derden. Daarbij geldt dat de bestuurder, die ook bestuurder is van de SvPO-ANBI-stichting, de SVPO-ANBI-stichting herhaaldelijk het financiële voordeel toebedeeld heeft, terwijl SvPO Utrecht hier nadeel van ondervindt. Met dit handelen van de bestuurder is een situatie ontstaan waarbij (de continuïteit van) de school en het onderwijs in gevaar zijn gebracht. SvPO Utrecht was op 31 december 2020 immers niet meer in staat zelfstandig rekeningen te betalen en te investeren in het onderwijs. De bestuurder van SvPO Utrecht diende op dat moment ernstig rekening te houden met een mogelijk faillissement.

Nu het onderwijs van SvPO Utrecht op 28 april 2021 (voor de tweede keer) als zeer zwak is beoordeeld ([link](#)) en het noodzakelijke

verbetertraject voor de nodige (aanvullende) uitgaven kan zorgen, achten wij de door de bestuurder gecreëerde financiële situatie bij SvPO Utrecht zorgwekkend. Financiële middelen die primair bestemd zijn voor het onderwijs krijgen andere bestemmingen en worden aan het onderwijstoezicht onttrokken. Gezien het feitelijk negatief eigen vermogen van SvPO Utrecht, is de verwachting niet dat binnen de gegeven termijn tot de benodigde verbeteringen in de kwaliteit van het onderwijs gekomen kan worden. Wij achten de bestuurder hier verantwoordelijk voor.

Hieronder vatten wij beknopt per categorie van wanbeheer samen welke gebeurtenissen hebben bijgedragen aan ons oordeel.

Financieel wanbeleid:

- De bestuurder heeft in de jaarverslaggeving onjuiste en niet volledige verantwoording afgelegd over de totale investeringen in de verbouwing van het schoolgebouw in Utrecht (zie paragraaf 2.2.1).
- De bestuurder heeft de zwakke liquiditeit van SvPO Utrecht op balansdatum 31 december 2020 verhuld door het verantwoorden van een vordering van € 150.000 op SvPO Hurdegaryp. Die bijdrage door SvPO Hurdegaryp is pas ná 31 december 2020 toegezegd, zodat de bestuurder deze vordering niet al op balansdatum 31 december 2020 had mogen verantwoorden, met als gevolg dat het eigen vermogen en het werkkapitaal van SvPO Utrecht negatief behoorden te zijn. Daarbij komt nog dat SvPO Hurdegaryp helemaal niet beschikte over voldoende liquide middelen om dit bedrag daadwerkelijk te kunnen betalen (zie paragraaf 2.5.1).
- De bestuurder is aanzienlijke investeringsverplichtingen aangegaan en heeft aanzienlijke bijdragen aan andere SvPO-scholenstichtingen betaald, zonder daarbij rekening te houden met de liquiditeitspositie van SvPO Utrecht. De bestuurder heeft zo een liquiditeitsstekort bij SvPO Utrecht veroorzaakt. Dit heeft tot gevolg gehad dat SvPO Utrecht op 31 december 2020 niet meer kon investeren in (de kwaliteit van) het onderwijs. De bestuurder heeft hiermee onnodige en niet te rechtvaardigen risico's genomen (zie paragraaf 2.2.1 en 2.4);
- De bestuurder heeft de ontvangen creditnota's op de bouwkosten in 2020 van in totaal € 44.142 nog niet betrokken in

de declaratie aan de Gemeente Utrecht (zie paragraaf 2.2.2).

- De bestuurder heeft de ouderbijdragen die toekomen aan SvPO Utrecht niet verantwoord in de exploitatie van SvPO Utrecht, terwijl deze wel de lasten daarvan draagt. De bestuurder heeft de ouderbijdragen laten betalen aan de SvPO-ANBI-stichting (zie paragraaf 2.3).

Ongerechtvaardigde verrijking:

- De bestuurder heeft de ouderbijdragen over de boekjaren 2017 tot en met 2020 van in totaal circa € 331.000 die door ouders van leerlingen van SvPO Utrecht zijn betaald, niet verantwoord in de exploitatie van SvPO Utrecht, terwijl deze wel de lasten daarvan draagt. De bestuurder heeft de ouderbijdragen laten betalen aan de SvPO-ANBI-stichting (zie paragraaf 2.3).

Onrechtmatig handelen waarmee financieel voordeel is behaald:

- SvPO Utrecht draagt – zonder dat daarvoor een rechtvaardiging bestaat – de lasten waarvoor de ouderbijdragen zijn bestemd, terwijl de bestuurder de gelden heeft laten uitbetalen aan de SvPO-ANBI-stichting. De bestuurder heeft de ouderbijdragen daarmee niet (op de juiste wijze) verantwoord. De SvPO-ANBI-stichting heeft hiermee voordeel behaald (zie paragraaf 2.3).

Eindconclusie herstelopdrachten

Samenvattend komen wij – in aanvulling op de al bestaande herstelopdrachten – tot de volgende herstelopdrachten. Wij dringen er bij het bestuur van SvPO Utrecht op aan dat zij er – mede met het oog op haar maatschappelijke en bestuurlijke verantwoordelijkheid – zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval vóór de hierna vermelde termijnen voor zorgdraagt dat:

- uiterlijk voor 1 juli 2022 in het jaarverslag 2020 inzicht wordt gegeven in (i) de eigendomssituatie van het (juridisch en economisch) eigendom van het schoolgebouw, (ii) de totale uitgaven aan de verbouwing van het schoolgebouw aan de Wittevrouwensingel in Utrecht tot en met 31 december 2020 en (iii) de wijze waarop deze huisvestingsinvesteringen zijn gefinancierd/bekostigd (zie paragraaf 3.2.2);
- uiterlijk voor 1 juli 2022 de jaarrekening 2020 een juist en volledig beeld geeft ten aanzien van de niet-reële vordering op SvPO Hurdegaryp (zie paragraaf 3.5.2);

- uiterlijk binnen drie maanden na toezending van dit rapport (i) de ouderbijdragen van de recente kalenderjaren worden (terug)gevorderd bij en verkregen worden van de SvPO-ANBI-stichting, danwel (ii) de gemaakte kosten voor de taalreizen (€ 250) en de vergoedingsbijdragen voor schoolkosten (€ 200) worden doorbelast aan en geïncasseerd bij de SvPO-ANBI-stichting (zie paragraaf 3.3.3);
- de ouderbijdragen en de kosten waarvoor deze ouderbijdragen zijn verstrekt, naar de toekomst toe juist en volledig worden verantwoord. Het is in het belang (van de continuïteit) van de school en het onderwijs dat de baten en lasten met betrekking tot deze ouderbijdragen zoveel mogelijk bij de onderwijsinstelling zelf komen te liggen. Het betreft namelijk baten en lasten die direct betrekking hebben op (het onderwijs dat wordt gegeven aan) de leerlingen van SvPO Utrecht. Voor het boekjaar 2021 geldt dat het bestuur van SvPO Utrecht deze baten en lasten vóór 1 juli 2022 juist en volledig dient te verantwoorden;
- uiterlijk binnen twee weken na toezending van dit rapport de ouders inlicht over de gedane bestedingen van de ouderbijdragen en de herstelopdracht van de inspectie hiervoor.

Vervolg

Wij zullen in de komende periode erop toezien dat het bestuur van SvPO Utrecht voldoet aan de in dit rapport opgenomen herstelopdrachten. De door ons geconstateerde onrechtmatige bestedingen, met een bedrag van minimaal € 2.111.149, zullen onderdeel gaan uitmaken van een separaat handhavingstraject. Als in dit handhavingstraject wordt vastgesteld dat er sprake is van een onrechtmatige situatie die ook door middel van handhaving hersteld moet worden, dan zal het bestuur dit duurzaam moeten herstellen en vordert de Minister de onrechtmatig bestede bekostiging terug.

Nu wij tot de conclusie zijn gekomen dat er sprake is van wanbeheer, geldt dat het aan de Minister is om al dan niet over te gaan tot het gebruikmaken van zijn bevoegdheden op grond van artikel 103g van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) en/of andere (rechts)maatregelen te nemen.

Inhoudsopgave

1.	Opdracht en werkwijze	12
1.1.	Aanleiding	12
1.2.	Onderzoeksvragen	12
1.3.	Opzet van het onderzoek	13
1.4.	Wettelijk kader	14
1.5.	Leeswijzer	14
2.	Onderzoeksbevindingen	16
2.1.	Inrichting bestuurlijke en financieel administratieve organisatie	16
2.1.1.	Inrichting bestuurlijke organisatie	16
2.1.2.	Inrichting financieel administratieve organisatie	18
2.1.3.	Governance	18
2.2.	Beschrijving eigendomssituatie onderwijshuisvesting Utrecht	19
2.2.1.	Onvoldoende inzicht verstrekt in verbouwing schoolgebouw	19
2.2.2.	Meer gedeclareerd aan Gemeente Utrecht dan gefactureerd	20
2.3.	Ouderbijdragen niet verantwoord en onjuist besteed	21
2.4.	Bijdragen aan andere SvPO-scholenstichtingen	22
2.5.	Financiële positie SvPO Utrecht	23
2.5.1.	Verhuld negatief eigen vermogen en zwakke solvabiliteit	23
2.5.2.	Ontoereikende liquiditeit en afhankelijkheid van bevoorschotting bouwsubsidie door Gemeente Utrecht	24
2.5.3.	Geen zicht op toekomstige ontwikkeling liquiditeitspositie	26
2.5.4.	Onvoldoende zicht op (feitelijke) rentabiliteit	26

3.	Conclusies en oordelen Financieel Beheer	28
3.1.	Kaders voor oordeel en conclusies over financieel beheer	28
3.2.	Verbouwing schoolgebouw Utrecht	28
3.2.1.	Ontoereikend inzicht in huisvesting Utrecht in jaarrekening 2020	28
3.2.2.	Herstelopdracht en vervolgtoezicht	29
3.3.	Ouderbijdragen niet juist besteed en over geïnformeerd	30
3.3.1.	Ouderbijdragen niet verantwoord en niet juist besteed	30
3.3.2.	Ouders niet geïnformeerd over de bestedingen aan huisvesting	31
3.3.3.	Herstelopdracht en vervolgtoezicht	31
3.4.	Bijdragen aan andere SvPO-scholenstichtingen	32
3.4.1.	Bijdragen verzwakken de liquiditeit en zijn onjuist verantwoord	32
3.5.	Onjuist inzicht in de financiële positie	34
3.5.1.	Niet-reële vordering op SvPO Hurdegaryp	34
3.5.2.	Ontbreken liquiditeitsprognose	35
3.5.3.	Herstelopdracht en vervolg toezicht	36
3.6.	Eindconclusie	36
	Bijlagen	38
	Bijlage I Totaal overzicht bevindingen bij de acht SvPO-scholenstichtingen	38
	Bijlage II Ouderbijdragen SvPO-ANBI-stichting	45
	Bijlage III Wettelijk kader	47
	Reactie van het bestuur	53

1. Opdracht en werkwijze

1.1. Aanleiding

Op 15 april 2021 zijn acht rapporten 'Specifiek Onderzoek Rekenschap – Financieel bestuurlijk onderzoek' met betrekking tot acht scholenstichtingen voor Persoonlijk Onderwijs (SvPO) vastgesteld. Het betreft daarbij rapporten die toezien op zowel SvPO Utrecht als op de zeven andere SvPO-scholenstichtingen. In deze rapporten heeft de inspectie een nader specifiek onderzoek aangekondigd naar het eigendom en verantwoording van de onderwijshuisvesting bij deze acht bekostigde SvPO-scholenstichtingen en – indien mogelijk – de daaraan verbonden rechtspersonen die niet zijn bekostigd.

Reden voor het uitvoeren van dit nader specifieke onderzoek, is de conclusie dat ten tijde van het opstellen van de rapporten d.d. 15 april 2021 de feitelijke eigendomssituatie van de bestaande en nieuwe onderwijshuisvesting een gevarieerd en incompleet beeld gaf. Zo was niet inzichtelijk welke rechtspersoon de werkelijke en actuele juridische en/of economische eigenaar was van (delen van) de onderwijshuisvesting. De door de bestuurder gevoerde financiële administraties en opgestelde jaarverslagen tot en met 2019 gaven daarover geen transparant, consistent en volledig beeld. Daarnaast bestonden er op dat moment concrete plannen om de verkregen en ontwikkelde onderwijshuisvesting, gefinancierd vanuit rijksbekostiging en ontvangen ouderbijdragen, onder te brengen binnen overige aan de bestuurder gelieerde (niet-bekostigde) rechtspersonen, waaronder de SvPO-ANBI-stichting (of was de uitvoering van deze plannen zelfs al gestart).

1.2. Onderzoeksvragen

In dit nader specifiek onderzoek bij SvPO Utrecht staat de volgende onderzoeksvraag centraal:

is er sprake van deugdelijk financieel beleid?

Het nader onderzoek is uitgevoerd aan de hand van de onderstaande deelvragen.

1. Continuïteit: wat is de financiële positie van SvPO Utrecht? En is er sprake van een bedreiging van de financiële continuïteit als gevolg van het gevoerde huisvestingsbeleid en de (mede) in dat kader gevoerde transacties?
2. Rechtmatigheid: zijn de transacties die door de bestuurder namens SvPO Utrecht zijn verricht in het kader van het uitgevoerde huisvestingsbeleid en de (mede) in dat kader gevoerde transacties rechtmatig?
3. Bestuur en organisatie: is er sprake van een deugdelijk financieel beheer en een adequate governance?

1.3. Opzet van het onderzoek

In het nader onderzoek naar de in paragraaf 1.2 opgenomen onderzoeksvragen richten wij ons op de standaarden binnen het kwaliteitsgebied Financieel beheer. Voor de beantwoording van de onderzoeksvragen hebben wij nader onderzoek gedaan naar de zelfstandige rechtspersoon SvPO Utrecht en naar de bestuurlijke en financiële verwevenheid van de acht SvPO-scholenstichtingen tezamen. Wij hebben dit nader specifiek onderzoek in de periode van april 2021 tot en met november 2021 uitgevoerd bij SvPO Utrecht en de zeven andere SvPO-scholenstichtingen.

Aspecten die wij bij dit nader specifiek onderzoek hebben betrokken zijn:

- Een beoordeling van de feitelijke eigendomssituatie van de onderwijshuisvesting bij de acht SvPO-scholenstichtingen en de daaraan verbonden niet-bekostigde rechtspersonen.
- Een beoordeling van de investeringen in de onderwijshuisvesting, met name gericht op:
  - de wijze van financiering;
  - de juistheid en volledigheid van de verantwoording en presentatie in de jaarverslaggeving en de boekhouding (juistheid verantwoording eigendomssituatie, juistheid waardering en hantering juiste verslaggevingsgrondslagen);
  - de impact van bovenstaande op de continuïteit van SvPO Utrecht;
  - de rechtmatigheid en doelmatigheid van transacties met betrekking tot onroerend goed, bestedingen en verantwoording;
  - de financiële relatie met de verbonden (niet- bekostigde) rechtspersonen.

Wij hebben daarbij de onderstaande onderzoeksactiviteiten uitgevoerd:

- Analyse van de beschikbare jaarverslaggeving (2019 en 2020) van SvPO Utrecht en van de zeven overige SvPO-scholenstichtingen.
- Analyse van diverse notariële akten en (koop)overeenkomsten.
- Opvragen en beoordelen van de hieraan ten grondslag liggende (grootboek)administraties en documenten van financiële transacties.
- Naar aanleiding van de uitgevoerde analyses zijn vragen aan de bestuurder van SvPO Utrecht (en de instellingsaccountant) gesteld en zijn aanvullende documenten opgevraagd en nader beoordeeld.

Om beter inzicht te krijgen in de onderlinge geldstromen en transacties bij SvPO Utrecht, de zeven andere SvPO-scholenstichtingen en de daaraan verbonden rechtspersonen hebben wij:

- De jaarstukken 2013 tot en met 2020 van de (niet-bekostigde) Stichting voor Persoonlijk Onderwijs (hierna: SvPO-ANBI-stichting) geanalyseerd en zijn de hieraan ten grondslag liggende grootboekadministraties met financiële transacties opgevraagd. Tevens zijn naar aanleiding van de uitgevoerde analyses vragen aan het bestuur van SvPO Utrecht gesteld en aanvullende documenten opgevraagd.
- Een door het bestuur van de (niet-bekostigde) Stichting Frederikssoen opgestelde samenvatting van de jaarstukken 2012 tot en met 2020 opgevraagd. Naar aanleiding van de uitgevoerde analyse zijn vragen aan het bestuur gesteld en aanvullende documenten opgevraagd. Deze zijn niet door de bestuurder beantwoord, respectievelijk geleverd.

Voor dit onderzoek hebben wij gesproken en schriftelijke correspondentie gevoerd met de bestuurder van SvPO Utrecht.

1.4. Wettelijk kader

Voor het wettelijk kader van dit onderzoek verwijzen wij naar Bijlage III waarin wij een beknopte uiteenzetting geven van de voor dit specifieke onderzoek meest relevante wet- en regelgeving. Daarbij geldt dat indien bepaalde wet- en regelgeving hierna niet genoemd wordt, dit een (bekostigde) onderwijsinstelling niet vrijstelt van de verplichting daaraan te voldoen.

1.5. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van dit rapport hebben wij de inrichting van de organisatie en de wijze waarop de organisatie bestuurd wordt (governance) binnen SvPO Utrecht beschreven. Vervolgens hebben wij een weergave opgesteld van de transacties van de onderwijshuisvesting van SvPO Utrecht, en van enkele opvallende baten en lasten zoals ouderbijdragen en bijdragen. Tenslotte hebben wij in hoofdstuk 2 ook de financiële verantwoording van de voornoemde posten beschreven en de gevolgen van de transacties hiervan voor de financiële positie van SvPO Utrecht.

In hoofdstuk 3 hebben wij onze oordeelsvorming en eindconclusies opgenomen over de bevindingen van voornoemde onderwerpen in hoofdstuk 2.

In de bijlagen hebben wij in het kader van dit onderzoek enkele relevante wetsartikelen aangehaald en hebben wij de financiële samenhang en omvang weergegeven van het geheel van de acht SvPO-scholenstichtingen en de drie niet-bekostigde verbonden stichtingen, die alle door dezelfde natuurlijk persoon worden bestuurd.

Tot slot is de reactie van het bestuur op dit nader onderzoek en deze rapportage aan dit rapport gehecht. Wij hebben het rapport aan het bestuur van SvPO Utrecht aangeboden met de mogelijkheid een zienswijze te geven. Het bestuur heeft van deze mogelijkheid wel/geen gebruik gemaakt.

2. Onderzoeksbevindingen

2.1. Inrichting bestuurlijke en financieel administratieve organisatie

In deze paragraaf geven wij een samenvattend overzicht van enkele belangrijke punten van de bestuurlijke organisatie en de financieel administratieve organisatie van SvPO Utrecht.

2.1.1. Inrichting bestuurlijke organisatie

SvPO Utrecht is - zoals ook voor de overige zeven SvPO-scholen geldt - een afzonderlijke rechtspersoon. SvPO Utrecht geldt als een bevoegd gezag in de zin van de onderwijswetgeving. Aan deze acht SvPO scholenstichtingen zijn nog drie rechtspersonen verbonden, te weten:

- SvPO-ANBI-stichting
- Stichting Frederikssoon
- Stichting Landelijk Verband Passend Onderwijs

Deze elf stichtingen hebben allemaal dezelfde persoon als enige uitvoerend (dagelijks) bestuurder. De acht SvPO-scholenstichtingen hadden in 2020 ook dezelfde samenstelling van het toezichthoudende bestuur met daarin dezelfde personen. De acht SvPO-scholenstichtingen beschikken daarmee over een zogenaamd one-tier bestuur (voor een nadere toelichting op deze bestuursvorm wordt verwezen naar het themaonderzoek Governance van de inspectie). Verder treedt de echtgenote van de enige uitvoerend (dagelijks) bestuurder op als gemachtigde/directeur voor alle acht de SvPO-scholenstichtingen.

Voor zover wij hebben kunnen vaststellen voert de Stichting Landelijk Verband Passend Onderwijs geen, dan wel geen noemenswaardige activiteiten uit.

Voor een uitvoerige beschrijving van de twee andere (private en niet bekostigde) stichtingen verwijzen wij naar het op 15 april 2021 vastgestelde rapport 'Specifiek Onderzoek Rekenschap – Financieel bestuurlijk onderzoek' van SvPO Utrecht (meer specifiek paragraaf 3.1.). Samenvattend hebben wij ten aanzien van het bestuurlijk toezicht in dit onderzoek geconstateerd dat:

- de samenstelling van het (dagelijks en toezichthoudende) bestuur niet conform de vereiste statutaire bestuurssamenstelling is. Meerdere bestuursfuncties zijn (nog) niet ingevuld en/of benoemde (toezichthoudende) bestuurders zijn nog niet ingeschreven in het handelsregister;
- er sprake is van ongewenste belangenverstrengeling en tegenstrijdige belangen bij de dagelijks bestuurder van de elf stichtingen. De bestuurder is bij diverse transacties betrokken namens meer dan een van de stichtingen en behoorde als zodanig (deels) tegenstrijdige belangen van deze stichtingen te

behartigen;

- de echtgenote van de enige (dagelijks) bestuurder optreedt als gevolmachtigde/directeur voor alle acht de SvPO-scholenstichtingen;
- de governance van SvPO Utrecht niet voldoet aan de Code Goed Onderwijsbestuur VO voor het voortgezet onderwijs.

Aanvullend op bovenstaande hebben wij geconstateerd dat volgens de actuele gegevens van het handelsregister (per oktober 2021) het bestuur van SvPO Utrecht – op papier – bestaat uit één dagelijks bestuurder, één directeur/gevolmachtigde (de echtgenote van de dagelijks bestuurder) en één toezichthoudend bestuurder. In 2021 zijn twee van de drie toezichthouders teruggetreden. Voorts is desgevraagd door de dagelijks bestuurder van SvPO Utrecht bevestigd dat de laatste toezichthoudend bestuurder per medio 2021 is teruggetreden. De betreffende toezichthoudend bestuurder heeft desgevraagd dit ook aan ons bevestigd, en hierbij aanvullend kenbaar gemaakt dat formele uitschrijving uit het handelsregister nog niet heeft plaatsgevonden en het voornemen bestaat dit op korte termijn alsnog te effectueren. De facto zijn per medio 2021 alle drie de toezichthoudende bestuurders teruggetreden en zijn er geen toezichthoudende bestuurders meer in functie.

Samenvattend constateren wij dat:

- het functioneren van de governance binnen SvPO Utrecht verder is verzwakt als gevolg van de hierboven beschreven ontwikkelingen. Door het vertrek van de toezichthoudende bestuurders vindt er feitelijk geen intern toezicht meer plaats op het handelen en functioneren van de dagelijks bestuurder. Daardoor krijgt de bestuurder geen feedback (meer) over of, en zo ja hoe, de bestuurder diens handelen en functioneren kan/moet verbeteren. Daarmee wordt er gehandeld in strijd met artikelen 23a en 24d van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO);
- de dagelijks uitvoerend bestuurder van SvPO Utrecht enig bestuurder is, en als bestuurder van diverse van de hiervoor genoemde stichtingen betrokken is bij diverse transacties met SvPO Utrecht. Op het moment dat er mogelijk tegenstrijdige belangen zijn bij deze transacties, vindt er geen (nader) toezicht daarop plaats. Dit heeft als risico de benadeling van SvPO Utrecht en/of de bevoordeling van de overige aan de bestuurder gelieerde stichtingen. Op diverse momenten hebben er transacties plaatsgevonden tussen SvPO Utrecht en de overige stichtingen, die nadelig zijn geweest voor SvPO Utrecht en die zelfs (de continuïteit van) de school en het onderwijs in gevaar hebben gebracht.

2.1.2. Inrichting financieel administratieve organisatie

Wij hebben geconstateerd dat, tot op het moment van afronding van dit rapport, er geen financieel-administratieve ondersteunende functie – bijvoorbeeld in de vorm van boekhouder of controller – is ingevuld. De verantwoordelijkheden en taken die behoren bij een dergelijke functie, worden ingevuld door de (uitvoerend) bestuurder en de directeur van SvPO Utrecht (zijnde de echtgenote van de bestuurder van SvPO Utrecht en de directeur van de zeven overige SvPO-scholenstichtingen). Wij constateren dat de uitvoering van de financiële en de bestuurs- en directeursfunctie niet onafhankelijk van elkaar zijn ingevuld. Er is daarmee geen sprake van een adequate functiescheiding tussen genoemde functies.

In het kader van het waarborgen van een gezonde financieel administratieve organisatie, is aanwezigheid van functiescheiding tussen genoemde functies belangrijk en gangbaar bij vergelijkbare (onderwijs)organisaties. De aanwezigheid van een financieel controller (of vergelijkbare functie) draagt namelijk bij aan de interne controlemechanismen van een organisatie, zo heeft de (financieel) controller een signaleringsfunctie met betrekking tot bijvoorbeeld de financiële continuïteit (liquiditeit- en vermogenspositie). Daarnaast dient de financieel controller de financiële belangen van de organisatie (bijvoorbeeld in situaties van – dreigende – belangenverstrengeling met andere organisaties te bewaken.

2.1.3. Governance

Gelet op het voorgaande constateren wij dat er geen sprake is van een deugdelijke governance. Het bestuur heeft hiervoor al een herstelopdracht, vastgelegd in een rapport van 28 april 2021, waarbij we van het bestuur verwachten dat het de interne toezichthouder afdoende informeert en waarbij de interne toezichthouder toezicht moet houden op alle in de wet genoemde onderwerpen en verantwoording af moet leggen conform de wettelijke eisen. Wij achten, mede gezien de kritieke financiële situatie waarin SvPO Utrecht zich bevindt, dat het bestuur aan deze herstelopdracht tegemoet komt.

In aanvulling daarop geldt dat er ná 28 april 2021 een situatie is ontstaan waarbij SvPO Utrecht in zijn geheel geen interne toezichthouder meer heeft. Het bestuur van SvPO Utrecht dient er op de kortst mogelijke termijn voor zorg te dragen dat aan de eisen inzake governance voldaan wordt. De naleving van deze verplichting onderzoeken wij in ieder geval tijdens het herstelonderzoek vanuit het vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen (4JO) en nemen we dan mee bij het beoordelen van reeds eerder gegeven herstelopdrachten inzake governance, (zie het rapport 'SvPO Utrecht - Onderzoek

bestuur en scholen' van 28 april 2021).

2.2. Beschrijving eigendomssituatie onderwijshuisvesting Utrecht

In deze paragraaf geven wij - aan de hand van een chronologische beschrijving van de eigendomstransacties van en investeringen in het vastgoed en de feitelijke eigendomssituatie - de onderwijshuisvesting van SvPO Utrecht weer.

2.2.1. Onvoldoende inzicht verstrekt in verbouwing schoolgebouw

Op 19 januari 2021 heeft de Gemeente Utrecht het juridisch eigendom van de grond met schoolgebouw aan de Wittevrouwenkade 4 en 5 te Utrecht (om niet) overgedragen aan SvPO Utrecht. Uit de kadastraal geregistreerde akte van levering blijkt dat SvPO Utrecht op grond van artikel 76u van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) bij beëindiging van de onderwijsactiviteiten, het juridisch eigendom en gebruik van het schoolgebouw (om niet) weer aan de Gemeente Utrecht dient terug te leveren. De Gemeente Utrecht blijft het economisch eigendom houden van het schoolgebouw (de gemeente heeft niet toegestemd tot volledige doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting). In deze akte zijn een aantal beperkende bepalingen opgenomen voor SvPO Utrecht; zo mag de Gemeente Utrecht bij leegstand van een deel van het schoolgebouw de betreffende ruimte(n) in gebruik geven of verhuren aan derden.

In de periode oktober 2020 tot en met juli 2021 is het schoolgebouw grootschalig verbouwd. SvPO Utrecht heeft daarbij in het gehele verbouwingstraject als bouwheer geacteerd en heeft de opdracht tot verbouwing ter waarde van € 5.092.000 verstrekt aan een extern bouwbedrijf. SvPO Utrecht heeft daarbij tevens enkele andere leveranciers aangesteld voor overige werkzaamheden rondom de verbouwing.

De Gemeente Utrecht heeft voor deze verbouwing een budget van in totaal € 5.442.000 ter beschikking gesteld. De Gemeente Utrecht heeft met SvPO Utrecht een betalingsschema afgesproken voor het uitbetalen van het beschikbare bouwbudget. Daarnaast is afgesproken dat pas aan het betalingsschema wordt voldaan als onderliggende termijnnota's van het uitvoerende bouwbedrijf zijn verstrekt aan de Gemeente Utrecht (inclusief goedkeuring van deze termijnnota's door SvPO Utrecht).

De verbouwing van het schoolgebouw aan de Wittevrouwenkade is afgerond in juli 2021. Op 1 september 2021 (de start van het schooljaar 2021/2022) is SvPO Utrecht in deze nieuwe onderwijslocatie gestart

met haar onderwijs. Tot en met het schooljaar 2020/2021 vonden de onderwijsactiviteiten van SvPO Utrecht plaats aan de Weerdsingel te Utrecht, deze onderwijslocatie werd (tijdelijk) beschikbaar gesteld door de Gemeente Utrecht (en was niet in eigendom van SvPO Utrecht).

Conform de mogelijkheden van artikel 212 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving heeft SvPO Utrecht de bouwtermijnen, die tot en met 31 december 2020 in rekening zijn gebracht, verrekend met het beschikbaar gestelde budget (investeringssubsidie) van de Gemeente Utrecht. Deze verwerkingswijze is ook als zodanig toegelicht in de grondslagen voor waardering (verkregen investeringssubsidies ten behoeve van de aanschaf van materiële vaste activa worden in mindering gebracht op de investeringen).

In de jaarrekening 2020 heeft SvPO Utrecht een vordering van € 637.000 op de Gemeente Utrecht opgenomen. Dit betreft het verschil van de in rekening gebrachte bouwtermijnen en de termijnbetalingen door de Gemeente Utrecht.

Wij constateren dat wat betreft de bouw en feitelijke eigendomssituatie van de onderwijshuisvesting van SvPO Utrecht in het jaarverslag en de jaarrekening 2020 onvoldoende inzicht wordt gegeven, met name inzake:

- de eigendomssituatie van het (juridisch en economisch) eigendom van het schoolgebouw;
- de totale uitgaven aan de verbouwing van het schoolgebouw aan de Wittevrouwensingel in Utrecht;
- de wijze waarop deze huisvestingsinvesteringen zijn gefinancierd / bekostigd.

2.2.2. Meer gedeclareerd aan Gemeente Utrecht dan gefactureerd

Zoals bovenstaand in paragraaf 2.2.1 is benoemd, heeft de Gemeente Utrecht een investeringssubsidie toegekend aan SvPO Utrecht voor de uitvoering van de verbouwing van het schoolgebouw aan de Wittevrouwenkade te Utrecht.

Op basis van de jaarverslaggeving 2020, de onderliggende financiële administratie en de in rekening gebrachte termijnnota's van het externe bouwbedrijf hebben wij de het volgende inconsistenties vastgesteld:

- Op 31 december 2020 zijn door het externe bouwbedrijf drie (3) termijnnota's in rekening gebracht bij SvPO Utrecht, de hoogte van deze termijnnota's zijn overeenkomstig de afgesloten overeenkomst met het externe bouwbedrijf. Daarnaast heeft het

externe bouwbedrijf drie (3) creditnota's verstuurd aan SvPO Utrecht wegens vervallen werkzaamheden. De creditnota's zijn in de financiële administratie van SvPO Utrecht verantwoord door het bedrag van de reguliere termijnnota's te verlagen.

- Op 31 december 2020 zijn door SvPO Utrecht de tot op dat moment ontvangen termijnnota's van het bouwbedrijf, gedeclareerd bij de Gemeente Utrecht. Echter hierbij heeft SvPO Utrecht de genoemde creditnota's niet in de declaratie aan de Gemeente Utrecht verantwoord (en bijgevoegd bij de gedeclareerde bouwtermijnen).
- De Gemeente Utrecht heeft per 31 december 2020 de eerste twee ingediende termijnnota's uitbetaald aan SvPO Utrecht. Volledigheidshalve melden wij dat daarbij het bedrag van de creditnota's niet in mindering is gebracht. Het gevolg is dat SvPO Utrecht van de Gemeente Utrecht hogere uitbetalingen heeft ontvangen, dan door het externe bouwbedrijf aan SvPO Utrecht in rekening is gebracht.

In onderstaande tabel is bovenstaande cijfermatig weergegeven:

Termijnnota	Termijnbedrag	Creditnota	Totaal	Uitbetaald Gemeente Utrecht	Verschil
1	€ 302.500	€ 14.714	€ 287.786	€ 302.500	€ -14.714
2	€ 689.700	€ 14.714	€ 674.986	€ 689.700	€ -14.714
3	€ 580.800	€ 14.714	€ 566.086	Nog niet betaald	
Totaal	€ 1.573.000	€ 44.142	€ 1.528.858		

2.3. Ouderbijdragen niet verantwoord en onjuist besteed

SvPO Utrecht vraagt jaarlijks een vrijwillige ouderbijdrage, voor de jaren 2017 tot en met 2020 bedroeg de vrijwillige ouderbijdrage € 450 per leerling per jaar. Deze ouderbijdragen zijn volgens de schoolgids van SvPO Utrecht bedoeld als bijdrage aan taalreizen (€ 250) en een vergoedingsbijdrage voor schoolkosten (€ 200). Deze ouderbijdragen worden betaald aan een bankrekening van SvPO-ANBI-stichting. Over de periode van 2017 tot en met 2020 bedroegen de ouderbijdragen die betaald zijn door (ouders van) leerlingen van SvPO Utrecht circa € 331.000. Dit bedrag betreft een benadering, aangezien op basis van de beschikbare informatie niet kan worden nagegaan voor welke leerlingen de ouderbijdragen daadwerkelijk zijn betaald en dit ook omdat de ouderbijdrage vrijwillig hoort te zijn. Voor deze benadering zijn wij uitgegaan van 157 leerlingen voor het schooljaar 2017/2018, 157 leerlingen voor het schooljaar 2018/2019, 222 leerlingen voor het schooljaar 2019/2020 en 200 leerlingen voor het schooljaar 2020/2021,

zoals vermeld in de recente jaarverslagen van SvPO Utrecht (maal € 450 per leerling per schooljaar).

Deze ouderbijdragen zijn niet verantwoord als baten in de jaarrekening van SvPO Utrecht. De uitgaven aan schoolreizen en schoolkosten, waarvoor deze ouderbijdragen zijn ontvangen en waarvoor deze zijn bestemd, zijn wel verantwoord in de desbetreffende jaarrekeningen van SvPO Utrecht. Deze kosten worden dus de facto voldaan uit de rijksbekostiging. Door het loskoppelen van de baten en bijbehorende lasten zijn bij de SvPO-ANBI-stichting extra baten gegenereerd, die eigenlijk bestemd zijn voor activiteiten van SvPO Utrecht. Door SvPO Utrecht zijn uit de rijksbijdrage de lasten van deze activiteiten betaald en daarmee dus geheel ten laste gegaan van het exploitatieresultaat. Voor een verdere toelichting op de gehanteerde systematiek van verwerking en verantwoording van ouderbijdragen, verwijzen wij hiervoor naar ons rapport 'Specifiek Onderzoek Rekenschap – Financieel bestuurlijk onderzoek' (vastgesteld op 15 april 2021).

Door het hanteren van de hiervoor geschetste systematiek in de verwerking en verantwoording van baten en lasten zijn bij de SvPO-ANBI-stichting per saldo extra baten gegenereerd (baten die bestemd zijn voor activiteiten van SvPO Utrecht), en dit gaat ten laste van de exploitatie van SvPO Utrecht. Er resteert de facto een lager bedrag aan rijksbekostiging dat kan worden besteed aan het (overige) onderwijs.

In ons onderzoek naar de financiële resultaten en het eigen vermogen van de SvPO-ANBI-stichting, stellen wij vast dat de positieve resultaten van de afgelopen jaren van de SvPO-ANBI-stichting grotendeels het gevolg zijn van de door SvPO-ANBI-stichting ontvangen ouderbijdragen (die feitelijk toekomen aan de acht SvPO scholenstichtingen, waaronder dus SvPO Utrecht). Met deze middelen worden door de SvPO-ANBI-stichting geen uitgaven gedaan voor taalreizen en voor schoolkosten, zoals wel wordt medegedeeld aan ouders die deze bijdrage voldoen. In plaats daarvan heeft de SvPO-ANBI-stichting uit haar opgebouwd vermogen vastgoed aangekocht (gronden en gebouwen). Voor de specificatie van ontvangen ouderbijdragen en de totale baten en lasten en resultaten van de SvPO-ANBI-stichting over de periode 2015 tot en met 2021, verwijzen wij naar bijlage II van dit rapport.

Wij constateren dat ouders bij het betalen van deze (vrijwillige) ouderbijdragen onjuist zijn geïnformeerd over de daadwerkelijke besteding van ouderbijdragen. Daarbij worden de gelden besteed voor een ander doel dan waarvoor zij door de SvPO-ANBI-stichting zijn ontvangen.

2.4. Bijdragen aan andere SvPO-scholenstichtingen

In 2019 en 2020 heeft SvPO Utrecht voor in totaal € 2.111.149 aan bijdragen verstrekt (en betaald) aan huisvestingsinvesteringen en de exploitaties van SvPO Deventer, SvPO Geldermalsen, SvPO Hoorn en SvPO Hurdegaryp. In onderstaande tabel hebben wij een gedetailleerd overzicht opgenomen van de in 2019 en 2020 verstrekte bijdragen.

SvPO-school	Verslagjaar 2019	Verslagjaar 2020	Totaal
SvPO Deventer	€ 330.337		€ 330.337
SvPO Geldermalsen	€ 1.100.000	€ 290.000	€ 1.390.000
SvPO Hoorn	€ 190.812		€ 190.812
SvPO Hurdegaryp		€ 200.000	€ 200.000
Totaal	€ 1.611.149	€ 490.000	€ 2.111.149

Als gevolg van het verstrekken van deze bijdragen in 2019 en 2020, is de liquiditeits- en vermogenspositie van SvPO Utrecht negatief beïnvloed. Hierdoor heeft SvPO Utrecht minder eigen financiële middelen tot haar beschikking gehad in 2020 (en ook in 2021). Deze bijdragen hebben bijgedragen aan het feit dat SvPO Utrecht in 2019 en 2020 feitelijk al te maken had met een negatief eigen vermogen.

In model E van de jaarverslaggeving 2019 en 2020 ('overzicht verbonden partijen') is deze verstrekte bijdrage verantwoord, en is toegelicht dat deze bijdrage is verstrekt op grond van de Wet op het voortgezet onderwijs artikel 99 lid 6a: *"De transacties tussen de onderwijsinstellingen zijn gedaan op grond van de Wet op het voortgezet onderwijs artikel 99 lid 6a: het bevoegd gezag kan de bedragen mede aanwenden voor de kosten van personeel of voorzieningen in de exploitatie van een andere school voor voortgezet onderwijs"*.

2.5. Financiële positie SvPO Utrecht

In deze paragraaf hebben wij een analyse opgesteld voor de financiële positie van SvPO Utrecht op 31 december 2020. In de jaarverslaggeving 2020 zijn de volgende financiële kengetallen voor SvPO Utrecht vermeld: solvabiliteit 0,17 (31 december 2019: 0,16), liquiditeit 1,20 (31 december 2021: 1,19) en rentabiliteit 4,17 procent (2019: - 36,56 procent. Wij hebben echter geconstateerd dat de balans en de exploitatie van de jaarrekening een onjuist en incompleet beeld geven van de financiële positie van SvPO Utrecht. Daardoor zijn ook deze door SvPO Utrecht gepresenteerde financiële kengetallen onjuist.

2.5.1. Verhuld negatief eigen vermogen en zwakke

solvabiliteit

Volgens de jaarrekening bedraagt het eigen vermogen van SvPO Utrecht ultimo 2020 € 130.962. Dit eigen vermogen bepaalt in belangrijke mate ook de solvabiliteit van SvPO Utrecht, die volgens de jaarrekening ultimo 2020 0,17 is. Deze waarde is echter te hoog weergegeven. Wij hebben immers geconstateerd dat ten onrechte een toezegging van een bijdrage door SvPO Hurdegaryp van € 150.000 is verwerkt in de jaarrekeningen van SvPO Utrecht. Hierdoor is het eigen vermogen met een bedrag van € 150.000 ten onrechte opgehoogd en met eenzelfde bedrag positiever weergegeven. Door het verantwoorden van de toegezegde bijdrage van SvPO Hurdegaryp zijn daarnaast de baten ten onrechte opgehoogd. Daardoor is het in de jaarrekening verantwoorde resultaat van € 102.105 (positief) positiever weergegeven dan daadwerkelijk het geval is. Feitelijk is er sprake van een negatief resultaat van in ieder geval € 47.895.

Wij hebben vastgesteld dat SvPO Hurdegaryp en SvPO Utrecht deze bijdrage pas in het nieuwe boekjaar 2021 administratief hebben verwerkt (met terugwerkende kracht voor 2020). Dit omdat deze bijdrage door SvPO Hurdegaryp pas ná 31 december 2020 is toegezegd. Hierdoor had de bestuurder deze vordering niet al op balansdatum 31 december 2020 mogen verantwoorden, met als gevolg dat het eigen vermogen en het werkkapitaal van SvPO Utrecht negatief behoorde te zijn. Daarbij komt nog dat SvPO Hurdegaryp helemaal niet beschikte over voldoende liquide middelen om dit bedrag daadwerkelijk te kunnen betalen. Ook ontbreekt er een (zakelijke) reden (grondslag) voor de door SvPO Hurdegaryp gedane toezegging. SvPO Hurdegaryp ontvangt daarbij rijksbekostiging voor haar eigen onderwijsactiviteiten en niet voor die van andere scholen.

Wij stellen vast dat het bestuur van SvPO Utrecht met de jaarrekening 2020 een onjuist beeld geeft van het eigen vermogen en exploitatie (te hoog saldo van de opbrengsten). Daardoor is geen juist beeld gegeven van de solvabiliteit per 31 december 2020 van SvPO Utrecht. Zonder de bijdrage van SvPO Hurdegaryp zou er sprake zijn van een exploitatieverlies van € 47.895. Het eigen vermogen behoorde daarbij met een bedrag van € 150.000 lager te worden verantwoord, waardoor er ultimo 2020 sprake zou moeten zijn van een negatief eigen vermogen van circa € 19.000. Ook de solvabiliteit is in dat geval feitelijk negatief.

2.5.2. Ontoereikende liquiditeit en afhankelijkheid van bevoorschotting bouwsubsidie door Gemeente Utrecht

De liquiditeitsratio geeft aan in hoeverre een instelling in staat is aan haar kortlopende verplichtingen (verplichtingen met een looptijd korter dan één jaar) te voldoen. Een liquiditeitsratio van kleiner dan

1,5 kan een indicatie zijn dat een instelling in betalingsproblemen zou kunnen raken. Bij een liquiditeitsratio van kleiner dan 1,5 heeft de instelling namelijk te weinig (eigen) middelen om haar kortlopende schulden te kunnen betalen. De liquiditeitsratio wordt gebruikt om de gezondheid en financiële toestand van een organisatie te bepalen. Hoe hoger deze ratio, hoe beter het gesteld is met de continuïteit van SvPO Utrecht. De banktegoeden van SvPO Utrecht zijn in 2020 sterk afgenomen van circa € 57.000 op 31 december 2019 tot circa € 80.000 op 31 december 2020. De liquiditeitsratio van SvPO Utrecht is daarmee in diezelfde periode nagenoeg gelijk gebleven, namelijk 1,2. Deze liquiditeit is berekend inclusief de als vordering geboekte toegezegde (maar niet betaalde) bijdrage van € 150.000 van SvPO Hurdegaryp. Zonder het opnemen van deze vordering, was de liquiditeit per 31 december 2020 aanzienlijk lager geweest.

Deze zwakke financiële positie in 2020 is het gevolg van het verstrekken van diverse bijdragen voor de jaren 2019 en 2020 van in totaal € 2.111.149 in huisvestingsinvesteringen en exploitaties van andere SvPO-scholenstichtingen. Zonder het verstrekken van deze bijdragen zou er een aanzienlijke verbetering van de financiële positie van SvPO Utrecht hebben kunnen plaatsvinden.

Wij constateren dat, gezien de hierboven beschreven liquiditeitspositie, er sprake is van een sterke afhankelijkheid van (tijds) bevoorschotting van de bouwsubsidie door de Gemeente Utrecht. SvPO Utrecht is pas in staat om termijnfacturen van de verbouwing te betalen op het moment dat bevoorschotting vanuit de Gemeente Utrecht heeft plaatsgevonden. SvPO Utrecht heeft onvoldoende eigen liquide middelen beschikbaar om (zelfstandig) deze termijnnota's van het externe bouwbedrijf (en andere leveranciers) te kunnen voorfinancieren.

In aanvulling daarop constateren wij dat SvPO Utrecht op 31 december 2020 – los van de balansposities die samenhangen met de huisvesting (vorderingen op de Gemeente Utrecht en de nog te betalen bouwtermijn) – over onvoldoende vlottende activa beschikt om de bestaande kortlopende schulden te kunnen voldoen, ook wel een negatief werkkapitaal genoemd. SvPO Utrecht beschikt daarmee niet over voldoende (eenvoudig liquide te maken) middelen om aan haar kortlopende schulden te voldoen. Daarmee is er sprake van een situatie waarbij SvPO Utrecht op 31 december 2020 niet meer zelfstandig rekeningen kon betalen en niet meer kon investeren in het onderwijs.

Daarnaast is het relevant te vermelden dat SvPO Utrecht geen interne actuele liquiditeitsplanning tot haar beschikking heeft, dit is reeds gerapporteerd in het per 15 april 2021 vastgestelde rapport 'Specifiek Onderzoek Rekenschap – Financieel bestuurlijk onderzoek'. Wij kunnen derhalve (met terugwerkende kracht) niet vaststellen in hoeverre het bestuur van SvPO Utrecht de genoemde lage

liquiditeitsratio en liquiditeitspositie heeft begroot of geprognostiseerd.

2.5.3. Geen zicht op toekomstige ontwikkeling liquiditeitspositie

Wij hebben SvPO Utrecht inzage gevraagd in de gerealiseerde liquiditeitsontwikkeling tot en met het moment van afronding van dit rapport, en de prognose van liquiditeitspositie gedurende 2021 en daarna volgende jaren. SvPO Utrecht heeft ons medegedeeld niet te beschikken over een geactualiseerde toekomstige liquiditeitsprognose voor het restant van 2021 en verdere jaren.

SvPO Utrecht heeft ons daardoor niet kunnen aantonen of er op dit moment wél voldoende liquiditeiten aanwezig zijn voor (i) het betalen van kortlopende verplichtingen in relatie tot het negatieve eigen vermogen per 31 december 2020, (ii) de bestaande liquiditeitsbehoefte in verband met de afronding van de verbouwingswerkzaamheden in 2021 van het schoolgebouw aan de Wittevrouwensingel in Utrecht, (iii) eventuele (overige) tegenvallers in de reguliere operationele exploitatie van SvPO Utrecht (uitwerking 'worst-case scenario's') en (iv) voor investeringsverplichtingen van nog lopende en toekomstige huisvestingsprojecten binnen andere SvPO-scholenstichtingen.

2.5.4. Onvoldoende zicht op (feitelijke) rentabiliteit

In 2020 heeft SvPO Utrecht een rentabiliteit van 4,2 procent behaald (2019: 36,6 procent negatief), deze rentabiliteit is gebaseerd op een verantwoording van baten en lasten waarin:

- bijdragen vanuit verbonden SvPO-stichtingen in 2020 van € 171.550 (2019: € 4.859), die gebruikt worden voor de betalingen van huisvestingsinvesteringen en de reguliere exploitatie van SvPO Utrecht, verantwoord worden als baten. Deze bijdragen geven een vertekend beeld van de (operationele) rentabiliteit van de school. Het betreft immers eenmalige bijdragen die zijn verstrekt. Doordat deze geen structureel karakter hebben, zegt dit niets over de toekomstig te realiseren rentabiliteit van de school;
- bijdragen aan verbonden SvPO-stichtingen in 2020 van € 545.066 (2019: € 1.417.242). Deze bijdragen worden gebruikt voor de betalingen van huisvestingsinvesteringen en de reguliere exploitatie van de andere SvPO-scholenstichtingen. Deze bijdragen worden in de overige lasten verantwoord. Deze bijdragen van SvPO Utrecht geven een vertekend beeld van de exploitatie van de school omdat het geen structurele uitgaven betreft en ze ook geen onderdeel uitmaken van de eigen exploitatie van de school;

- de overige lasten in 2020 van € 822.341 beduidend hoger zijn dan de voor 2020 begrote overige lasten van € 320.000. Over dit verschil wordt geen toelichting verstrekt.

De verantwoording van baten en lasten geeft dus geen getrouw beeld, en derhalve wordt ook geen getrouw beeld gegeven van het feitelijke resultaat en daarmee de rentabiliteit. Het feitelijke resultaat en daarmee ook de rentabiliteit dienen in werkelijkheid (aanzienlijk) lager uit te vallen dan in de jaarrekening 2020 is vermeld.

3. Conclusies en oordelen Financieel Beheer

3.1. Kaders voor oordeel en conclusies over financieel beheer

De inspectie heeft voor het financieel beheer een waarderingskader vastgesteld dat bestaat uit de elementen financiële continuïteit, rechtmatigheid en doelmatigheid. Indien een van deze elementen niet voldoende is, dan betekent dit dat het financieel beheer onvoldoende is. Dat houdt echter nog niet in dat er sprake is van wanbeheer. Voor een toelichting op de (juridische) kwalificatie wanbeheer wordt verwezen naar bijlage III.

De vereisten zoals uiteengezet in bijlage III zijn van belang voor een goed beeld van en een goede oordeelsvorming over de financiële positie, de continuïteit en perspectieven van de onderwijsinstelling. Daarnaast zijn deze vereisten bedoeld om de continuïteit van het onderwijs te waarborgen en erop toe te zien dat rijksbekostiging rechtmatig en doelmatig wordt aangewend.

In de onderstaande alinea's geven wij onze oordelen bij de bevindingen in hoofdstuk 2. Deze oordelen zijn gericht op het bestuurlijk handelen van het bestuur van SvPO Utrecht. Daarbij zal met name gekeken worden of het bestuur van SvPO Utrecht handelt in het belang van SvPO Utrecht, het bestuur daarbij een juist beeld schetst van het financieel beheer en of daarmee voldaan wordt aan de bovengenoemde vereisten. Waar mogelijk wordt het handelen van het bestuur van SvPO Utrecht ook nader geduid.

3.2. Verbouwing schoolgebouw Utrecht

3.2.1. Ontoereikend inzicht in huisvesting Utrecht in jaarrekening 2020

In paragraaf 2.2.1 hebben wij vastgesteld dat de bestuurder van SvPO Utrecht niet juist en niet volledig inzicht heeft verstrekt in:

- de eigendomssituatie van het (juridisch en economisch) eigendom van het schoolgebouw;
- de totale uitgaven aan de verbouwing van het schoolgebouw aan de Wittevrouwensingel in Utrecht tot en met 31 december 2020;
- de wijze waarop deze huisvestingsinvesteringen zijn gefinancierd/bekostigd.

Daarmee heeft de bestuurder ook geen juist inzicht gegeven in het vermogen van SvPO Utrecht. Doordat de bestuurder de voorgaande

punten niet juist en niet volledig heeft verantwoord in de administratie en de jaarrekening, komen wij tot de conclusie dat de bestuurder is tekortgeschoten ten aanzien van het beheer van het vermogen van SvPO Utrecht en als zodanig de financiële huishouding en administratie heeft verwaarloosd. Daarmee is er sprake van financieel wanbeleid in de zin van artikel 103g van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO). In aanvulling daarop betekent dit dat de bestuurder ook niet heeft voldaan aan de op grond van artikel 2:10 van het Burgerlijk Wetboek (BW) op hem rustende verplichting. De bestuurder heeft immers niet op een zodanige wijze een administratie gevoerd en de daartoe behorende gegevens op zodanige wijze bewaard, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen (lees: de vermogenstoestand) van SvPO Utrecht kunnen worden gekend. Doordat de bestuurder niet heeft voldaan aan diens verplichtingen op grond van artikel 2:10 BW, heeft de bestuurder (tevens) zijn taak niet behoorlijk vervuld (artikel 2:9 BW).

Wij hebben vastgesteld dat de bestuurder de reeds ontvangen bouwsubsidie van in totaal € 992.200 en de gefactureerde bouwkosten van in totaal € 962.772, niet volledig en niet inzichtelijk in de jaarrekening 2020 heeft verantwoord. Daarnaast is de feitelijke eigendomssituatie van de onderwijshuisvesting van SvPO Utrecht niet voldoende toegelicht in het jaarverslag 2020.

Wij hebben daarnaast andere inconsistenties vastgesteld in de jaarrekening en de daaraan ten grondslag liggende administratie van SvPO Utrecht. De bestuurder heeft in 2020 ontvangen creditnota's (ter waarde van € 44.142) die horen bij gefactureerde bouwtermijnen, niet verantwoord aan de Gemeente Utrecht. Dit bedrag aan creditnota's ter waarde van € 44.142 is ten onrechte niet verantwoord aan de Gemeente Utrecht. Hierdoor is door de Gemeente Utrecht ten onrechte een te hoog bedrag aan bouwsubsidie uitgekeerd. Daarmee heeft de bestuurder van SvPO Utrecht in ieder geval een (tijdelijk) liquiditeitsvoordeel behaald, nu SvPO Utrecht (tijdelijk) vrijelijk kan beschikken over dit bedrag van € 44.142.

3.2.2. Herstelopdracht en vervolgtoezicht

Wij dragen het bestuur van SvPO Utrecht op om uiterlijk voor 1 juli 2022 er voor zorg te dragen dat in het jaarverslag 2020 inzicht wordt gegeven in (i) de eigendomssituatie van het (juridisch en economisch) eigendom van het schoolgebouw, (ii) de totale uitgaven aan de verbouwing van het schoolgebouw aan de Wittevrouwensingel in Utrecht tot en met 31 december 2020 en (iii) de wijze waarop deze huisvestingsinvesteringen zijn gefinancierd/bekostigd.

De inspectie ziet erop toe dat het bestuur zich aan deze herstelopdracht houdt en dat het deze uiterlijk vóór 1 juli 2022 heeft uitgevoerd.

3.3. Ouderbijdragen niet juist besteed en over geïnformeerd

3.3.1. Ouderbijdragen niet verantwoord en niet juist besteed

SvPO Utrecht vraagt ouders van leerlingen jaarlijks om een vrijwillige ouderbijdrage. Voor de periode van 2017 tot en met 2020 bedroegen de ouderbijdragen € 450 per leerling per jaar. Voor 2017 tot en met 2020 bedroegen de ouderbijdragen circa € 331.000. Zoals in paragraaf 3.3 is vermeld, zijn deze ouderbijdragen niet verantwoord in de jaarrekening van SvPO Utrecht. De uitgaven aan schoolreizen en schoolkosten, waarvoor deze ouderbijdragen zijn gevraagd en verstrekt, zijn echter wel verantwoord in de jaarrekening (en daarmee ten laste gekomen) van SvPO Utrecht. Verder verwijzen wij hiervoor naar ons rapport 'Specifiek Onderzoek Rekenschap – Financieel bestuurlijk onderzoek' zoals vastgesteld op 15 april 2021 ([link](#)).

Door het hanteren van deze systematiek in de verwerking en verantwoording van baten en lasten zijn bij de SvPO-ANBI-stichting per saldo extra baten gegenereerd (ter hoogte van de ontvangen ouderbijdragen), terwijl dit leidde tot een nadeliger exploitatieresultaat voor SvPO Utrecht. SvPO Utrecht betaalde immers wel de kosten, maar ontving niet de baten die daarbij hoorden. Doordat de ouderbijdragen zijn betaald voor schoolreizen en schoolkosten, welke kosten uiteindelijk door SvPO Utrecht zijn betaald, geldt dat SvPO Utrecht kosten heeft betaald die betaald dienden te worden vanuit de ouderbijdragen door de SvPO-ANBI-stichting. De bestuurder van SvPO Utrecht heeft ervoor gezorgd dat de SvPO-ANBI-stichting heeft bespaard op te maken kosten, doordat deze kosten uiteindelijk zijn voldaan door SvPO Utrecht. Hiervoor bestond geen rechtvaardiging, zodat wij moeten concluderen dat er op dit punt sprake is van een ongerechtvaardigde verrijking van de SvPO-ANBI-stichting ten koste van SvPO Utrecht. In aanvulling daarop geldt dat de bestuurder door het niet (op de juiste wijze) verantwoorden van de ouderbijdragen, niet heeft voldaan aan de op grond van artikel 2:10 BW op hem rustende verplichting en in ieder geval heeft gehandeld in strijd met het belang van SvPO Utrecht. Dit heeft tot gevolg dat de bestuurder (tevens) zijn taak als bestuurder niet behoorlijk heeft vervuld (artikel 2:9 BW) en daarmee financieel voordeel is behaald door de SvPO-ANBI-stichting.

Volgens de regels van goed administreren en boekhouden en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving behoort een financiële verantwoording een getrouwe weergave te zijn van de activiteiten van de organisatie en de daarmee verband houdende baten en lasten. Bij de verantwoording van de ouderbijdragen van SvPO Utrecht is geen sprake van een getrouwe weergave omdat de baten vanuit ouderbijdragen niet zijn verantwoord, maar de kosten van

schoolreizen wel. De bestuurder van SvPO Utrecht is daarmee tekortgeschoten ten aanzien van het beheer van het vermogen van SvPO Utrecht en heeft als zodanig de financiële huishouding en administratie verwaarloosd. Daarmee is er sprake van financieel wanbeleid als bedoeld in artikel 103g WVO.

Voor zover SvPO Utrecht niet voldoet aan de hierna omschreven herstelopdracht met betrekking tot het op de juiste wijze verantwoorden van de baten en lasten die betrekking hebben op de ouderbijdragen tot en met 2020, geldt nog het volgende. De door de SvPO-ANBI-stichting ontvangen ouderbijdragen zijn bedoeld om kosten voor de taalreizen (€ 250) en overige schoolkosten (€ 200) van SvPO Utrecht te voldoen. Deze kosten zijn op dit moment nog betaald door SvPO Utrecht. SvPO Utrecht heeft daarmee feitelijk rijksbekostiging gebruikt om kosten te betalen die door de SvPO-ANBI-Stichting betaald dienden te worden. Het betalen van kosten voor een andere, niet-bekostigde instelling past niet binnen de bestedingsvoorwaarden zoals opgenomen in artikel 99 WVO. Het betreft immers geen uitgaven in het kader van voorzieningen in de huisvesting, in het kader van personele kosten en/of in het kader van voorzieningen in de exploitatie. Daarmee geldt dat – als niet tot herstel wordt gekomen – de kosten voor de taalreizen en de overige schoolkosten van respectievelijk € 250 en € 200 per leerling per jaar als onrechtmatig bestede bekostiging worden beschouwd.

3.3.2. Ouders niet geïnformeerd over de bestedingen aan huisvesting

Zoals in paragraaf 2.3 is vastgesteld, wordt (een groot deel van) de ouderbijdragen niet besteed aan de doelstellingen die aan ouders zijn gecommuniceerd. In plaats van deze ouderbijdragen te besteden aan waarvoor de ouders deze bedoeld hebben, worden deze bedragen gebruikt voor de aankoop van vastgoed voor en door de SvPO-ANBI-stichting. Wij constateren dat ouders bij het betalen van deze (vrijwillige) ouderbijdragen onjuist zijn geïnformeerd over de daadwerkelijke besteding van de ouderbijdragen. Daarbij worden de gelden besteed aan een ander doel dan waarvoor zij door de SvPO-ANBI-stichting zijn ontvangen.

3.3.3. Herstelopdracht en vervolgtoezicht

Wij dragen het bestuur van SvPO Utrecht op om er uiterlijk binnen drie maanden na toezending van dit rapport voor zorg te dragen dat (i) de ouderbijdragen van 2017 en 2020 worden (terug)gevorderd bij en verkregen worden van de SvPO-ANBI-stichting, danwel (ii) de gemaakte kosten voor de taalreizen (€ 250) en de vergoedingsbijdrage voor schoolkosten (€ 200) worden doorbelast aan en geïncasseerd bij de SvPO-ANBI-stichting. Daarbij dient een en ander uiterlijk vóór 1 juli

2022 op de juiste wijze te zijn verantwoord in de jaarrekening 2020 van SvPO Utrecht.

Wij dringen er bij het bestuur van SvPO Utrecht op aan om dat het er naar de toekomst toe zorg voor draagt dat de ouderbijdragen en de kosten waarvoor deze ouderbijdragen zijn verstrekt, juist en volledig – en in ieder geval in lijn met de regels voor goed administreren en boekhouden en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving – worden verantwoord. Daarbij dient uiterlijk vóór 1 juli 2022 een en ander voor het eerst (over het boekjaar 2021) op de juiste wijze te zijn verantwoord in de jaarrekening van SvPO Utrecht. We willen dus dat de constructie zoals die was teniet wordt gedaan en de geldstromen via de scholen gaan lopen in plaats van via de SvPO-ANBI-stichting. Wij wijzen de bestuurder van SvPO Utrecht op diens maatschappelijke en bestuurlijke verantwoordelijkheid en roepen hem – onder verwijzing naar de verschillende rollen die hij vervult binnen de SvPO-ANBI-stichting en SvPO Utrecht – op om de baten en lasten met betrekking tot de ouderbijdragen binnen (de financiële huishouding van) SvPO Utrecht te houden. Wij vertrouwen erop dat het bestuur in het belang van het onderwijs en de leerlingen hiermee aan de slag gaat.

Het bestuur moet uiterlijk binnen twee weken na toezending van dit rapport de ouders informeren over (i) het feit dat de ouderbijdrage niet is betaald aan SvPO Utrecht maar aan de SvPO-ANBI-stichting, (ii) de aankoop van divers vastgoed door de SvPO-ANBI-Stichting die gefinancierd is met deze ouderbijdragen en (iii) de herstelopdrachten van de inspectie.

De inspectie ziet erop toe dat het bestuur zich aan deze opdrachten houdt en dat het binnen de hiervoor vermelde termijnen deze herstelopdrachten heeft uitgevoerd.

3.4. Bijdragen aan andere SvPO-scholenstichtingen

3.4.1. Bijdragen verzwakken de liquiditeit en zijn onjuist verantwoord

In 2019 en 2020 heeft SvPO Utrecht voor in totaal € 2.101.169 aan bijdragen verstrekt aan SvPO Deventer, SvPO Geldermalsen, SvPO Hoorn en SvPO Hurdegaryp. Deze bijdragen zijn ten laste van de exploitatie (en het resultaat) van SvPO Utrecht gebracht. Als gevolg van het verstrekken van deze bijdragen is de liquiditeits- en vermogenspositie van SvPO Utrecht nadelig beïnvloed. Door deze bijdragen heeft SvPO Utrecht minder financiële middelen tot haar beschikking gehad in 2020 (en ook in 2021). Uiteindelijk heeft dit eraan bijgedragen dat SvPO Kapelle eind 2020 over onvoldoende vlottende activa beschikte en daarmee niet over voldoende eigen

middelen beschikte om haar rekeningen te kunnen betalen.

SvPO Utrecht beroept zich op de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) artikel 99, zesde lid, onder a, als grondslag voor het verstrekken van deze bijdrage.

In dit artikel wordt, via een verwijzing naar het derde lid van dit wetsartikel, echter de voorwaarde gesteld dat sprake is van een overschot op de personeels- en exploitatiekosten. Zoals in paragraaf 2.5 reeds door ons is toegelicht, hebben wij geconstateerd dat de financiële positie van SvPO Utrecht ernstig verzwakt is en SvPO Utrecht op enig moment niet meer in staat was om haar rekeningen zelfstandig te betalen en niet meer in staat was om te investeren. Daarmee is er dus evident geen sprake van een overschot dat aangewend kan worden voor het verstrekken van bijdragen aan een andere (gelieerde) school voor voortgezet onderwijs.

Samenvattend concluderen wij dat het verstrekken van deze bijdragen door SvPO Utrecht aan SvPO Deventer, SvPO Geldermalsen, SvPO Hoorn en SvPO Hurdegaryp niet voldoet aan de bestedingsmogelijkheden die de WVO kent en daarmee onrechtmatig is. Het verstrekken van deze bedragen heeft bovendien de financiële positie van SvPO Utrecht (liquiditeit en solvabiliteit) onnodig negatief beïnvloed. Met het verstrekken van deze bedragen heeft de bestuurder van SvPO Utrecht de financiële positie van SvPO Utrecht verder verzwakt en zijn (de continuïteit van) de school en het onderwijs in gevaar gebracht.

Zoals hiervoor reeds is beschreven, is het onderwijs van SvPO Utrecht begin dit jaar (voor de tweede keer) als zeer zwak beoordeeld ([link](#)). De in dat kader noodzakelijke verbetertrajecten kunnen daarbij voor de nodige (aanvullende) uitgaven zorgen. Los van het feit dat de bijdragen die zijn gedaan niet passen binnen de bestedingsdoeleinden die de WVO kent, achten wij het door de bestuurder bij SvPO Utrecht gevoerde financieel beleid zorgwekkend. Zoals hiervoor reeds is gebleken heeft de bestuurder de financiële positie van SvPO Utrecht ernstig verzwakt en is de financiële continuïteit van SvPO Utrecht in gevaar gebracht. Dit onder andere door het schenken van gelden aan derden terwijl er een aanzienlijke liquiditeitsbehoefte bij SvPO Utrecht bestond. Financiële middelen die primair bestemd zijn voor het onderwijs hebben daarmee andere bestemmingen gekregen. Gezien het feitelijk negatief eigen vermogen van SvPO Utrecht, is de verwachting niet dat binnen de gegeven termijn tot de benodigde verbeteringen in de kwaliteit van het onderwijs gekomen kan worden. Wij achten de bestuurder hier verantwoordelijk voor.

Ook voor het aangepast financieel toezicht waar SvPO Utrecht op dit moment onder is geplaatst, geldt dat wij niet verwachten dat de bestuurder van SvPO Utrecht binnen de gegeven termijn tot de benodigde verbeteringen van onder andere de liquiditeit, solvabiliteit

en continuïteit van SvPO Utrecht kan komen. Zoals uit dit rapport immers blijkt, heeft het handelen van de bestuurder van SvPO Utrecht tot een verdere verslechtering van de liquiditeit, solvabiliteit en de continuïteit geleid.

3.5. Onjuist inzicht in de financiële positie

3.5.1. Niet-reële vordering op SvPO Hurdegaryp

In hoofdstuk 2 hebben wij vastgesteld dat SvPO Hurdegaryp een bijdrage heeft toegezegd aan SvPO Utrecht voor een bedrag van € 150.000. Wij hebben vastgesteld dat deze bijdrage pas in het boekjaar 2021 administratief is verwerkt (met terugwerkende kracht voor 2020) door de bestuurder van SvPO Utrecht en SvPO Hurdegaryp. Dit omdat deze bijdrage door SvPO Hurdegaryp pas ná 31 december 2020 is toegezegd. Hierdoor had de bestuurder deze vordering niet al op balansdatum 31 december 2020 en daarmee in de jaarrekening van 2020 mogen verantwoorden. Dit betekent dat het eigen vermogen en het werkkapitaal van SvPO Utrecht op 31 december 2020 negatief behoorde te zijn. Daarbij komt nog dat SvPO Hurdegaryp helemaal niet beschikte over voldoende liquide middelen om dit bedrag daadwerkelijk te kunnen betalen. Ook ontbreekt er een (zakelijke) reden (grondslag) voor de door SvPO Hurdegaryp gedane toezegging. SvPO Hurdegaryp ontvangt immers rijksbekostiging voor haar eigen onderwijsactiviteiten en niet voor die van andere scholen.

Wij stellen gezien het voorgaande vast dat het bestuur van SvPO Utrecht met de jaarrekening 2020 een onjuist beeld geeft van het eigen vermogen en van de exploitatie. De negatieve solvabiliteit en zwakke liquiditeit van SvPO Utrecht zijn op balansdatum 31 december 2020 door de bestuurder verhuld door het opnemen van een vordering van € 150.000 op SvPO Hurdegaryp. Wij zijn van oordeel dat het verhullen van de kritieke financiële situatie van SvPO Utrecht zeer kwalijk is. Wij achten de bestuurder hier verantwoordelijk voor.

De bestuurder heeft in de jaarrekening geen juist beeld gegeven van de solvabiliteit per 31 december 2020 van SvPO Utrecht. Zonder de bijdrage van SvPO Hurdegaryp zou het exploitatieverlies van SvPO Utrecht € 150.000 hoger zijn geweest. Het eigen vermogen hoorde daarbij met een bedrag van € 150.000 lager te worden verantwoord, waardoor er ultimo 2020 sprake zou moeten zijn van een negatief eigen vermogen van circa € 19.000. Ook de solvabiliteit is in dat geval feitelijk negatief.

Doordat de bestuurder van SvPO Utrecht het voorgaande niet juist en niet volledig heeft verantwoord in de administratie en de jaarrekening, komen wij tot de conclusie dat de bestuurder is tekortgeschoten ten aanzien van het beheer van het vermogen van SvPO Utrecht en als zodanig de financiële huishouding en

administratie heeft verwaarloosd. Op dit punt concluderen wij dat er sprake is van financieel wanbeleid in de zin van artikel 103g WVO. Het voorgaande betekent ook dat de bestuurder niet heeft voldaan aan de op grond van artikel 2:10 BW op hem rustende verplichting. De bestuurder heeft immers niet op een zodanige wijze een administratie gevoerd en de daartoe behorende gegevens op zodanige wijze bewaard, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen (lees: de vermogenstoestand) van SvPO Utrecht kunnen worden gekend. Doordat de bestuurder niet heeft voldaan aan diens verplichtingen op grond van artikel 2:10 BW, heeft de bestuurder (tevens) zijn taak niet behoorlijk vervuld (artikel 2:9 BW).

Zoals hiervoor reeds is beschreven, is het onderwijs van SvPO Utrecht begin 2021 (voor de tweede keer) als zeer zwak beoordeeld ([link](#)). De in dat kader noodzakelijke verbetertrajecten kunnen daarbij voor de nodige (aanvullende) uitgaven zorgen. Zoals hiervoor reeds is gebleken heeft de bestuurder de financiële positie van SvPO Utrecht ernstig verzwakt en is de financiële continuïteit van SvPO Utrecht in gevaar gebracht. Dit onder andere door het schenken van gelden terwijl er een aanzienlijke liquiditeitsbehoefte bij SvPO Utrecht bestond. Financiële middelen die primair bestemd zijn voor het onderwijs hebben daarmee andere bestemmingen gekregen. De bestuurder heeft dit (deels) proberen te verhullen met de ten onrechte verantwoorde toegezegde bijdrage vanuit SvPO Hurdegaryp. Gezien het feitelijk negatief eigen vermogen van SvPO Utrecht, is de verwachting niet dat binnen de gegeven termijn tot de benodigde verbeteringen in de kwaliteit van het onderwijs gekomen kan worden gekomen. Wij achten de bestuurder hier verantwoordelijk voor.

Ook voor het aangepast financieel toezicht waar SvPO Utrecht op dit moment onder is geplaatst, geldt dat wij niet verwachten dat de bestuurder van SvPO Utrecht binnen de gegeven termijn tot de benodigde verbeteringen van onder andere de liquiditeit, solvabiliteit en continuïteit van SvPO Utrecht kan komen. Zoals uit dit rapport immers blijkt, heeft het handelen van de bestuurder van SvPO Utrecht tot een verdere verslechtering van de liquiditeit, solvabiliteit en continuïteit geleid.

3.5.2. Ontbreken liquiditeitsprognose

Aan de hand van een liquiditeitsprognose kan een organisatie het verloop van de liquide middelen (voornamelijk het banksaldo) voor de komende periode zien en waar nodig bijsturen. Een dergelijke planning is daarbij gebaseerd op de meest actuele omvang van de liquide middelen en meest recente inzichten voor de toekomst. Deze planning dient met regelmaat bijgewerkt worden, zodat een bestuur kan beoordelen of de onderwijsinstelling de komende periode over voldoende financiële ruimte beschikt om de geplande investeringen en (overige) uitgaven te dekken. Door (mede) te sturen op basis van

de liquiditeitsruimte van de onderwijsinstelling, wordt het risico voor (de continuïteit van) de school en het onderwijs zoveel mogelijk beperkt. Zo wordt voorkomen dat het bestuur verplichtingen aangaat waarvan zij weet, of behoorde te weten, dat de onderwijsinstelling hier niet aan kan voldoen.

Wij hebben in hoofdstuk 2 vastgesteld dat de bestuurder van SvPO Utrecht tot op heden geen gebruik heeft gemaakt van een liquiditeitsprognose van SvPO Utrecht. De bestuurder van SvPO Utrecht is als gevolg daarvan verplichtingen aangegaan en heeft bijdragen aan andere SvPO-scholenstichtingen gedaan, die niet passen binnen de financiële ruimte van SvPO Utrecht. Dit handelen van de bestuurder van SvPO Utrecht heeft ervoor gezorgd dat SvPO Utrecht op 31 december 2020 niet over voldoende liquide middelen beschikte om zelfstandig haar rekeningen te kunnen betalen. De bestuurder diende op dat moment ernstig rekening te houden met een mogelijk faillissement.

Wij concluderen dan dat de bestuurder door het niet sturen op basis van liquiditeitsprognoses de financiële huishouding en administratie heeft verwaarloosd en als gevolg daarvan onnodige en niet te rechtvaardigen risico's heeft genomen. De bestuurder is daarmee tekortgeschoten ten aanzien van het beheer van het vermogen van SvPO Utrecht. Wij komen dan ook tot het oordeel dat er sprake is van financieel wanbeleid in de zin van artikel 103g WVO. In aanvulling daarop betekent dit dat de bestuurder ook niet heeft voldaan aan de op grond van artikel 2:10 BW op hem rustende verplichting. De bestuurder heeft immers niet op een zodanige wijze een administratie gevoerd en de daartoe behorende gegevens op zodanige wijze bewaard, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen (lees: de vermogenstoestand) van SvPO Utrecht kunnen worden gekend. Doordat de bestuurder niet heeft voldaan aan diens verplichtingen op grond van artikel 2:10 BW, heeft de bestuurder (tevens) zijn taak niet behoorlijk vervuld (artikel 2:9 BW).

3.5.3. Herstelopdracht en vervolg toezicht

Wij dragen het bestuur van SvPO Utrecht op om er uiterlijk voor 1 juli 2022 zorg voor te dragen dat de jaarrekening 2020 een juist en volledig beeld geeft ten aanzien van de niet-reële vordering op SvPO Hurdegaryp.

De inspectie ziet erop toe dat het bestuur zich aan deze herstelopdracht houdt en dat het deze uiterlijk vóór 1 juli 2022 heeft uitgevoerd.

3.6. Eindconclusie

Op grond van onze bevindingen in hoofdstuk 2 en onze conclusies over de behandelde transacties en financiële verantwoordingen

daarvan in de bovenstaande onderdelen van hoofdstuk 3, komen wij tot het eindoordeel dat de bestuurder van SvPO Utrecht wanbeheer heeft gevoerd. Zo is de bestuurder direct en indirect betrokken bij financieel wanbeleid, ongerechtvaardigde verrijking en onrechtmatig handelen, waarmee financieel voordeel is behaald door de bestuurder dan wel een of meerdere aan de bestuurder gelieerde rechtspersonen. Dit handelen van de bestuurder heeft daarbij geleid tot een situatie waarbij (de continuïteit van) de school en het onderwijs in gevaar zijn dan wel worden gebracht.

Voor een samenvatting van de onderbouwing van dit oordeel wordt verwezen naar de samenvatting aan het begin van dit rapport.

Wij vinden het daarbij van belang om nogmaals expliciet aandacht te besteden aan de rol van de bestuurder van SvPO Utrecht. De bestuurder van SvPO Utrecht is immers óók bestuurder van de SvPO-ANBI-stichting en de overige SvPO-scholenstichtingen. Bij diverse transacties heeft de bestuurder de SvPO-ANBI-stichting (en in mindere mate de overige SvPO-scholenstichtingen) financieel bevoordeeld, ten nadele van SvPO Utrecht. Dit nadeel komt steeds rechtstreeks ten laste van de door SvPO Utrecht ontvangen (en bestede) rijksbijdragen.

Op grond van de bevindingen en conclusies in dit rapport dringen wij er bij het bestuur van SvPO Utrecht op aan dat de herstelopdrachten die in dit rapport zijn beschreven worden uitgevoerd. De inspectie zal hierop toezien.

Bijlagen

Bijlage I Totaal overzicht bevindingen bij de acht SvPO-scholenstichtingen

Wij hebben specifieke onderzoeken uitgevoerd naar het door de schoolbesturen van de verschillende SvPO-scholenstichtingen gevoerde financieel beleid. Het gaat daarbij om de schoolbesturen van de volgende schoolinstellingen:

- SvPO Amsterdam
- SvPO Deventer
- SvPO Geldermalsen
- SvPO Hengelo
- SvPO Hoorn
- SvPO Hurdegaryp
- SvPO Kapelle
- SvPO Utrecht

Voor deze onderzoeken hebben wij gekeken naar het gevoerde huisvestingsbeleid en de (mede) in dat kader gevoerde transacties. In dat kader hebben wij geconstateerd dat door de schoolbesturen gevoerde huisvestingsbeleid en de (mede) in dat kader gevoerde transacties hebben gezorgd voor een onderlinge financiële afhankelijkheid en verwevenheid. Voor ieder van de SvPO-scholenstichtingen komen wij tot de conclusie dat er sprake is van (structureel) wanbeheer. Daarbij heeft de dagelijks uitvoerend bestuurder met het gevoerde (financieel) beleid (de continuïteit van) alle acht de SvPO-scholenstichtingen en het onderwijs in gevaar gebracht. Voor alle acht de SvPO-scholenstichtingen was er op enig moment sprake van een situatie waarbij de school niet meer zelfstandig rekeningen kon betalen en niet meer kon investeren in het onderwijs. De bestuurder diende voor ieder van de scholen ernstig rekening te houden met een mogelijk faillissement.

Aangezien wij onze onderzoeken verrichten op bestuursniveau en daarmee – in dit geval – op niveau van de afzonderlijke SvPO-scholenstichtingen, beogen wij met deze oplegger (extra) aandacht te besteden aan de onderlinge financiële afhankelijkheid en verwevenheid. Het doel hiervan is om de conclusies uit de afzonderlijke onderzoeksrapporten nader te duiden voor de lezers, waaronder de ouders en leerlingen van de SvPO-scholenstichtingen. In deze oplegger staan geen bevindingen die niet zijn opgenomen in een of meerdere van de rapporten van dit specifieke onderzoek.

In deze bijlage zullen wij aandacht besteden aan (1) de governance, (2) de herstelopdrachten, (3) onrechtmatige bestedingen, (4) het wanbeheer en (5) de financiële gegevens en kengetallen.

1. De governance

Alle acht de SvPO-scholenstichtingen hebben een en dezelfde uitvoerend bestuurder. Daarnaast beschikten de acht SvPO-scholenstichtingen tot medio 2021 over dezelfde toezichthoudend bestuurders. Vanaf medio 2021 vond er feitelijk geen toezicht meer plaats op het handelen van de uitvoerend bestuurder door een of meerdere toezichthoudend bestuurders.

De uitvoerend bestuurder van de SvPO-scholenstichtingen is daarnaast betrokken bij drie andere stichtingen, waaronder de SvPO-ANBI-stichting en de Stichting Frederikssoen. Deze laatste twee stichtingen zijn wij gedurende onze onderzoeken herhaaldelijk tegengekomen bij diverse transacties en (financiële) constructies. Daarbij hebben de SvPO-ANBI-stichting en de Stichting Frederikssoen financieel voordeel behaald met deze transacties en (financiële) constructies, terwijl daarvoor geen aanleiding was. Dit voordeel is steeds behaald ten koste van de rijksbekostiging die de SvPO-scholenstichtingen ontvangen voor het (vormgeven van het) onderwijs.

Samenvattend hebben wij bij alle acht de SvPO-scholenstichtingen geconstateerd dat:

- het functioneren van de governance verder is verzwakt. Door het vertrek van de toezichthoudend bestuurders vindt er feitelijk geen intern toezicht meer plaats op het handelen en functioneren van de dagelijks uitvoerend bestuurder;
- de dagelijks uitvoerend bestuurder zowel als de bestuurder van de SvPO-scholenstichtingen als de SvPO-ANBI-stichting en de Stichting Frederikssoen betrokken is bij diverse transacties. Op het moment dat er tegenstrijdige belangen zijn bij deze transacties vindt er geen (nader) toezicht daarop plaats. Dit heeft ertoe geleid dat de SvPO-scholenstichtingen op meerdere momenten (financieel) zijn benadeeld en/of de SvPO-ANBI-stichting en de Stichting Frederikssoen op meerdere momenten (financieel) zijn bevoordeeld;
- de dagelijks uitvoerend bestuurder met het gevoerde (financieel) beleid (de continuïteit van) alle acht de SvPO-scholenstichtingen en het onderwijs in gevaar heeft gebracht. Voor alle acht de SvPO-scholenstichtingen was er op enig moment sprake van een situatie waarbij de school niet meer zelfstandig rekeningen kon betalen en niet meer kon investeren in het onderwijs. De bestuurder diende voor ieder van de scholen ernstig rekening te houden met een mogelijk faillissement.

2. Herstelopdrachten

Op grond van de bevindingen en conclusies in ieder rapport dringen wij er bij het bestuur van de SvPO-scholenstichtingen – mede met het oog op zijn maatschappelijke en bestuurlijke verantwoordelijkheid – op aan dat het de herstelopdrachten die in de individuele rapporten zijn beschreven zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen de gegeven termijnen, uitvoert. De inspectie zal op de naleving daarvan toezien en – waar noodzakelijk – handhaven.

Onze onderzoeken hebben geleid tot herstelopdrachten met betrekking tot:

- het juist en volledig verantwoorden van (totaalbedragen van) de investeringen in (de verbouwing van) de huisvesting in de betreffende jaarrekeningen;
- het op de juiste wijze verantwoorden van de ouderbijdragen en de daarbij behorende kosten voor de taalreizen en de schoolkosten;
- het op de juiste wijze verantwoorden van (de kosten die horen bij) de ouderbijdragen in de betreffende jaarrekeningen;
- het informeren van de ouders over de bestedingen van de ouderbijdragen aan huisvesting door de SvPO-ANBI-stichting en de in dat kader afgegeven herstelopdrachten.

3. Onrechtmatige bestedingen

De bestuurder van de acht SvPO-scholenstichtingen heeft bij alle acht de SvPO-scholenstichtingen rijksbekostiging besteed aan uitgaven die niet voldoen aan de bestedingsvoorwaarden zoals opgenomen in het tweede tot en met het vijfde lid van artikel 99 van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO). Wij hebben voor in ieder geval € 22.481.953 aan uitgaven geconstateerd die niet voldoen aan deze bestedingsvoorwaarden. Daarmee heeft de bestuurder van de acht SvPO-scholenstichtingen voor een bedrag van minimaal € 22.481.953 aan onrechtmatige bestedingen gedaan. Dit betekent dat de uitvoerend bestuurder van de SvPO-scholenstichting die het geld heeft ontvangen, dit geld niet heeft gebruikt voor (het verbeteren van) het onderwijs van de school.

Hierbij merken wij op dat voor een groot deel van deze onrechtmatige bestedingen geldt dat met deze bestedingen uiteindelijk de SvPO-ANBI-stichting en de Stichting Frederikssoon zijn bevoordeeld. Waar geld dus bestemd was voor (het verbeteren van) het onderwijs van de

school, is dit geld aan het onderwijs onttrokken en direct en indirect overgeheveld naar aan de bestuurder gelieerde stichtingen. Hiermee heeft de bestuurder (de continuïteit van) de SvPO-scholenstichtingen en het onderwijs in gevaar gebracht.

Opgesplitst per SvPO-scholenstichting gaat het daarbij om de volgende bedragen.

Hengelo	€ 675.000
Amsterdam	€ 2.590.514
Kapelle	€ 1.987.000
Deventer	€ 2.308.812
Geldermalsen	€ 5.041.790
Hoorn	€ 1.211.450
Hurdegaryp	€ 6.556.238
Utrecht	€ 2.111.149
Totaal	€ 22.481.953

4. Wanbeheer

Wij komen tot de conclusie dat bij alle acht de SvPO-scholenstichtingen sprake is van wanbeheer. De uitvoerend bestuurder (i) heeft bij alle acht de SvPO-scholenstichtingen financieel wanbeleid gevoerd, (ii) heeft ervoor gezorgd dat derden – waaronder de aan hem gelieerde SvPO-ANBI-stichting en de Stichting Frederikssoon – ongerechtvaardigd verrijkt zijn ten koste van de acht SvPO-scholenstichtingen en (iii) heeft in strijd met wettelijke bepalingen gehandeld, waarmee financieel voordeel is behaald ten gunste van derden.

Ook voor wat betreft de besteding van de ouderbijdragen is er sprake van ongerechtvaardigde verrijking en daarmee wanbeheer. Met de door de ouders betaalde bijdragen aan SvPO-ANBI-stichting heeft de bestuurder van SvPO-ANBI-stichting geen uitgaven gedaan aan taalreizen en schoolkosten zoals is medegedeeld aan de ouders. In plaats van deze ouderbijdragen te besteden aan waarvoor de ouders ze bedoeld hebben, worden ze gebruikt voor aankoop van vastgoed (grond en gebouwen) voor en door de SvPO-ANBI-stichting.

Zoals hiervoor is vermeld, heeft de uitvoerend bestuurder de SvPO-ANBI-stichting en Stichting Frederikssoon meermaals financieel voordeel laten behalen ten nadele van de acht SvPO-scholenstichtingen. Waar geld bestemd was voor (het verbeteren van) het onderwijs van de school, is dit geld aan het onderwijs onttrokken

en direct en indirect overgeheveld naar aan de bestuurder gelieerde stichtingen. Hiermee heeft de bestuurder (de continuïteit van) de SvPO-scholenstichtingen en het onderwijs in gevaar gebracht.

Omdat voor alle acht de SvPO-scholenstichtingen geldt dat de inspectie eerder diverse tekortkomingen vastgesteld heeft (drie SvPO-scholenstichtingen zijn zelfs als zeer zwak beoordeeld), vinden wij de door de uitvoerend bestuurder gecreëerde situatie zorgwekkend. Voor alle acht de SvPO-scholenstichtingen geldt namelijk dat zij noodzakelijke verbeteringen moeten kunnen doorvoeren. Deze verbetertrajecten kunnen voor de nodige (aanvullende) uitgaven zorgen, terwijl de acht SvPO-scholenstichtingen in ieder geval eind 2020 daar geen geld voor hadden. Gezien het beperkte en vaak zelfs negatief eigen vermogen van de acht SvPO-scholenstichtingen, is de verwachting niet dat zij binnen de gegeven termijn tot de benodigde verbeteringen in de kwaliteit van het onderwijs kunnen komen.

De bestuurder heeft er verder voor gezorgd dat geld dat primair bestemd is voor het onderwijs andere bestemmingen heeft gekregen en daarmee aan het onderwijstoezicht wordt onttrokken.

Alle acht de SvPO-scholenstichtingen staan al enige tijd onder aangepast financieel toezicht. In het kader van dit aangepast financieel toezicht wordt een herstelplan van de uitvoerend bestuurder verwacht dat gericht moet zijn op een duurzame verbetering van onder andere de liquiditeit, solvabiliteit en continuïteit van de SvPO-scholenstichtingen. Gezien het door de uitvoerend bestuurder gevoerde beleid achten wij het onwaarschijnlijk dat binnen de gegeven termijn tot een verbetering van de liquiditeit, solvabiliteit en continuïteit van de SvPO-scholenstichtingen gekomen kan worden. Eind 2020 was de (financiële) positie waarin de acht SvPO-scholenstichtingen zich bevonden namelijk verder verslechterd in plaats van verbeterd.

5. Overzicht van de financiële gegevens en de kengetallen

Onderstaande financiële gegevens zijn gebaseerd op (i) de jaarverslagen 2018, 2019 en 2020 van de acht SvPO-scholenstichtingen en (ii) de acht individuele rapporten 'Specifiek onderzoek rekenschap – huisvesting' van de acht SvPO-scholenstichtingen.

Ontvangen rijksbijdragen, totale baten, uitgaven aan personele lasten en exploitatieresultaten

In onderstaande tabel is een totaaloverzicht opgenomen van de rijksbekostiging die vanaf 2018 is ontvangen door de acht SvPO-

scholenstichtingen. Om een zo volledig mogelijk beeld te geven, is daarnaast een totaaloverzicht van de totale baten, de gezamenlijke personeelslasten en de gerealiseerde exploitatieresultaten opgesteld.

	Boekjaar 2018	Boekjaar 2019	Boekjaar 2020	Totaal
Rijksbijdragen	€ 11.091.709	€ 14.200.256	€ 17.977.576	€ 43.269.541
Totale baten	€ 12.077.671	€ 16.308.292	€ 22.343.609	€ 50.729.572
Personele lasten	€ 6.122.707	€ 7.962.339	€ 11.153.154	€ 25.238.200
% Personele lasten/Totale baten	50,7%	48,8%	49,9%	49,8%
Exploitatieresultaat	€ 687.572	€ 1.216.233	€ 2.164.649	€ 4.068.454
% Exploitatieresultaat/Totale baten	5,7%	7,5%	9,7%	8,0%

De acht SvPO-scholenstichtingen hebben in de periode 2018 tot en met 2020 voor circa € 43,3 miljoen aan rijksbijdragen ontvangen. De gezamenlijke totale baten in deze periode bedragen ruim € 50,7 miljoen. Dit verschil tussen de totale baten en de rijksbijdragen is grotendeels (circa € 6 miljoen) te verklaren door de onderlinge bijdragen tussen de verschillende SvPO-scholenstichtingen.

In de periode 2018 tot en met 2020 is door de acht SvPO-scholenstichtingen gezamenlijk voor ruim € 25,2 miljoen besteed aan personele lasten. Hiermee is ongeveer 49,8 procent van de totale baten besteed aan personele lasten. Dit percentage ligt aanzienlijk lager dan de gemiddelde personele lasten binnen de sector voortgezet onderwijs (vo). De gemiddelde personele lasten binnen deze sector over de periode 2015 tot en met 2019 (zoals blijkt uit de 'Financiële Staat van het Onderwijs 2019' van de inspectie) is ongeveer 78,4 procent van de totale baten van de scholen. De acht SvPO-scholenstichtingen geven daarmee aanzienlijk minder uit aan personele lasten dan de gemiddelde (andere) vo-school.

Verder hebben de acht SvPO-scholen in de periode 2018 tot en met 2020 een positief exploitatieresultaat (winst) van bijna € 4,1 miljoen gerealiseerd. Dit betreft ongeveer 8,0 procent van de gezamenlijke totale baten. Het gezamenlijke eigen vermogen van de acht SvPO-scholenstichtingen, zoals verantwoord in de jaarrekeningen, is door deze exploitatie-overschotten toegenomen tot bijna € 7,8 miljoen per 31 december 2020.

Ontwikkeling liquiditeitspositie en aanwending rijksbijdragen voor huisvestingsinvesteringen

In onderstaande tabel is een totaaloverzicht opgenomen van de liquiditeitspositie (voornamelijk banktegoeden) per einde boekjaar

2018, 2019 en 2020 van de acht SvPO-scholenstichtingen gezamenlijk, zoals verantwoord in de jaarrekeningen van de acht SvPO-scholenstichtingen.

Boekjaar	Liquiditeitspositie
31-12-2017	€ 5.226.718
31-12-2018	€ 4.355.395
31-12-2019	€ 5.132.899
31-12-2020	€ 512.422

De totale liquiditeitspositie van de acht SvPO-scholenstichtingen is in de periode 2018 tot en met 2020 (significant) afgenomen. Eind 2019 bedroeg de liquiditeitspositie nog ruim € 5,1 miljoen, terwijl dit eind 2020 nog maar ruim € 0,5 miljoen bedroeg.

Dat de SvPO-scholenstichtingen aan de ene kant een (zeer) positief exploitatieresultaat weten neer te zetten, terwijl de liquiditeitspositie aan de andere kant (sterk) afneemt, kan worden verklaard door de uitgaven aan onderwijshuisvesting in de periode 2018 tot en met 2020. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van rijksbekostiging die is gebruikt voor investeringen in onderwijshuisvesting vanaf 2018.

SvPO-stichting	Uitgaven onderwijshuisvesting	Toelichting
SvPO Hurdegaryp	€ 4.370.238	Nieuwbouw schoolgebouw (afgerond december 2020)
SvPO Geldermalsen	€ 4.674.190	Nieuwbouw schoolgebouw (afgerond december 2020)
SvPO Hoorn	€ 4.993.124	Aankoop voormalig missiehuis (2018) en renovatie (afgerond 2020)
SvPO Deventer	€ 1.958.812	Verbouwing voormalig kerkgebouw tot schoolgebouw (afgerond 2020)
Totaal	€ 15.996.364	

Voor investeringen in onderwijshuisvesting van de vier overige SvPO-scholenstichtingen zijn in de recente kalenderjaren geen rijksmiddelen aangewend, aangezien de desbetreffende gemeenten investeringen in onderwijshuisvesting hebben bekostigd (SvPO Amsterdam, SvPO Utrecht en SvPO Hengelo) of omdat er in de periode 2018 tot en met 2020 geen noemenswaardige investeringen in onderwijshuisvesting zijn gedaan (SvPO Kapelle).

Bijlage II Ouderbijdragen SvPO-ANBI-stichting

Financiële reserves opgebouwd door overschotten in opbrengsten ouderbijdragen

Stichting voor Persoonlijk Onderwijs (hierna: SvPO-ANBI-stichting) heeft in de boekjaren 2019 en 2020 respectievelijk voor € 760.000 en € 879.000 aan ouderbijdragen ontvangen, zo blijkt uit het jaarverslag 2020 van de SvPO-ANBI-stichting.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste financiële gegevens van de SvPO-ANBI-stichting over de afgelopen boekjaren[1].

Boekjaar	Ouderbijdragen	Totale baten	Totale lasten	Resultaat	Eigen vermogen 31-12
2015	€ 292.000	€ 320.000	€ 223.000	€ 97.000	€ 144.000
2016	€ 345.000	€ 770.000	€ 367.000	€ 402.000	€ 546.000
2017	€ 491.000	€ 685.000	€ 321.000	€ 364.000	€ 910.000
2018	€ 584.000	€ 808.000	€ 350.000	€ 458.000	€ 1.368.000
2019	€ 760.000	€ 897.000	€ 391.000	€ 506.000	€ 1.872.000
2020	€ 879.000	€ 964.000	€ 569.000	€ 394.000	€ 2.266.000

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de SvPO-ANBI-stichting de afgelopen jaren structureel exploitatieoverschotten heeft gerealiseerd (voornamelijk door overschotten op de ouderbijdragen), en daarmee een vermogenspositie van ruim € 2,2 miljoen per 31 december 2020 heeft opgebouwd.

Integraal overzicht majeure huisvestingsinvesteringen door SvPO-ANBI-stichting

Deze ouderbijdragen binnen de SvPO-ANBI-stichting zijn – mede – ingezet als financieringsmiddel voor de verwerving onderwijshuisvesting (grond en gebouwen).

De SvPO-ANBI-stichting heeft – vanuit de opgebouwde exploitatieoverschotten – geïnvesteerd in de verwerving van onderstaande onderwijshuisvesting:

- Aankoop van grond in Hurdegaryp in 2017 voor € 274.000, waarop het schoolgebouw dat in gebruik is van SvPO Hurdegaryp in 2020 is gebouwd.
- Aankoop van het voormalig missiehuis te Hoorn per december 2020, waarvan per 31 december 2020 reeds € 240.000 is betaald door de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs aan SvPO Hurdegaryp.
- Aankoop van grond in Geldermalsen in 2020 voor € 801.978, waarop het schoolgebouw dat in gebruik is van SvPO Geldermalsen in 2020 is gebouwd.
- In 2018 is een lening verstrekt aan Stichting Frederikssoon van

€ 600.000 (deze lening is verstrekt ten behoeve van het verwerven van een voormalig kerkgebouw dat is aangekocht voor Stichting Frederikssoon, dit kerkgebouw is aangekocht ten behoeve van toekomstige huisvesting voor een SvPO-school in Deventer). In 2019 is een deel van de lening afgelost, per 31 december 2020 resteert van de verstrekte lening een bedrag van € 402.000.

[1] Deze financiële gegevens zijn ontleend aan de verkregen financiële administratie en jaarverslagen van de SvPO-ANBI-stichting (waarbij alleen het jaarverslag 2020 is voorzien van een controleverklaring van een onafhankelijke accountant).

Bijlage III Wettelijk kader

In dit hoofdstuk geven wij een beknopte uiteenzetting van de voor dit specifieke onderzoek meest relevante wet- en regelgeving. Daarbij geldt dat indien bepaalde wet- en regelgeving hierna niet genoemd wordt, dit niet betekent dat een (bekostigde) onderwijsinstelling daaraan niet moet voldoen.

Besteding bekostiging (artikel 99 Wet op het voortgezet onderwijs,)

Op grond van artikel 99 van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) besteedt het bevoegd gezag de verstrekte bekostiging en de betaalde bedragen ten behoeve van die school op de wijze zoals aangegeven in het tweede tot en met vijfde lid van datzelfde artikel.

Op grond van het tweede lid van artikel 99 WVO worden de voorzieningen in de huisvesting betaalde bedragen zodanig aangewend dat een behoorlijke en deugdelijke totstandkoming van deze voorzieningen is verzekerd. Indien na realisatie van de in de eerste volzin bedoelde voorzieningen de bedragen niet volledig zijn aangewend, kan het resterende deel daarvan worden aangewend voor de kosten van personeel of voorzieningen in de exploitatie. Op grond van het derde lid van artikel 99 WVO wordt het voor personeels- en exploitatiekosten betaalde bedrag aangewend voor de kosten van personeel, zoals omschreven in artikelen 32 en 32a WVO, voor voorzieningen in de exploitatie. In geval van een overschot op die bedragen kan dat overschot worden aangewend voor de kosten als omschreven in artikel 99, zesde lid, WVO. Op grond van dit artikel kan dit overschot worden aangewend voor de kosten van personeel of voorzieningen in de exploitatie van:

- een andere school voor voortgezet onderwijs of een samenwerkingsverband;
- een verticale scholengemeenschap;
- een basisschool of een speciale school voor basisonderwijs als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, een school voor speciaal onderwijs, voor voortgezet speciaal onderwijs of voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs dan wel een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra.

Op grond van het vijfde lid van artikel 99 WVO worden de verstrekte overschrijdingsbedragen ten behoeve van het onderwijs aan de scholen van het bevoegd gezag aangewend.

Wanbeheer (artikel 103g WVO)

Om publieke belangen te waarborgen is er in de onderwijswetgeving voorzien in toezicht door de overheid. In dat kader kan de Minister op grond van artikel 103g WVO sinds 2010 (Wet van 4 februari 2010, Stb. 2010, 80) aanwijzingen geven aan de rechtspersoon die de school in stand houdt, indien sprake is van wanbeheer van een of meer

bestuurders en/of toezichthouders van een onderwijsinstelling. Van wanbeheer is volgens dit artikel onder andere sprake bij:

- financieel wanbeleid;
- ongerechtvaardigde verrijking, al dan niet beoogd, van de rechtspersoon die de school in stand houdt, zichzelf dan wel een derde;
- onrechtmatig handelen, waaronder wordt verstaan het in de hoedanigheid van bestuurder of toezichthouder handelen in strijd met wettelijke bepalingen waarmee financieel voordeel wordt behaald ten gunste van de rechtspersoon die de school in stand houdt, zichzelf of een derde.

Financieel wanbeleid

Voor de invulling van het begrip financieel wanbeleid (ook wel aangehaald als financieel wanbeheer, zie bijvoorbeeld Kamerstukken II 2008/2009, 31828, nummer 15 en Kamerstukken II 2008/2009, 31828, nummer 22) wordt – bij het ontbreken van een specifieke definitie gericht op (het bestuur van) onderwijsinstellingen – aansluiting gezocht bij de algemene bepalingen voor de desbetreffende rechtspersonen (stichtingen in dit geval).

Dat voor de invulling van de kwalificatie financieel wanbeleid aansluiting kan worden gezocht bij de civielrechtelijke (algemene) regels voor stichtingen, blijkt als zodanig ook uit het arrest van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch van 22 oktober 2008 (LJN BG2138, r.o. 3.4.3). Voor de invulling van de definitie van financieel wanbeleid wordt aangesloten bij artikel 2:298 van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW). Het hof oordeelde dat het aanwenden van subsidie (bijvoorbeeld rijksbekostiging, zie de schakelbepaling zoals opgenomen in artikel 4:21, vierde lid, Algemene wet bestuursrecht (Awb)) voor doelen waarvoor die subsidie niet is bestemd, financieel wanbeheer is en in strijd is met de onderwijsregelgeving, die er immers vanuit gaat dat de subsidie wordt aangewend voor het doel waarvoor deze is gegeven. Dat handelingen van een bestuur zijn gecontroleerd door een accountant – met behulp van een controleprotocol van de Minister – en zijn vastgesteld, zonder dat de accountant daarbij opmerkingen heeft gemaakt, doet aan het oordeel van financieel wanbeleid niets af.

Voor de kwalificatie van financieel wanbeleid dient – meer in het algemeen – sprake te zijn van tekortkomingen ten aanzien van het beheer over een vermogen of de zorg voor de verkrijging van de inkomsten waarover een rechtspersoon kan beschikken (Hoge Raad 3 januari 1975, NJ 1975, 222). Daarbij geldt dat het mogelijk is dat financieel wanbeleid zowel te wijten is aan het bestuur (verwaarlozing van de financiële huishouding en administratie) als aan het toezicht (onvoldoende uitoefening van intern toezicht bij goedkeuring begroting en jaarverslag); zie ook Kamerstukken II 2009/2010, 31828-C.

Ongerechtvaardigde verrijking

Het begrip ongerechtvaardigde verrijking (zie ook artikel 6:212 BW) wordt gebruikt om uitdrukking te geven aan de situatie waarbij vermogensvermeerderingen niet (kunnen) worden gerechtvaardigd. Aspecten die daarbij een rol spelen zijn de schade (bijvoorbeeld in de vorm van verlies en/of verarming) die aan de kant van de benadeelde partij is geleden en de verrijking die aan de kant van de bevoordeelde partij is ontstaan.

Het begrip verrijking omvat zowel behaald voordeel als afgewend nadeel. Is bijvoorbeeld een pand verbouwd, dan is de eigenaar dus niet alleen verrijkt als het pand in waarde is gestegen, maar ook wanneer hij zich de uitgaven voor de verbouwing heeft bespaard (HR 5 september 2008, LJN BD4745, NJ 2008/481).

Handelen in strijd met wettelijke bepalingen waarmee financieel voordeel wordt behaald ten gunste van de rechtspersoon die de school in stand houdt, zichzelf of een derde

Vooropgesteld zij dat financieel wanbeleid als hiervoor omschreven een vorm is van strijd met de wet, namelijk met artikel 2:9 BW. Dit artikel vereist immers dat bestuurders hun taak naar behoren vervullen en daarvan is geen sprake bij financieel wanbeleid.

De wettelijke bepalingen waarnaar verwezen wordt, omvatten alle regels die betrekking hebben op de stichting en haar bestuurder(s). Indien de stichting ook door andere wetgeving wordt beheerst, zoals het geval is bij stichtingen in de onderwijssector, geldt dit dus voor de algemene regels zoals opgenomen in het Burgerlijk Wetboek alsook de sectorspecifieke regels (bijvoorbeeld de regels zoals opgenomen in de WVO).

Vereist is daarbij dat met het handelen van een bestuurder of toezichthouder in strijd met wettelijke bepalingen (zoals hiervoor omschreven) financieel voordeel wordt behaald voor de rechtspersoon, de bestuurder/toezichthouder of een derde.

Artikel 2:9 BW

Bij wet zijn enkele algemene voorschriften gegeven voor (de uitvoering van) de taak van de bestuurder van een stichting. Zo bepaalt artikel 2:9, eerste lid (eerste zin) BW dat de bestuurder tegenover de stichting gehouden is tot een behoorlijke vervulling van zijn taak.

Wat gezien moet worden als (on)behoorlijke taakvervulling, komt naar voren in diverse rechtspraak over de aansprakelijkheid van bestuurders. Daarbij wordt rekening gehouden met een bepaalde mate van beleidsvrijheid van het bestuur en met het feit dat bestuurshandelingen achteraf worden beoordeeld. Hierbij wordt gekeken naar de volgende relevante omstandigheden van het geval: (i) de aard en ernst van de normschending, (ii) de aard van de door de

stichting uitgeoefende activiteiten, (iii) de in het algemeen daaruit voortvloeiende risico's, (iv) de voor het bestuur geldende richtlijnen, (v) de gegevens waarover de bestuurder beschikte of behoorde te beschikken ten tijde van de aan hem verweten beslissingen of gedragingen en (vi) het inzicht en de zorgvuldigheid die mogen worden verwacht van een bestuurder die voor zijn taak berekend is en deze nauwgezet vervult.

In literatuur en rechtspraak is gebleken dat onder andere de volgende situaties naar voren komen waarbij sprake is van onbehoorlijke taakvervulling van de bestuurder:

- in strijd handelen met wettelijke of statutaire bepalingen of andere regels die de rechtspersoon beogen te beschermen;
- het ongeoorloofd onttrekken van middelen aan de rechtspersoon;
- het laten prevaleren van eigen (zakelijke) belangen boven dat van de rechtspersoon;
- het verzaken van de verplichtingen die voortvloeien uit art. 2:10 BW (administratieplicht);
- het niet-traceerbaar vermengen van vermogen van een derde (een ander) met het vermogen van de rechtspersoon;
- het nemen van onnodige en niet te rechtvaardigen risico's;
- het aangaan van verplichtingen die de rechtspersoon niet zal kunnen nakomen;
- het nemen van beslissingen met verregaande consequenties zonder deugdelijke voorbereiding;
- het verstrekken van leningen aan insolvente partijen of zonder adequate zekerheden;
- het aangaan van transacties die het doel van de rechtspersoon overschrijden;
- het niet voorkomen of tegengaan van onderkapitalisatie en het verwaarlozen van de kredietbewaking;
- het bewust handelen in strijd met het belang van de rechtspersoon en de met hem verbonden organisatie.

Hierbij merken wij op dat een eventuele decharge die aan een bestuurder is verleend, niet afdoet aan onbehoorlijk bestuur. Bij het verlenen van decharge doet de rechtspersoon immers alleen afstand van zijn recht om zich op de bestuurder te verhalen voor gevoerd beleid. Een decharge heeft daarmee alleen een zogenaamde interne werking. De decharge heeft dan ook nog eens uitsluitend betrekking op zaken die blijken uit de jaarrekening of anderszins aan de algemene vergadering zijn bekendgemaakt.

Artikel 2:10 BW

Op het bestuur rust een administratieplicht, een bewaarplicht en een balansplicht. Dit is geregeld in artikel 2:10 BW. Het bestuur is daarbij op grond van artikel 2:10, derde lid, BW verplicht de administratie zeven jaar te bewaren.

Het bestuur is verplicht op zodanige wijze een administratie te voeren en de daartoe behorende gegevens op zodanige wijze te bewaren, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen (lees: de vermogenstoestand) van de rechtspersoon kunnen worden gekend. Zie ook Hoge Raad (HR) 10 oktober 2014, NJ 2014/456 (FSM Europe). Dit betekent dat snel inzicht moet kunnen worden verkregen in de debiteuren- en crediteurenpositie en dat deze posities en de stand van de liquiditeiten een redelijk inzicht moeten geven in de vermogenspositie. Zie ook HR 11 juni 1993, NJ 1993/713 (Kempers en Sarper).

Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016

Het algemeen uitgangspunt bij de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 is dat het financiële beleid en het beheer van de onderwijsinstellingen (waaronder een school in de zin van artikel 1 van de WVO) in het belang moet zijn van c.q. bij moet dragen aan het realiseren van de publieke doelstellingen. Dit financiële beleid moet daartoe op transparante wijze gericht zijn op de financiële continuïteit. De Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 stelt daarbij zowel regels aan leningen die worden aangetrokken als aan leningen die worden verstrekt door een onderwijsinstelling.

Voor leningen is specifiek geregeld dat een onderwijsinstelling door middel daarvan extra financiële middelen kan aantrekken. Leningen mogen alleen verstrekt worden door de onderwijsinstelling indien deze lening van toepassing is voor de uitvoering van de wettelijke taak van de onderwijsinstelling en binnen het doel van de organisatie past. Daarbij geldt dat dergelijke leningen geen extra risico's met zich mee mogen brengen die het voortbestaan van de onderwijsinstelling of het geven van onderwijs kunnen bedreigen. Zie ook meer uitgebreid artikel 7 van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

De onderwijsinstelling is verplicht om jaarlijks in de jaarverslaglegging verslag te doen van haar beleid ten aanzien van de beleggingen en leningen, de uitvoering van het beleid in de praktijk, de uitstaande beleggingen en leningen, de aangetrokken leningen en afgesloten derivatenovereenkomsten. Dit geldt voor zover deze zijn aangegaan c.q. verstrekt met publieke middelen (zoals de rijksbekostiging).

Regeling jaarverslaglegging onderwijs

De jaarverslaggeving van een onderwijsinstelling moet voldoen aan de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo). In de Rjo is bepaald dat – in aanvulling op Titel 9 Boek 2 BW – de jaarverslaggeving ingericht moet worden overeenkomstig de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ) en in het bijzonder overeenkomstig de hoofdstukken 400 (Bestuursverslag), 640 (Organisaties zonder winststreven) en 660 (Onderwijsinstellingen) van deze richtlijnen. Het betreft daarbij voorschriften over de inrichting van het bestuursverslag. Daarnaast worden in de Rjo in aanvulling op of in afwijking van Titel 9 Boek 2 BW en/of de RJ nog enkele specifieke

zaken betreffende het bestuursverslag geregeld.

De richtlijnen in de hiervoor genoemde regeling zijn overigens niet vrijblijvend, maar hebben een regelgevend karakter, omdat deze zijn ontleend aan de WVO en zijn gebaseerd op c.q. nadere uitwerking zijn van de RJ. De term richtlijnen kan de suggestie wekken dat deze richtlijnen niet verplicht zijn, en slechts als handvat dienen. Niets is echter minder waar: in de Rjo worden de richtlijnen dwingend voorgeschreven en zijn daarom eigenlijk geen richtlijnen, maar eisen. Aan deze eisen moet voldaan zijn om in aanmerking te komen voor rijksbekostiging op grond van de WVO.

Reactie van het bestuur

Het bestuur heeft [wel/geen] gebruik gemaakt van de mogelijkheid te reageren op het rapport.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

BIJLAGE: Verwerking reactie bestuur op concept-rapport en overige wijzigingen in definitief rapport

Bestuur: Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Utrecht
Bestuursnummer: 42748

Kenmerk conceptrapport: [REDACTED]
Datum aanbiedingsbrief: 23 december 2021

Datum zienswijze bestuur: 22 januari 2022
Kenmerk zienswijze bestuur: mail

Reactie bestuur (per mail 22 januari 2022)

Op één punt zij hier nu wel alvast een reactie gegeven, namelijk dat in elk geval het economisch eigendom van de schoolgebouwen in Hoorn, Hurdegaryp, Geldermalsen en Deventer bij de schoolstichtingen ligt en niet bij de ANBI. Dit volgt uit de overeenkomst, die behalve de erfpacht in het bijzonder ook het recht op opstal behelst en uit hetgeen daarover is bepaald in BW 5.99 lid 1. Omdat er kennelijk verwarring over is ontstaan, is namens de ANBI nog een aanvullende verklaring opgesteld die u hierbij als bijlage aantreft.

Reactie inspectie:

Anders dan u stelt, is voor het bepalen van het eigendom met betrekking tot de schoolgebouwen de notariële akte leidend. Deze akte levert tegenover een ieder dwingend bewijs op van hetgeen de ambtenaar, in dit geval de notaris, binnen de kring van zijn bevoegdheid omtrent zijn waarnemingen en verrichtingen heeft verklaard. Uit deze notariële akten blijkt dat de overdracht naar de SvPO-ANBI-stichting steeds (tevens) betrekking heeft op de aanwezige opstallen. Deze overdracht is als zodanig ook ingeschreven in het Kadaster. Een notariële akte levert daarbij ook tussen partijen dwingend bewijs op van de waarheid van de daarin opgenomen verklaringen. Dat de SvPO-scholenstichtingen op grond van de erfpachtovereenkomsten nadien nog opstallen zouden mogen realiseren, doet aan dit alles niet af. De door u aangeleverde (aanvullende) overeenkomst biedt geen aanleiding om te twijfelen aan hetgeen partijen en de notaris hebben verklaard. De door u aangeleverde (aanvullende) informatie vormt geen aanleiding om de aan u toegezonden concept-rapporten te wijzigen, alvorens deze zullen worden vastgesteld.

Ook voor uw verwijzing naar artikel 99 van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek geldt dat deze geen aanleiding zijn om de aan u toegezonden concept-rapporten te wijzigen. In aanvulling op hetgeen hiervoor al is vermeld, geldt dat het feit dat de desbetreffende SvPO-scholenstichtingen mogelijk in de toekomst recht hebben op een vergoeding vanuit de SvPO-ANBI-stichting, niet afdoet aan de geconstateerde onrechtmatigheid van de gedane bestedingen. Een eventuele in de toekomst gelegen vergoedingsregeling maakt de geconstateerde onrechtmatigheid namelijk niet ongedaan.

Uw reactie leidt niet tot aanpassing van het rapport.

Door de inspectie doorgevoerde (minimale) wijzigingen

De inspectie heeft ten opzichte van het concept rapport enkele (minimale) wijzigingen doorgevoerd, dit ter verduidelijking van reeds gerapporteerde zaken. Deze (minimale) wijzigingen zijn geel gemarkeerd in een separaat bijgevoegde versie van het rapport.

From: [redacted] 5.1.2.e @svpo.nl>
Sent Date: Mon Dec 27 12:26:29 2021
To: [redacted] 5.1.2.e
CC: [redacted] 5.1.2.e
Subject: Drie vragen over rapporten SvPO d.d. 23 december

31

Geachte [redacted] 5.1.2.e

Naar aanleiding van uw rapporten hebben wij op dit moment drie vragen aan u. Gelet op de reactietermijnen verzoek ik u om uiterlijk 31 december te reageren.

1. Het rapport stelt dat het eigendom van de gebouwen in Hoorn, Geldermalsen, Hurdegaryp en Deventer niet bij de schoolstichting ligt, maar bij de ANBI. Dit wordt verder niet toegelicht in het rapport. De ANBI heeft de grond echter in erfpacht gegeven en daaruit volgt dat het eigendom van het gebouw bij de erfpachter ligt. Dit is immers hoe erfpacht werkt.

Aangezien er een herstelopdracht aan is verbonden en omdat het voor iedere lezer van het rapport belang is te begrijpen waar het oordeel op stoelt, verzoek ik u om aan te geven waarom u van mening bent dat in deze vier gevallen de erfpacht niet het effect heeft dat het eigendom van het gebouw bij de erfpachter berust.

2. Er zouden vragen zijn gesteld en documenten zijn opgevraagd bij Stichting Frederikssoon, maar die zouden niet geleverd zijn. Om welke vragen en documenten gaat het?

3. U vraagt om uiterlijk 10 januari te reageren op het rapport. In alle voorgaande gevallen (en bij andere scholen) geldt een termijn van vier weken, waarbij vakantieperioden niet worden meegerekend aangezien dan niet overlegd kan worden met betrokkenen. Dat is uiteraard wel noodzakelijk. Ik verzoek u daarom de reactiedatum te verdagen naar 3 februari (zijnde vier weken na 23 december plus twee weken vakantieperiode).

Met vriendelijke groet,

Scholen voor Persoonlijk Onderwijs

[redacted] 5.1.2.e

[redacted] 5.1.2.e

+ [redacted] 5.1.2.e

[redacted] 5.1.2.e @svpo.nl

From: 5.1.2.e
Sent Date: Fri Dec 31 14:16:55 2021
To: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Subject: RE: Drie vragen over rapporten SvPO d.d. 23 december

32

Geachte 5.1.2.e,

Naar aanleiding van uw mail d.d. 27 december 2021 jl., bijgevoegd een reactie op de drie vragen die u heeft gesteld:

1. In de concept rapporten van SvPO Hoorn, SvPO Geldermalsen, SvPO Hurdegaryp en SvPO Deventer hebben wij in hoofdstukken 2 en 3 (uitgebreid) toegelicht en onderbouwd hoe wij tot onze conclusies zijn gekomen tav het eigendom van de schoolgebouwen op deze locaties. Als het bestuur van SvPO Geldermalsen, Hurdegaryp, Hoorn en Deventer meent dat het eigendom van de schoolgebouwen wel bij deze vier scholen-stichtingen ligt, dan kan het bestuur daar middels een (formele) reactie op deze concept rapporten een toelichting & onderbouwing op / van geven (inclusief aanlevering van documenten waaruit dit zou blijken).
2. Het betreft het jaarverslag / jaarrekening 2020 van Stichting Frederikssoon. Indien dit jaarverslag / jaarrekening 2020 niet beschikbaar is (nog niet is opgemaakt) ontvangen wij graag de onderliggende financiële administratie (grootboek / saldibalans, kosten- en verkoopfacturen) over 2020.
3. Wij zijn bereid de besturen van de acht SvPO-scholenstichtingen twee weken extra de tijd te geven voor het indienen van een reactie op de concept rapporten. Daarmee verlengen wij de reactietermijn tot maandag 24 januari 2022.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Directie Rekenschap en Juridische Zaken
Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
St.-Jacobsstraat 200 | 3511 BT | Utrecht
Postbus 2730 | 3500 GS | Utrecht

.....
T 5.1.2.e
5.1.2.e @owinsp.nl
www.onderwijsinspectie.nl

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @svpo.nl< >
Verzonden: maandag 27 december 2021 12:26
Aan: 5.1.2.e @owinsp.nl< >
CC: 5.1.2.e @owinsp.nl< >
Onderwerp: Drie vragen over rapporten SvPO d.d. 23 december

Geachte 5.1.2.e

Naar aanleiding van uw rapporten hebben wij op dit moment drie vragen aan u. Gelet op de reactietermijnen verzoek

ik u om uiterlijk 31 december te reageren.

1. Het rapport stelt dat het eigendom van de gebouwen in Hoorn, Geldermalsen, Hurdegaryp en Deventer niet bij de schoolstichting ligt, maar bij de ANBI. Dit wordt verder niet toegelicht in het rapport. De ANBI heeft de grond echter in erfpacht gegeven en daaruit volgt dat het eigendom van het gebouw bij de erfpachter ligt. Dit is immers hoe erfpacht werkt.

Aangezien er een herstelopdracht aan is verbonden en omdat het voor iedere lezer van het rapport belang is te begrijpen waar het oordeel op stoelt, verzoek ik u om aan te geven waarom u van mening bent dat in deze vier gevallen de erfpacht niet het effect heeft dat het eigendom van het gebouw bij de erfpachter berust.

2. Er zouden vragen zijn gesteld en documenten zijn opgevraagd bij Stichting Frederikssoon, maar die zouden niet geleverd zijn. Om welke vragen en documenten gaat het?

3. U vraagt om uiterlijk 10 januari te reageren op het rapport. In alle voorgaande gevallen (en bij andere scholen) geldt een termijn van vier weken, waarbij vakantieperioden niet worden meegerekend aangezien dan niet overlegd kan worden met betrokkenen. Dat is uiteraard wel noodzakelijk. Ik verzoek u daarom de reactiedatum te verdagen naar 3 februari (zijnde vier weken na 23 december plus twee weken vakantieperiode).

Met vriendelijke groet,

Scholen voor Persoonlijk Onderwijs

5.1.2.e

5.1.2.e

+

5.1.2.e

5.1.2.e@svpo.nl

From: 5 5.1.2.e
 Sent Date: Wed Jan 12 08:56:33 2022
 To: 5.1. 5.1.2.e; 5.1.2.e
 CC: 5.1.2.e 5.1.2.e
 Subject: RE: doordecentralisatieovereenkomsten SvPO

Beste 5.1.2.e,

Goed om te horen en fijn dat je ze ons wil sturen! Morgen is prima, werkze vandaag.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1. 5.1.2.e < 5.1.2.e @owinsp.nl>;

Verzonden: woensdag 12 januari 2022 08:56

Aan: 5 5.1.2.e < 5.1.2.e @minocw.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @owinsp.nl>;

CC: 5.1.2.e < 5.1.2.e @minocw.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minocw.nl>;

Onderwerp: RE: doordecentralisatieovereenkomsten SvPO

Dag 5.1.2.e,

Wij beschikken over doordecentralisatie overeenkomsten (voor de locaties waar dit van toepassing is). Ik zal je deze morgen mailen (vandaag ben ik op locatie in het land aan het werk)\

Groet 5.1.2.e

Van: 5 5.1.2.e < 5.1.2.e @minocw.nl>;

Verzonden: woensdag 12 januari 2022 08:53

Aan: 5.1. 5.1.2.e < 5.1.2.e @owinsp.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @owinsp.nl>;

CC: 5.1.2.e < 5.1.2.e @minocw.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minocw.nl>;

Onderwerp: doordecentralisatieovereenkomsten SvPO

Beste collega's,

Eind vorig jaar heeft de Kamer ons verschillende vragen gesteld over SvPO in het kader van een schriftelijk overleg. Naar aanleiding daarvan zal ergens begin dit jaar een debat plaatsvinden (voor zover mij bekend is er nog geen datum geprikt).

Gelet op de onderstaande vraag van de SP (en onze beantwoording daarvan), vroegen we ons af of jullie beschikken over de doordecentralisatieovereenkomsten. Zouden jullie ze ons in dat geval willen sturen? Bij voorbaat dank!

De SP-fractie vraagt wat er in het geval van doordecentralisatie gebeurt met het vastgoed, in het bijzonder wanneer deze in eigendom is van een private stichting zoals stichting Frederikssoen of de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs, indien een SvPO-vestiging in de toekomst mogelijk gesloten dient te worden wegens aanhoudend slechte onderwijskwaliteit en/of financieel/bestuurlijk wanbeheer.

Het antwoord op deze vraag hangt af van de afspraken die ten aanzien van het economisch claimrecht zijn gemaakt in de doordecentralisatie-overeenkomst. Dat betekent dat de situatie per gemeente anders kan zijn, afhankelijk van wat de partijen onderling overeengekomen zijn.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50 | 2515 XP | Den Haag| 10^e verdieping
Postbus 16375 | 2500 BJ | Den Haag

5.1.2.e
5.1.2.e @minocw.nl

From: 5.1.2e
Sent Date: Fri Jan 14 10:41:42 2022
To: 5.1.2e; 5.1.2e
CC: 5.1.2e; 5.1.2e
Subject: RE: doordecentralisatieovereenkomsten SvPO
Attachments: Deventer_-_Overeenkomst_tot_doordecentralisatie_huisvesting.pdf(3440KB); Geldermalsen - Getekende_versie_Overeenkomst_Huisvesting.pdf(3249KB); Hoom_-_Getekende_doordecentralisatie_overeenkomst_26949379.pdf(4421KB); Hurdegaryp - overeenkomst_tot_doordecentralisatie_26950291.pdf(212KB); Kapelle - doordecentralisatieovereenkomst.docx(34KB)

Hi 5.1.2e

Zie bijlage voor de doordecentralisatie overeenkomsten (5x)

Voor de zekerheid:

Deze documenten hebben wij verkregen in het kader van ons lopende onderzoek huisvesting (en dus niet specifiek opgevraagd nav de gestelde vragen van de SP-fractie)…

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

.....
Directie Rekenschap en Juridische Zaken
Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
St.-Jacobsstraat 200 | 3511 BT | Utrecht
Postbus 2730 | 3500 GS | Utrecht

.....
T 5.1.2e
5.1.2e @owinsp.nl
www.onderwijsinspectie.nl
5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e@minocw.nl>;
Verzonden: woensdag 12 januari 2022 08:53
Aan: 5.1.2e <5.1.2e@owinsp.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@owinsp.nl>;
CC: 5.1.2e <5.1.2e@minocw.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@minocw.nl>;
Onderwerp: doordecentralisatieovereenkomsten SvPO

Beste collega’s,

Eind vorig jaar heeft de Kamer ons verschillende vragen gesteld over SvPO in het kader van een schriftelijk overleg. Naar aanleiding daarvan zal ergens begin dit jaar een debat plaatsvinden (voor zover mij bekend is er nog geen datum geprikt).

Gelet op de onderstaande vraag van de SP (en onze beantwoording daarvan), vroegen we ons af of jullie beschikken over de doordecentralisatieovereenkomsten. Zouden jullie ze ons in dat geval willen sturen? Bij voorbaat dank!

De SP-fractie vraagt wat er in het geval van doordecentralisatie gebeurt met het vastgoed, in het bijzonder wanneer deze

in eigendom is van een private stichting zoals stichting Frederikssoen of de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs, indien een SvPO-vestiging in de toekomst mogelijk gesloten dient te worden wegens aanhoudend slechte onderwijskwaliteit en/of financieel/bestuurlijk wanbeheer.

Het antwoord op deze vraag hangt af van de afspraken die ten aanzien van het economisch claimrecht zijn gemaakt in de doordecentralisatie-overeenkomst. Dat betekent dat de situatie per gemeente anders kan zijn, afhankelijk van wat de partijen onderling overeengekomen zijn.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50 | 2515 XP | Den Haag | 10^e verdieping
Postbus 16375 | 2500 BJ | Den Haag

5.1.2.e

5.1.2.e @minocw.nl

OVEREENKOMST TOT DOORDECENTRALISATIE HUISVESTING IDA GERHARDT ACADEMIE

ONDERGETEKENDEN:

1. de publiekrechtelijke rechtspersoon: **Gemeente Deventer**, te dezen op grond van artikel 171 van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders de dato 17 juli 2018 en het besluit van de Gemeenteraad de dato 26 september 2018, hierna te noemen "**Gemeente**".

2. de stichting: **Stichting Ida Gerhardt Academie**, statutair gevestigd te Amsterdam ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door: **5.1.2.e** en **5.1.2.e**
5.1.2.e gezamenlijk te noemen: "**Bevoegd Gezag**" of "**Partij**".

OVERWEGEN HET VOLGENDE:

a. De Gemeente draagt ingevolge het bepaalde in artikel 76b van de Wet op het voortgezet onderwijs (hierna te noemen: "Wvo") de zorg voor de huisvesting van scholen op haar grondgebied (hierna te noemen: "Zorgplicht"). Ter vervulling van de Zorgplicht ontvangt de Gemeente van het rijk een uitkering die deel uitmaakt van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds;

b. De Gemeente heeft ingevolge het bepaalde in artikel 76v Wvo de mogelijkheid om overeenkomsten te sluiten met het Bevoegd Gezag die er toe strekken dat de Gemeente jaarlijks een bedrag voor huisvestingskosten betaalt aan het Bevoegd Gezag en dat het desbetreffende Bevoegd Gezag vervolgens zelf zorg draagt voor de huisvesting van de eigen onderwijsinstelling(en): de zogeheten "Doordecentralisatie";

c. Partijen beogen met deze overeenkomst het Bevoegd Gezag in staat te stellen zelfstandig zorg te dragen voor een adequate huisvesting van de onder hem vallende scholen, op zodanige wijze dat tegenover de beschikbaarstelling van een jaarlijks bedrag voor huisvestingskosten het Bevoegd Gezag afstand doet van zijn aanspraken, welke het jegens de gemeente kan doen gelden ingevolge de toepasselijke bepalingen van de Wvo en de daarop gebaseerde gemeentelijke verordening huisvestingsvoorzieningen onderwijs, genaamd: "Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs, gemeente Deventer, 2015" (hierna: "de Verordening");

d. Bedoeld bedrag is bepaald aan de hand van de berekeningsmethode en gegevens, zoals opgenomen en beschreven in het tot deze overeenkomst behorende aanhangsel (Bijlage 2), waarbij steeds als uitgangspunt dient te gelden dat het Bevoegd Gezag daarmee redelijkerwijs kan voorzien in de huisvestingsbehoefte van de onder hem vallende scholen;

e. Partijen wensen hun onderlinge rechtsverhouding nader te regelen in afwijking van, althans voor zover in deze overeenkomst uitdrukkelijk bepaald in afwijking van het bepaalde in Titel III, afdeling 1A, hoofdstuk 1 WVO, althans de daarop gebaseerde Verordening;

EN ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

HOOFDSTUK 1 - OVERDRACHT EN OPDRAGEN ZORGPLICHT ONDERWIJSHUISVESTING

Artikel 1. Object

1. De uit deze overeenkomst voortvloeiende rechten en plichten hebben betrekking op de terreinen en de daarop gevestigde opstallen met aanduiding van de gebouwen zoals omschreven in het door partijen geaccordeerde bijlage 1 bij deze overeenkomst.

2. Deze overeenkomst heeft betrekking op de terreinen die de stichting na het aangaan van de overeenkomst verwerft, alsmede op de gebouwen die door of in opdracht van het Bevoegd Gezag zijn opgericht voor zover de kosten ter zake van verwerving, oprichting en aanschaf zijn bestreden uit de door de gemeente beschikbaar gestelde middelen.

Artikel 2. Beschrijving huisvestingsvoorzieningen

1. Het Bevoegd Gezag zal zich inspannen om adequate huisvesting te realiseren ten behoeve van 537 leerlingen van het voortgezet onderwijs van het Bevoegd Gezag.

2. Het Bevoegd Gezag verplicht zich met de jaarlijkse vergoeding ten aanzien van de in artikel 1 bedoelde objecten zelfstandig zorg te dragen voor een adequate uitvoering van de in lid 3 genoemde huisvestingsvoorzieningen, en tevens voldoende gelden te reserveren voor toekomstige voorzieningen.

3. De in lid 2 bedoelde huisvestingsvoorzieningen, zoals omschreven in artikel 76c Wvo, betreffen:

- a. voor blijvend onderscheidenlijk voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen bestaande uit:
  - nieuwbouw, een bestaand gebouw of een gedeelte daarvan, verplaatsing van een bestaand gebouw of van een gedeelte daarvan, terreinen, alsmede eerste aanschaf van leer- en hulpmiddelen en meubilair;
  - uitbreiding van de onder 1 bedoelde voorzieningen,
  - ruimten voor bewegingsonderwijs, en
  - medegebruik van een ruimte die geschikt is voor het onderwijs;
- b. herstel van constructiefouten aan het gebouw of het terrein
- c. herstel en vervanging in verband met schade aan gebouw, leer- en hulpmiddelen en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden.

4. Het Bevoegd Gezag kan geen aanspraak maken op vergoeding door de gemeente als bedoeld in artikel 96c Wvo voor de heffing onroerende zaakbelasting of verrekening anderszins van deze heffing.

5. Het Bevoegd Gezag neemt bij de in lid 2 bedoelde zorg de ter zake de wettelijke voorschriften in acht, in het bijzonder de eisen ter zake van de onderhoudsplicht en de oppervlakte en indeling van gebouwen en terreinen.

6. Het Bevoegd Gezag heeft voor de in lid 3 genoemde voorzieningen geen aanspraak op vergoeding van de gemeente op basis van de Verordening.

7. Het Bevoegd Gezag draagt zorg voor een adequate verzekering van de in artikel 1 genoemde voorzieningen en legt op eerste verzoek van de gemeente hiervan de bewijzen over.

8. Gemeente is ontslagen van haar verplichting overleg te voeren met het Bevoegd Gezag over aanpassing en vaststelling van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs en de daaruit voortvloeiend programma's als bedoeld in artikel 76f lid 1 Wvo.

Artikel 3. Gemeentelijke vergoeding

1. Ter uitvoering van de huisvestingsvoorzieningen zoals genoemd in artikel 2 waarvoor het Bevoegde Gezag in het kader van deze overeenkomst de verantwoordelijkheid op zich neemt, verplicht de gemeente zich jaarlijks tot betaling van een bedrag aan de het Bevoegde Gezag volgens de systematiek zoals omschreven in het door partijen geaccordeerde bijlage 2 bij deze overeenkomst (hierna: "het Jaarlijkse bedrag").

2. Het Jaarlijkse bedrag is gebaseerd op het aantal leerlingen op 1 oktober van het daaraan voorafgaande jaar.

3. Met het Jaarlijkse bedrag streeft het Bevoegd gezag er naar om op zoveel mogelijk onderdelen van het Frisse scholen programma niveau B en waar mogelijk niveau A te halen, als bedoeld in het Programma van Eisen voor Frisse Scholen, september 2015.

4. Het Jaarlijkse bedrag wordt jaarlijks aangepast op basis van de prijsmutatie Bruto Binnenlands Product. Met ingang van 1 januari jaar t (het eerste jaar t is 2020) wordt het Budget bijgesteld met het percentage dat in de Macro Economische Verkenning jaar t-1 en het Centraal Economisch Plan jaar t-1 wordt gepubliceerd. De prijsmutatie wordt niet na gecalculeerd.

5. Betaling van het Jaarlijkse bedrag geschiedt aan het Bevoegd Gezag en vindt jaarlijks plaats vóór 15 januari, door overmaking op een door het Bevoegd Gezag op te geven bankrekeningnummer ten name van de Stichting Ida Gerhardt Academie te Amsterdam. Bij gebreke van tijdige betaling van het Jaarlijkse bedrag is de Gemeente het Bevoegd Gezag een rentevergoeding verschuldigd ter hoogte van de wettelijke rente voor consumententransacties over de periode van 15 januari van het betreffende jaar tot aan de dag van betaling.

6. Indien deze overeenkomst wordt beëindigd, dan zal de betaling van de vergoeding als bedoeld in het eerste lid door de gemeente worden uitbetaald tot 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin deze overeenkomst wordt beëindigd.

7. Het Bevoegd Gezag overlegt jaarlijks voor 1 december het aantal leerlingen dat per 1 oktober van dat kalenderjaar staan ingeschreven. Registratie in het basisregister onderwijs is daarbij doorslaggevend.

Artikel 4. Duur en beëindiging van de overeenkomst

1. Deze overeenkomst geldt voor onbepaalde tijd en treedt in werking op 1 januari 2020.

2. Partijen sluiten de beëindiging van de overeenkomst uit, behoudens beëindiging wegens tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst en onverminderd dwingendrechtelijke bepalingen, waaronder de art. 6:2, 6:248, 6: 258, 6:259, 6:260 van het Burgerlijk Wetboek.

3. Opzegging door een der partijen geschiedt, onverminderd het bepaalde in artikel 9 van deze overeenkomst, schriftelijk met in achtneming van een termijn van 12 maanden.

4. De opzegtermijn zoals benoemd in lid 3 van dit artikel geldt niet bij ernstig tekortkoming van de nakoming van deze overeenkomst.

5. Voor een tussentijdse wijziging treden partijen in overleg in geval een der volgende omstandigheden zich voordoet:

a. wezenlijke wijzigingen in de wettelijke verantwoordelijkheid van de gemeente en/of het schoolbestuur voor de huisvesting van het voortgezet onderwijs

b. wezenlijke wijziging in de wet- en regelgeving met betrekking tot aan de schoolgebouwen te stellen bouwkundige, onderwijskundige, ARBO-, en milieutechnische eisen.

c. wezenlijke wijzigingen in de uitkering van het gemeentefonds die de gemeente ontvangt indien en voor zover deze betrekking hebben op aanpassing van het budget dat is benodigd voor onderwijshuisvesting.

d. wezenlijke wijzigingen in leerlingenstromen in de stad of in de regio, bijvoorbeeld door toe- of uittreding van marktpartijen, dan wel wezenlijke wijzigingen van verdeling van leerlingen over de onderwijsinstellingen.

6. De overeenkomst eindigt van rechtswege op het moment dat door de minister op basis van artikel 109a van de Wvo de bekostiging aan het Bevoegd Gezag wordt beëindigd en bij opheffing van de school.

7. De overeenkomst kan door een partij met onmiddellijke ingang worden opgezegd indien de wettelijke verplichting om te voorzien in de huisvesting van scholen voor voorgezet onderwijs voor de gemeente ex artikelen 76b en verder Wvo vervalt.

8. Partijen zijn gehouden tot de afwikkeling van wederzijdse rechten en verplichtingen indien deze overeenkomst geheel of gedeeltelijk eindigt.

Artikel 5. Rekening en verantwoording

1. Het Bevoegd Gezag legt jaarlijks voor 1 juli schriftelijk rekening en verantwoording af over de besteding van de huisvestingsvergoeding in het voorafgaande jaar door middel van het overleggen van het financieel jaarverslag en de bijbehorende accountantsverklaring overeenkomstig artikel 2:393 BW

2. Het Bevoegd Gezag stelt elke vijf jaar, te beginnen in 2020 -voorafgaand aan de eerste uitbetaling van het Jaarlijkse bedrag door de Gemeente- voor eenmalig een periode van 2 jaar, een huisvestingsplan op waarin de investeringsvoornemens over een periode van in elk geval vijf jaar ten aanzien van de huisvesting worden beschreven conform bijlage 3. Dit plan geeft tevens inzicht in de beoogde besteding van de gemeentelijke vergoedingen bij de realisatie van dit plan. Het huisvestingsplan is tevens een evaluatie van de voorgaande periode, verantwoording wordt afgelegd over:

- stand van onderhoud
- stand van duurzaamheid
- huisvesting passend bij inhoudelijke visie (IHP Deventer).

3. Bij een voornemen tot opheffing van een school, alsmede bij een voornemen tot gehele of gedeeltelijke buitengebruikstelling van een schoolgebouw, stelt het Bevoegd Gezag onder wiens gezag de school valt onverwijld de gemeente hiervan in kennis. Het Bevoegd Gezag legt aan de gemeente verantwoording af ten aanzien van de tot het moment van opheffing respectievelijk buitengebruikstelling bestede vergoedingsbedragen.

4. Het Bevoegd Gezag neemt actief deel aan:

- het LEA overleg. Actief deelnemen is geformuleerd als betrokkenheid bij vaststellen agenda en terugkoppeling van de daaruit gekomen werkafspraken. Partij committeert zich aan de uitkomsten die vanuit de werkgroepen opgesteld worden. Gemeente informeert Partij over LEA agenda;
- het Samenwerkingsverband VO Deventer.

Artikel 6. Monitoring

De Gemeente wordt in staat gesteld om staat van onderhoud en staat van verduurzaming te monitoren met toegang tot het gebouw en de installaties.

Artikel 7. Inhoudelijke evaluatie en overleg

1. De Gemeente en het Bevoegde Gezag evalueren deze Overeenkomst en de onderlinge samenwerking vijf jaar na het aangaan van de Overeenkomst. In aanvulling daarop kunnen zowel de Gemeente als het Bevoegd Gezag jaarlijks vragen om een tussentijdse evaluatie.

Artikel 8. Bijzondere bepalingen: economisch claimrecht

1. De gemeente doet ten aanzien van de in artikel 1 beschreven objecten afstand van haar in de onderwijswetgeving neergelegde (economische) claimrechten, meer in het bijzonder van de navolgende bepalingen uit Titel III, Hoofdstuk 1 WVO, alsmede de daarop gebaseerde bepalingen van de gemeentelijke Verordening voorziening huisvesting onderwijs, die buiten toepassing blijven:

- Artikel 76o (goedkeuring bouwplannen);
- Artikel 76q, lid 2 en 3 (verkozen bezwaring)
- Artikel 76r (vorderingsrecht);
- Artikel 76s lid 1 laatste volzin (toestemming B&W verhuur / medegebruik), voor zover het betreft een periode van maximaal 12 maanden. Met dien verstande dat het gebruik steeds in overeenstemming zal zijn met de bestemming van het gebouw en/of het terrein.
- Artikel 76u, economisch claimrecht.

2. Ten aanzien van de in artikel 1 aangeduide objecten komen partijen overeen, dat bij onttrekking van de onderwijsbestemming als bedoeld in art 76u WVO, het Bevoegd Gezag, dat voornemens is gebouwen of terreinen, of een gedeelte daarvan, blijvend niet meer voor de school te gebruiken, hiervan onverwijld kennis geeft aan de gemeente bij aangetekend schrijven of bij gewone brief met bewijs van ontvangst.

Artikel 9. Niet nakomen overeenkomst

1. Bij overtreding of niet nakoming van een of meer voor het Bevoegd Gezag uit deze overeenkomst of uit de wet voortvloeiende verplichtingen, is de gemeente gerechtigd deze overeenkomst buitengerechtelijk te ontbinden. De gemeente heeft dit recht eveneens indien het Bevoegd Gezag wordt ontbonden, in staat van faillissement wordt verklaard of surseance van betaling aanvraagt. Alvorens tot ontbinding over te gaan stelt de gemeente het Bevoegd gezag, met een redelijke termijn, schriftelijk in gebreke.

2. Het besluit tot ontbinding van de overeenkomst wordt schriftelijk aan het Bevoegd Gezag medegedeeld. De gevolgen hiervan waaronder de restitutie aan de gemeente van de niet bestede en gereserveerde gelden, dan wel verevening van de met toestemming van de gemeente door het bestuur gedane uitgaven die nog niet gedekt zijn, worden de periode daarna geregeld. In geval van een beëindiging van een tekortkoming door het Bevoegd Gezag dient deze vergoeding naar rato van het aantal verstreken maanden aan de Gemeente te worden terugbetaald.

3. Het Bevoegd Gezag is gehouden aan de gemeente te vergoeden alle door de gemeente geleden of te lijden schade, ontstaan door de in lid 1 bedoelde nalatigheid en/of door tussentijdse beëindiging van de overeenkomst.

Artikel 10 Publiekrechtelijke medewerking Gemeente

1. Gemeente behoudt zich ter zake hetgeen in deze overeenkomst is bepaald, volledig haar publiekrechtelijke verantwoordelijkheid voor, daaronder begrepen de verantwoordelijkheid ten aanzien van publiekrechtelijke procedures.

2. Van de zijde van Gemeente zal geen sprake van toerekenbare tekortkoming in de nakoming van deze overeenkomst zijn, indien het handelen naar de in lid 1 bedoelde rechtsverantwoordelijkheid eist dat Gemeente:

- a. bezwaren van derden honoreert,

- b. nalaat rechtshandelingen te verrichten,
- c. publiekrechtelijke handelingen verricht, die niet in het voordeel zijn van de aard of strekking

van deze van de voortgang van de uitvoering van het project.

3. Het sluiten van deze realisatieovereenkomst houdt geen publiekrechtelijke vergunning in, hoe genaamd ook.

4. Gemeente is niet aansprakelijk voor schade welke voortvloeit uit het bepaalde in lid 1 juncto lid 2 van dit artikel.

Artikel 11. Slotbepalingen

1. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

2. In het geval dat zich een geschil voordoet naar aanleiding van deze overeenkomst, dan wel eventuele nadere overeenkomsten die daarvan het gevolg mochten zijn, spannen partijen zich in om dat geschil op te lossen via bestuurlijk overleg. Als dat geen gewenst resultaat oplevert, zullen partijen trachten het geschil op te lossen met behulp van mediation.

3. Indien mediation niet leidt tot beslechting van het geschil, kan het geschil ter beslechting worden voorgelegd aan de Rechtbank Overijssel.

4. Als geschil wordt aangemerkt al hetgeen een der partijen, na redelijk overleg daarover met een of meer andere partijen, als geschil wenst aan te merken.

5. Wijzigingen en aanvullingen op deze overeenkomst tussen partijen zijn slechts geldig indien deze schriftelijk zijn overeengekomen.

6. Indien een bepaling van deze overeenkomst nietig dan wel onverbindend mocht blijken te zijn, dan blijven partijen gebonden aan de overige bepalingen van de overeenkomst. Partijen zullen de nietige dan wel onverbindende bepalingen vervangen door bepalingen die wel verbindend zijn en waarvan de strekking/gevolgen zo veel mogelijk dezelfde is/zijn als die van de te vervangen bepalingen.

7. Indien in de toekomst de wetgever het mogelijk maakt dat de zorgplicht en een door het Rijk te bepalen budget direct van het Rijk naar de bevoegde gezagen overgeheveld worden, dan spannen partijen zich in om een oplossing te realiseren met het oog op de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs en de onderwijshuisvesting en om de overeenkomst in de geest van de nieuwe regeling af te wikkelen.

8. Bepalingen die naar hun aard bestemd zijn om ook na beëindiging of ontbinding van de overeenkomst voort te duren, blijven geldig. Beëindiging van de overeenkomst laat onverlet dat de Gemeente gedurende de looptijd van de overeenkomst afstand heeft gedaan van de rechten die voortvloeien uit hoofdstuk I van afdeling Ia van titel III van de Wvo.

9. Lopende aanvragen voor het gemeentelijk huisvestingsprogramma als bedoeld in artikel 76f Wvo blijven buiten behandeling, althans worden na ondertekening van deze overeenkomst verder buiten behandeling gesteld.

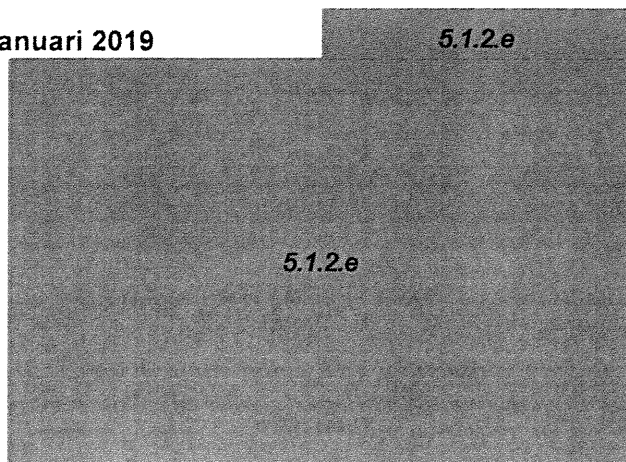
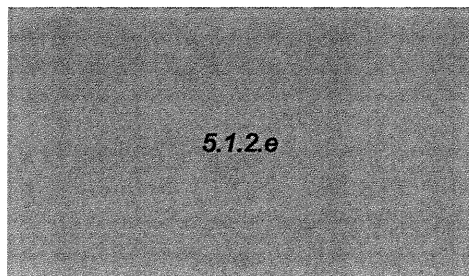
10. Overdracht aan derden van de uit deze overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen is slechts mogelijk na voorafgaande schriftelijke toestemming van de wederpartij. Toestemming is niet vereist in geval van een overgang onder algemene titel of een

bestuursoverdracht van de onderwijsinstelling als bedoeld in de Wvo aan een ander bevoegd gezag in de zin van de Wvo.

Deze overeenkomst treedt in werking per 1 januari 2020.

Aldus overeengekomen te Deventer op **15 januari 2019**

Namens de gemeente:

Bijlage 1 Overzicht onderwijsvastgoed

Omschrijving

Het Bevoegde Gezag betaalt aan de gemeente Deventer geen bedrag voor de verwerving van opstallen, omdat deze niet aanwezig zijn op het moment van afsluiten van de overeenkomst.

Paraaf gemeente:

5.1.2.e

5.1.2.e

Bijlage 2 Bepaling jaarlijkse vergoeding

Voor de hoogte van de vergoeding wordt in beginsel gebruik gemaakt van de formule: aantal leerlingen x basisbedrag x index, waarbij:

- aantal leerlingen: ingeschreven aantal leerlingen per teldatum 1 oktober van het jaar voorafgaand aan jaar van uitkering jaarlijkse vergoeding

- basisbedrag: bedrag per leerling vastgesteld op € 378,- (prijsspeil 1 januari 2020) Er bestaat geen koppeling tussen de algemene uitkering en het genoemde bedrag per leerling.

- index: Het bedrag wordt jaarlijks aangepast op basis van de prijsmutatie Bruto Binnenlands Product. Met ingang van 1 januari jaar t (het eerste jaar t is 2020) wordt het Budget bijgesteld met het percentage dat in de Macro Economische Verkenning jaar t-1 en het Centraal Economisch Plan jaar t-1 wordt gepubliceerd. De prijsmutatie wordt niet na gecalculeerd.

De eerste betaling, op grond van de leerling telling van 1 oktober van enig jaar zal in januari het jaar daaropvolgend plaatsvinden.

Paraaf Gemeente:

5.1.2e

5.1.2e

Bijlage 3 Meerjareninvesteringsplannen

a. 5 jaarlijks worden meerjareninvesteringsplannen aangeleverd, uiterlijk per 2022, 2027, 2032 en zo verder. Als voor 1 januari 2023 nog geen meerjareninvesteringsplan is ontvangen vervalt de betalingsverplichting van de gemeente aan het schoolbestuur. Als na 1 jaar alsnog een investeringsplan wordt aangeleverd is de gemeente weer betalingen verschuldigd vanaf de maand volgend op de maand waarin het plan is ontvangen. Bovenstaande is respectievelijk iedere 5 jaar van toepassing

b. Het meerjareninvesteringsplan bevat in ieder geval een overzicht van de beoogde inkomsten en uitgaven van de gemeentelijke doordecentralisatie middelen. Het investeringsplan beslaat minimaal 5 jaar en bevat de verwachte leerlingaantallen, de aanwezige en in gebruik zijnde m2 onderwijs en bewegingsonderwijs, en het beoogde aantal m2 dat hiervoor zal worden ingezet. De keuzes ten aanzien van reserveringen, investeringen of andere uitgaven ten laste van de doordecentralisatiemiddelen worden toegelicht.

c. Bij significante wijzigingen in het plan wordt door het Bevoegde Gezag een geactualiseerd plan aangeleverd bij de gemeente. Als bij een verantwoording blijkt dat er een geactualiseerd plan nodig is, omdat er significant andere uitgaven plaatsvinden dan gepland verzoekt de gemeente om een nieuw plan, uiterlijk per 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarover de verantwoording betrekking had. Indien het plan niet voor 1 januari wordt aangeleverd zijn de bepalingen als opgenomen onder a. van toepassing.

Paraaf gemeente

5.1.2.e

5.1.2.e

**Overeenkomst tot
doordecentralisatie van huisvestingsvoorzieningen
ten behoeve van het voortgezet onderwijs van de Ida Gerhardt Academie te Geldermalsen**

Partijen:

1. de gemeente Geldermalsen, gevestigd aan Kuipershof 2, 4191 KG te Geldermalsen, krachtens artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door haar burgemeester, mw.dr. M.W.M. de Vries, hierna te noemen: *de gemeente*;
2. het bestuur van de Stichting Pierre Bayle Academie, gevestigd aan de Durgerdammerdijk 137, 1026 CH te Amsterdam, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door **5.1.2.e**, bestuursvoorzitter, hierna te noemen: *het bevoegd gezag*.

In aanmerking nemende dat:

- a. Ingevolge het bepaalde in artikel 76b van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) de zorg voor de onderwijshuisvestingsvoorzieningen is opgedragen aan de raad van de gemeente onderscheidenlijk burgemeester en wethouders, waaronder begrepen de op het grondgebied van de gemeente gelegen gebouwen en terreinen voor voortgezet onderwijs;
- b. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bij beschikking van 18 juni 2009 (kenmerk **5.1.2.e**), respectievelijk 9 december 2013 (kenmerk **5.1.2.e**) aan het bestuur van de Pierre Bayle Academie op grond van artikel 65 WVO goedkeuring heeft verleend aan de bekostiging van de vestiging van de Ida Gerhardt Academie in de gemeente Geldermalsen;
- c. Partijen zijn overeengekomen om toepassing te geven aan het bepaalde in artikel 76v van de WVO, ook wel aangeduid als 'doordecentralisatie';
- d. De raad van de gemeente Geldermalsen, ingevolge het bepaalde in 76v WVO, in afwijking van het bepaalde in Titel III, Afdeling IA, Hoofdstuk I WVO, bij besluit van 13 november 2013 heeft besloten dat jaarlijks een bedrag voor onderwijshuisvesting wordt verschaft, ten behoeve van de door het bevoegd gezag op het grondgebied van de gemeente in stand gehouden school;
- e. Partijen derhalve beogen om met deze overeenkomst het bevoegd gezag in staat te stellen om zelfstandig zorg te dragen voor een adequate huisvesting van de onder haar vallende school op zodanige wijze dat tegenover de beschikbaarstelling van een jaarlijks bedrag voor huisvestingskosten het bevoegd gezag afstand doet van aanspraken, welke het jegens de gemeente kan doen gelden ingevolge de toepasselijke bepalingen in de WVO;
- f. De partijen wensen door deze overeenkomst, met in achtneming van, casu quo in afwijking, van het bepaalde in Titel III, Afdeling IA, Hoofdstuk I WVO, hun onderlinge rechtsverhouding nader te regelen;

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1. Definities

Gemeente: de gemeente Geldermalsen;

De raad:	de raad van de gemeente Geldermalsen;
Het college:	het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Geldermalsen;
Bevoegd gezag:	het bestuur van de Pierre Bayle Academie;
Partijen:	de gemeente Geldermalsen en het bestuur van de Pierre Bayle Academie;
School:	de vestiging ten behoeve van het voortgezet onderwijs van de Ida Gerhardt Academie op het grondgebied van de gemeente Geldermalsen;
Schoolgebouwen:	de op het grondgebied van de gemeente en onder het bevoegd gezag ressorterende voor voortgezet onderwijs bestemde terreinen en gebouwen zoals deze in gebruik zijn bij voornoemde school voor voortgezet onderwijs, alsmede leer- en hulpmiddelen en het meubilair van de school;
WVO:	de Wet op het Voortgezet Onderwijs zoals gepubliceerd in Staatsblad 1996, 402 en hierna gewijzigd weergegeven in de Staatsbladen.

Artikel 2. Overdracht verantwoordelijkheden voor de huisvestingsvoorzieningen

2.1

De gemeente draagt haar zorgplicht voor de voorzieningen in de huisvesting als bedoeld in artikel 76b, eerste lid WVO, welke voorzieningen zijn opgesomd in artikel 76c WVO voor wat betreft de in artikel 1 genoemde school over aan het bevoegd gezag, die deze zorg integraal overneemt. Het bevoegd gezag ontvangt voor de uitvoering van de in dit lid genoemde zorg een jaarlijks bedrag als omschreven in artikel 6 van deze overeenkomst.

2.2.

Het bevoegd gezag neemt bij deze zorgplicht steeds de ter zake geldende wettelijke voorschriften in acht, in het bijzonder de wettelijke eisen ter zake van de oppervlakte en de indeling van gebouwen en terreinen.

Artikel 3. Rechten en verplichtingen bevoegd gezag

3.1

Het bevoegd gezag zal zich inspannen om adequate huisvesting te realiseren ten behoeve van maximaal 576 leerlingen van het voortgezet onderwijs van het bevoegd gezag.

3.2

Het bevoegd gezag verplicht zich met de ingevolge artikel 6 van deze overeenkomst beschikbaar gestelde vergoeding zorg te dragen voor een adequate uitvoering, handhaving en realisering van de huisvesting van het onderwijs.

3.3

Het bevoegd gezag ziet jegens de gemeente af van het indienen van aanvragen die betrekking hebben op de huisvesting van de in artikel 1 genoemde school, terzake van:

- a. opnemings van een huisvestingsvoorziening op het programma zoals bedoeld in artikel 76 e WVO;
- b. aanvragen met een spoedeisend karakter zoals bedoeld in artikel 76 i WVO.

3.4

Het bevoegd gezag zal op of kort na de wettelijke teldatum van 1 oktober aan de gemeente bescheiden overleggen op grond waarvan onomstotelijk vaststaat hoeveel leerlingen de school onder het bevoegd gezag in de gemeente in het desbetreffende cursusjaar bezoeken.

Artikel 4 Rechten en verplichtingen gemeente

4.1

De gemeente is ontslagen van haar verplichting overleg te voeren met het bevoegd gezag over de aanpassing en vaststelling van de verordeningen en daaruit voortvloeiend programma, zoals omschreven in artikel 76 f, lid 1 WVO.

Artikel 5 Bestedingsvrijheid

Het bevoegd gezag zal met inachtneming van het bepaalde in artikel 2 de bedragen, door de gemeente beschikbaar gesteld voor de voorzieningen in de huisvesting van de school, dusdanig aanwenden dat op behoorlijke wijze wordt voldaan aan de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag met betrekking tot de huisvesting, overeenkomstig de bepalingen van deze overeenkomst en de aan de huisvesting te stellen wettelijke eisen. Het bevoegd gezag heeft de vrijheid, met inachtneming van het bepaalde in de eerste volzin, de bedragen die zij van de gemeente ontvangt naar eigen inzicht aan te wenden.

Artikel 6. Jaarlijks bedrag

6.1

De gemeente verschaft jaarlijks aan het bevoegd gezag ten behoeve van de zorg voor de voorzieningen in de huisvesting van de school het bedrag als bedoeld in het tweede en derde lid van dit artikel. Uit de desbetreffende bedragen dienen, naast de voorzieningen genoemd in artikel 2 tevens de kosten voor alle zakelijke heffingen te worden bestreden.

6.2

Het jaarlijkse bedrag is gebaseerd op het aantal leerlingen op 1 oktober van het daaraan voorafgaande jaar.

6.3

Het bedrag per leerling wordt gebaseerd op de in het gemeentefonds in het subcluster onderwijshuisvesting opgenomen verdeelmaatstaf "leerlingen voortgezet onderwijs" en "groei leerlingen voortgezet onderwijs", zoals aangegeven in de door partijen geaccordeerde Bijlage I bij deze overeenkomst.

Het onderdeel "groei leerlingen voortgezet onderwijs" wordt bepaald door de verhouding van de aantallen leerlingen van de openbare scholengemeenschap Lek en Linge, vestiging De Lingeborgh en de Ida Gerhardt Academie

6.4

De in artikel 6.1 bedoelde vergoeding wordt jaarlijks door de gemeente, per kalenderjaar, in vier gelijke voorschottermijnen, op of omstreeks de 15^e van de maanden januari, april, juli en oktober beschikbaar gesteld aan het bevoegd gezag.

6.5

Indien deze overeenkomst wordt beëindigd, dan zal de betaling van de vergoeding als bedoeld in het eerste lid door de gemeente worden uitbetaald tot 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin deze overeenkomst wordt beëindigd.

Artikel 7. Rekening en verantwoording

Het bevoegd gezag is gehouden om jaarlijks, binnen drie maanden na ontvangst van de accountantsverklaring van de jaarrekening over het verstreken boekjaar, het College te informeren omtrent de aanwending van de ontvangen middelen ter zake van de huisvesting van de in artikel 1 genoemde school. Hiertoe neemt het bevoegd gezag de relevante passages uit de jaarrekening over. Het aldus opgestelde document dient vergezeld te gaan van een mededeling van de accountant dat de opgenomen passages zijn ontleend aan de door hem van een verklaring voorziene jaarrekening over het betreffende boekjaar. Indien naar het oordeel van de accountant niet alle relevante passages, welke betrekking hebben op de huisvesting, zijn opgenomen, licht hij dit oordeel toe in de voornoemde mededeling aan het bevoegd gezag. In plaats hiervan heeft het bevoegd gezag ook de mogelijkheid om de jaarrekening vergezeld van een accountantsverklaring aan het College te overleggen.

Artikel 8. Wijziging overeenkomst

8.1

Wijziging van de overeenkomst is slechts mogelijk bij schriftelijke overeenkomst.

8.2

Partijen komen reeds nu overeen in ieder geval in overleg te treden indien één of meerdere der volgende situaties zich voordoet:

- a. wezenlijke wijzigingen in de wettelijke verantwoordelijkheid van de gemeente voor de huisvesting van het voortgezet onderwijs op het grondgebied van de gemeente;
- b. wezenlijke wijzigingen in de wet- en regelgeving ten aanzien van het voortgezet onderwijs met betrekking tot aan de objecten te stellen bouwkundige, onderwijskundige, Arbo- en milieutechnische eisen, voor zover deze wijzigingen van invloed zijn op de uitvoering van deze overeenkomst;
- c. wezenlijke wijzigingen in de uitkering van het Rijk met betrekking tot het Gemeentefonds, ten aanzien van het gedeelte dat is gerelateerd aan het bedrag per leerling voortgezet onderwijs;
- d. verplaatsing, omzetting, enige vorm van fusie met een ander schoolbestuur of andere schoolbesturen en een gedeeltelijke of gehele bestuursoverdracht;
- e. voornemens van het bevoegd gezag om op een andere wijze te voorzien in de huisvesting van de leerlingen van de in artikel 1 genoemde school;
- f. indien zich feiten en omstandigheden voordoen waarin deze overeenkomst niet voorziet.

Artikel 9. Duur en beëindiging van de overeenkomst

9.1

Deze overeenkomst vangt aan op 1 augustus 2015 en wordt aangegaan voor onbepaalde tijd. De bekostiging vangt aan op 1 januari 2016.

9.2

Partijen hebben over en weer de bevoegdheid deze overeenkomst op te zeggen indien zich onvoorziene omstandigheden van dien aard voordoen dat van een van hen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet langer kan worden verlangd dat deze overeenkomst ongewijzigd in stand blijft.

Partijen verplichten zich in zodanig geval ten opzichte van elkaar om op basis van redelijkheid en billijkheid te komen tot een afwikkeling van over en weer aangegane verplichtingen en reserveringen. Ter zake van de in de eerste volzin bedoelde opzegging nemen partijen een termijn van ten minste één kalenderjaar in acht. Partijen gaan niet eerder over tot opzegging dan nadat is vastgesteld dat in de situatie die is ontstaan niet kan worden voorzien door het met wederzijds goedvinden wijzigen van deze overeenkomst respectievelijk onderdelen hiervan.

9.3

Onverminderd het bepaalde in 9.2 heeft de gemeente de bevoegdheid de overeenkomst te ontbinden zonder deswege tot vergoeding van kosten en/of schade van het bevoegd gezag te zijn gehouden indien het bevoegd gezag:

- a. Surseance van betaling aanvraagt;
- b. In staat van faillissement wordt verklaard;
- c. Ondanks sommatie zijdens de gemeente in gebreke blijft bij nakoming van verplichtingen die zij jegens deze is aangegaan.

Aldus overeengekomen, in tweevoud opgemaakt, per pagina geparafeerd en ondertekend op 3¹¹/ maart 2015 te Geldermalsen,

5.1.2.e

Voor het schoolbestuur

5.1.2.e

Paraaf gemeente Geldermalsen

5.1.2.e

Doordecentralisatieovereenkomst definitief

Paraaf bevoegd gezag

5.1.2.e

Bijlage 1

1 Middelen onderwijshuisvesting binnen het gemeentefonds

Het gemeentefonds is een fonds op de Rijksbegroting waaruit de gemeente Geldermalsen jaarlijks een algemene uitkering krijgt. Met dat geld moet de gemeente haar algemene taken vervullen, minimaal op het niveau zoals door de wet voorgeschreven.

De omvang van de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor Geldermalsen wordt bepaald met behulp van een verdeelstelsel.

Het gemeentefonds bestaat uit een aantal clusters. Per 1 januari 2006 is een wijziging doorgevoerd in de clusters *Bijstand* en *Zorg*. Deze clusters zijn uitgesplitst in drie nieuwe clusters. Voor onderwijshuisvesting is de nieuw gevormde cluster *Educatie* van belang. Daarin is de subcluster *Onderwijshuisvesting* opgenomen.

Middels het vermenigvuldigen van verdeelmaatstaven (bijvoorbeeld 'Leerlingen VO') met de bedragen per eenheid wordt de hoogte van de uitkering bepaald door de beheerders van het gemeentefonds (de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Financiën).

2 Bedrag voor onderwijshuisvesting per leerling voortgezet onderwijs vanaf 1-1-2014

Op de internetpagina's van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt een overzicht van de gewichten van de verdeelmaatstaven per cluster gepresenteerd (deze gewichten worden tevens gepubliceerd in de circulaire).

Uit het vorengenoemde overzicht op de internetpagina's van het ministerie blijkt dat voor het uitkeringsjaar 2015 het bedrag per leerling voortgezet onderwijs € 374,25 (€ 262,45 x uitkeringsfactor van 1,426 volgens de Decembercirculaire 2014) bedraagt.

Daarnaast bedraagt het bedrag per leerling "groei leerlingen voortgezet onderwijs" voor het jaar 2016 € 117,94; voor het jaar 2017 € 149,79; voor het jaar 2018 € 154,82 en voor het jaar 2019 € 167,92. Deze bedragen zijn als volgt bepaald.

	2016	2017	2018	2019
Aantal leerlingen per 1-10 voorgaand jaar (incl. Lingeborgh)	1.416	1.512	1.608	1.704
Drempel (aantal T-10 + 10%)	885,5	789,8	806,3	783,2
Aantal (ongewogen) leerlingen boven drempel	530,5	722,2	801,7	920,8
Bedrag per eenheid	€ 220,56	€ 220,56	€ 220,56	€ 220,56
Subtotaal	€ 117.007	€ 159.288	€ 176.823	€ 203.092
Uitkeringsfactor	1,427	1,422	1,408	1,406
Vergoeding cluster VO (inclusief uitkeringsfactor)	€ 166.969	€ 226.508	€ 248.967	€ 286.156
Vergoeding per leerling per 1-10 voorgaand jaar	€ 117,94	€ 149,79	€ 154,82	€ 167,92
idem(exclusief uitkeringsfactor)	€ 82,65	€ 105,34	€ 109,96	€ 119,18

Jaarlijks wordt de hoogte van de verdeelmaatstaven en de hoogte van de correctiefactor en de uitkeringsfactor door de rijksoverheid vastgesteld.

Voor de voorlopige vaststelling van het uitkeringsbedrag aan de schoolbestuur over het jaar T, dient de meicirculaire van het jaar T-1 als onderlegger. Het schoolbestuur wordt voor 1 januari van het jaar T geïnformeerd over het voorlopig vastgestelde bedrag over jaar T. Het definitieve uitkeringsbedrag over het jaar T wordt voor 1 januari van het jaar T+1 aan het schoolbestuur bekend gemaakt op basis van de voor 1 december van jaar T door het Rijk bekend gemaakte correctiefactor en uitkeringsfactor. De te veel of te weinig betaalde voorschotten worden binnen twee maanden na definitieve vaststelling verrekend.

Voor het jaar 2016 betekent dit:

- Op basis van de Meicirculaire 2015 worden de bedragen voor 2016 voorlopig vastgesteld;
- Voor 01-01-2016 ontvangt het schoolbestuur een voorlopige beschikking over 2016;

- De op 01-12-2016 bekende uitkeringsfactor is bepalend voor de definitieve vaststelling van de gemeentelijke bijdrage over 2016;
- Voor 01-01-2017 ontvangt het schoolbestuur de definitieve vaststelling van de gemeentelijke bijdrage over 2016;
- Voor 01-03-2017 vindt verrekening plaats.

Steen Tista
12/10/2018

Stichting Ida Gerhardt Academie
t.a.v. 5.1.2.e
Postbus 36026
1020 MA AMSTERDAM

Gemeente Hoorn

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00
www.hoorn.nl

Contactpersoon

5.1.2.e

Zaaknummer: [REDACTED]

Bijlagen: 2

Hoorn, 10 OKT. 2018

Onderwerp: getekende doordecentralisatie overeenkomst

Geachte 5.1.2.e

Hierbij uw exemplaar van de ondertekende doordecentralisatie overeenkomst. Tevens bijgesloten de tweevoudig getekende brief waarin IGA aangeeft het beroep in te trekken en afstand te doen van aanspraken in de periode tot ingang van de overeenkomst.

Dank voor de samenwerking waarin het mogelijk was om binnen een korte tijdsperiode de overeenkomst op te stellen. Wij zien de start van de Ida Gerhardt Academie in Hoorn met belangstelling tegemoet.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met 5.1.2.e via telefoonnummer 5.1.2.e. U kunt uw vraag ook stellen via www.hoorn.nl/vraag. Als u op deze brief reageert, vermeld dan het zaaknummer. Dit nummer staat boven in de brief vermeld.

Met vriendelijke groet

namens het [REDACTED] wethouders,

5.1.2.e

Onderwijs en Doelgroepenvervoer

Stichting Ida Gerhardt Academie
t.a.v. 5.1.2.e
Postbus 36026
1020 MA AMSTERDAM

Gemeente Hoorn

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00
www.hoorn.nl

Contactpersoon

5.1.2.e

Zaaknummer: [REDACTED]

Hoorn, 10 OKT. 2018

Onderwerp: ondertekening doordecentralisatie overeenkomst

Geachte 5.1.2.e

Bijgaand treft u ter ondertekening de doordecentralisatie overeenkomst aan, welke in goed overleg met u tot stand is gekomen. Vanwege de totstandkoming van deze overeenkomst is het bestuursrechtelijke geschil tussen IGA en de gemeente Hoorn nu definitief opgelost. Gelet hierop willen wij u verzoeken het (hoger) beroep in te trekken en afstand te doen van welke aanspraken dan ook in de periode tot de datum van ingang van de overeenkomst. Nadat wij de bevestiging hiervan van u hebben ontvangen, zullen wij tot ondertekening van de overeenkomst overgaan. De (griffie)kosten die zijn gemoeid met het indienen van het hoger beroep zullen wij aan u vergoeden.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met 5.1.2.e via telefoonnummer 5.1.2.e U kunt uw vraag ook stellen via www.hoorn.nl/vraag. Als u op deze brief reageert, vermeld dan het zaaknummer. Dit nummer staat rechtsboven in de brief vermeld.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

OVEREENKOMST DOORDECENTRALISATIE HUISVESTING IDA GERHARDT ACADEMIE

ONDERGETEKENDEN:

1. de publiekrechtelijke rechtspersoon: **Gemeente Hoorn**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder voor onderwijs, daartoe op grond van artikel 171 van de Gemeentewet gemachtigd door de burgemeester, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders de dato 18/09/18 en het besluit van de Gemeenteraad de dato 28/06/18, hierna te noemen: de **"Gemeente"**;
2. de stichting: **Stichting Ida Gerhardt Academie**, statutair gevestigd Amsterdam gezamenlijk te noemen: **"Bevoegd Gezag" of "Partij"**.

OVERWEGEN HET VOLGENDE:

- a. De Gemeente draagt ingevolge het bepaalde in artikel 76b van de Wet op het voortgezet onderwijs (hierna te noemen: **"Wvo"**) de zorg voor de huisvesting van scholen op haar grondgebied (hierna te noemen: **"Zorgplicht"**). Ter vervulling van de Zorgplicht ontvangt de Gemeente van het rijk een uitkering die deel uitmaakt van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds;
- b. De Gemeente heeft ingevolge het bepaalde in artikel 76v Wvo de mogelijkheid om overeenkomsten te sluiten met het Bevoegd Gezag die er toe strekken dat de Gemeente jaarlijks een bedrag voor huisvestingskosten betaalt aan het Bevoegd Gezag en dat het desbetreffende Bevoegd Gezag vervolgens zelf zorg draagt voor de huisvesting van de eigen onderwijsinstelling(en): de zogeheten "Doordecentralisatie";
- c. partijen beogen met deze overeenkomst het bevoegd gezag in staat te stellen zelfstandig zorg te dragen voor een adequate huisvesting van de onder hem vallende scholen, op zodanige wijze dat tegenover de beschikbaarstelling van een jaarlijks bedrag voor huisvestingskosten het bevoegd gezag afstand doet van zijn aanspraken, welke het jegens de gemeente kan doen gelden ingevolge de toepasselijke bepalingen van de WVO en de daarop gebaseerde gemeentelijke verordening huisvestingsvoorzieningen onderwijs;
- d. bedoeld bedrag is bepaald aan de hand van de berekeningsmethode en gegevens, zoals opgenomen en beschreven in het tot deze overeenkomst behorende aanhangsel, waarbij steeds als uitgangspunt dient te gelden dat het bevoegd gezag daarmee redelijkerwijs kan voorzien in de huisvestingsbehoefte van de onder hem vallende scholen;
- e.. Voor zover in deze overeenkomst uitdrukkelijk bepaald in afwijking van het bepaalde in Titel III, afdeling 1A, hoofdstuk 1 WVO.

EN ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

HOOFDSTUK 1 - OVERDRACHT EN OPDRAGEN ZORGPLICHT ONDERWIJSHUISVESTING

Artikel 1. Object

1. Deze overeenkomst heeft betrekking op de gebouwen en terreinen die de stichting in verband met het aangaan van de overeenkomst verwerft, alsmede op de gebouwen die door of in opdracht van de stichting zijn opgericht voor zover de kosten ter zake van verwerving, oprichting en aanschaf zijn bestreden uit de door de gemeente beschikbaar gestelde middelen.

Artikel 2. Beschrijving huisvestingsvoorzieningen

1. Het bevoegd gezag zal zich inspannen om adequate huisvesting te realiseren ten behoeve van 400 leerlingen van het voortgezet onderwijs van het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag streeft naar een aantal leerlingen van maximaal 15% boven de opheffingsnorm als bedoeld in art. 107 van de Wet voortgezet onderwijs.

2. Het bevoegd gezag verplicht zich met de jaarlijkse vergoeding ten aanzien van de in artikel 1 bedoelde objecten zelfstandig zorg te dragen voor een adequate uitvoering van de in lid 3 genoemde huisvestingsvoorzieningen, en tevens voldoende gelden te reserveren voor toekomstige voorzieningen.

3. De in lid 2 bedoelde huisvestingsvoorzieningen, zoals omschreven in artikel 76c WVO, betreffen:

- a. voor blijvend onderscheidenlijk voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen bestaande uit:
    - nieuwbouw, een bestaand gebouw of een gedeelte daarvan, verplaatsing van een bestaand gebouw of van een gedeelte daarvan, terreinen, alsmede eerste aanschaf van leer- en hulpmiddelen en meubilair;
    - uitbreiding van de onder 1 bedoelde voorzieningen,
    - ruimten voor bewegingsonderwijs, en
    - medegebruik van een ruimte die geschikt is voor het onderwijs;
  - b. herstel van constructiefouten aan het gebouw of het terrein
  - c. herstel en vervanging in verband met schade aan gebouw, leer- en hulpmiddelen en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden.
4. Het bevoegd gezag kan geen aanspraak maken op vergoeding voor de heffing onroerende zaakbelasting
5. Het bevoegd gezag neemt bij de in lid 2 bedoelde zorg de ter zake geldende wettelijke voorschriften in acht, in het bijzonder de eisen ter zake van de onderhoudsplicht en de oppervlakte en indeling van gebouwen en terreinen.
6. Het bevoegd gezag heeft voor de in lid 3 genoemde voorzieningen geen aanspraak op vergoeding van de gemeente op basis van de gemeentelijke Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.
7. Het bevoegd gezag draagt zorg voor een adequate verzekering van de in artikel 1 genoemde voorzieningen.
8. Gemeente is ontslagen van haar verplichting overleg te voeren met het bevoegd gezag over aanpassing en vaststelling van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs en daaruit voortvloeiend het programma als bedoeld in artikel 76f lid 1 WVO.

Artikel 3. Gemeentelijke vergoeding

1. Ter uitvoering van de huisvestingsvoorzieningen zoals genoemd in artikel 2 waarvoor de stichting in het kader van deze overeenkomst de verantwoordelijkheid overneemt, verplicht de gemeente zich jaarlijks tot betaling van een bedrag aan de stichting volgens de systematiek zoals omschreven in de door partijen geaccordeerde bijlage 1 bij deze overeenkomst.
2. Het jaarlijkse bedrag is gebaseerd op het aantal leerlingen op 1 oktober van het daaraan voorafgaande jaar.
3. Het bedrag wordt jaarlijks aangepast op basis van de prijsmutatie Bruto Binnenlands Product. Met ingang van 1 januari jaar t (het eerste jaar t is 2020) wordt het Budget bijgesteld met het percentage dat in de Macro Economische Verkenning jaar t-1 wordt gepubliceerd. De prijsmutatie wordt niet nagecalculeerd.
4. Betaling van het Budget geschiedt aan het Bevoegde Gezag en vindt jaarlijks plaats vóór 15 januari, door overmaking op een door het Bevoegde Gezag op te geven bankrekeningnummer ten name van de Ida Gerhardt Academie te Hoorn, behoudends het bepaalde in bijlage 3. Bij gebreke van tijdige betaling van de geraamde vergoeding is de Gemeente het bevoegde Gezag een rentevergoeding verschuldigd ter hoogte van de wettelijke rente voor consumententransacties over de periode van 15 januari van het betreffende jaar tot aan de dag van betaling.
5. Indien deze overeenkomst wordt beëindigd, dan zal de betaling van de vergoeding als bedoeld in het eerste lid door de gemeente worden uitbetaald tot 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin deze overeenkomst wordt beëindigd.
6. bevoegd gezag overlegt jaarlijks voor 1 december het aantal leerlingen dat per 1 oktober van dat kalenderjaar staan ingeschreven. Registratie in het basisregister onderwijs is daarbij doorslaggevend.

7. Toevoegingen door het Rijk aan het Gemeentefonds met een evident inhoudelijke grondslag (bijvoorbeeld klassenverkleining, onderwijsvernieuwing, verruiming van de in artikel 76d lid 2 Wvo omschreven voorzieningengrenzen, enzovoorts) ten behoeve van Onderwijshuisvesting komen uitsluitend ten goede aan het Budget. De toevoeging wordt aan de Stichting betaald per het jaar dat het Rijk de toevoeging beschikbaar stelt. De Stichting past het Meerjarenhuisvestingsplan aan overeenkomstig de bedoelde toevoeging. Indien en voor zover de toevoegingen een specifiek doel of doelgroep kennen, spant de Stichting zich ertoe in deze gelden te besteden overeenkomstig het specifieke doel of ten behoeve van de doelgroep.

8. Bezuinigingen door het Rijk op het Gemeentefonds met een evident inhoudelijke grondslag (bijvoorbeeld klassenvergroting, decentralisatie, verlaging van de in artikel 76d lid 2 Wvo omschreven voorzieningengrenzen, enzovoorts) op Onderwijshuisvesting komen uitsluitend ten laste van het Budget. De bezuiniging wordt met het Budget verrekend per het jaar dat het Rijk de bezuiniging doorvoert. De Stichting past het Meerjarenhuisvestingsplan aan overeenkomstig de bedoelde bezuiniging. Indien en voor zover de bezuinigingen een specifiek doel of doelgroep kennen, spant de Stichting zich ertoe in deze bezuiniging overeenkomstig het specifieke doel of de doelgroep te verwerken in het Meerjarenhuisvestingsplan.

Artikel 4. Duur en beëindiging van de overeenkomst

1. Deze overeenkomst geldt voor onbepaalde tijd en treedt in werking op 1 augustus 2019.
2. Partijen sluiten de beëindiging van de overeenkomst uit, behoudens beëindiging wegens tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst en onverminderd dwingendrechtelijke bepalingen, waaronder de art. 6:2, 6:248, 6: 258, 6:259, 6:260 van het Burgerlijk Wetboek.
3. Opzegging door een der partijen geschiedt, onverminderd het bepaalde in artikel 9, schriftelijk met in achtneming van een termijn van 12 maanden
4. De opzegtermijn zoals benoemd in lid 3 van dit artikel geldt niet bij tekortkoming van de nakoming in deze overeenkomst. In dat geval gelden de wettelijke regels van artikel 6:265 BW, behoudens het bepaalde in artikel 9.
5. Voor een tussentijdse wijziging treden partijen in overleg in geval een der volgende omstandigheden zich voordoet:
  - a. wezenlijke wijzigingen in de wettelijke verantwoordelijkheid van de gemeente en/of het schoolbestuur voor de huisvesting van het voortgezet onderwijs
  - b. wezenlijke wijziging in de wet- en regelgeving met betrekking tot aan de schoolgebouwen te stellen bouwkundige, onderwijskundige, ARBO-, en milieutechnische eisen.
  - c. wezenlijke wijzigingen in de uitkering van het gemeentefonds die de gemeente ontvangt indien en voor zover deze betrekking hebben op aanpassing van het budget dat is benodigd voor onderwijshuisvesting.
6. De overeenkomst eindigt van rechtswege op het moment dat door de minister op basis van artikel 109a van de WVO de bekostiging aan het Bevoegd Gezag wordt beëindigd en bij opheffing van de school.

Artikel 5. Rekening en verantwoording

1. Het bevoegd gezag legt jaarlijks voor 1 juli schriftelijk rekening en verantwoording af over de besteding van de huisvestingsvergoeding in het voorafgaande jaar door middel van het overleggen van het financieel jaarverslag en de bijbehorende accountantsverklaring, zie bijlage 2.
2. Het bevoegd gezag stelt elke vijf jaar, te beginnen in 2021 voor eenmalig een periode van 2 jaar, een huisvestingsplan op waarin de investeringsvoornemens over een periode van in elk geval vijf jaar ten aanzien van de huisvesting worden beschreven, zie bijlage 3. Dit plan geeft tevens inzicht in de beoogde besteding van de gemeentelijke vergoedingen bij de realisatie van dit plan. Het huisvestingsplan is tevens een evaluatie van de voorgaande periode, verantwoording wordt afgelegd over:
  - stand van onderhoud, waarbij klasse 4 NEN 2767 het uitgangspunt is.

- stand van duurzaamheid, streven om op zoveel mogelijk onderdelen van het Frisse scholen programma tenminste niveau B en waar mogelijk A te halen.
  - huisvesting passend bij inhoudelijke visie
  - toekomstige aansluiting doordecentralisatie overeenkomst afgesloten met Stichting Onderwijshuisvesting Hoorn.
3. Bij een voornemen tot opheffing van een school, alsmede bij een voornemen tot gehele of gedeeltelijke buitengebruikstelling van een schoolgebouw, stelt de stichting onder wiens gezag de school valt onverwijld de gemeente hiervan in kennis. De stichting legt aan de gemeente verantwoording af ten aanzien van de tot het moment van opheffing respectievelijk buitengebruikstelling bestede vergoedingsbedragen.
4. Het bevoegd gezag neemt actief deel aan:
- het REA overleg. Actief deelnemen is geformuleerd als aanwezigheid bij opstellen startnotitie. Gemeente Hoorn informeert Partij over REA agenda.;
  - het LEA overleg. Actief deelnemen is geformuleerd als aanwezigheid bij vaststellen agenda en terugkoppeling van de daaruit gekomen werkafspraken. Partij committeert zich aan de uitkomsten die vanuit de werkgroepen opgesteld worden. Gemeente Hoorn informeert Partij over LEA agenda;
  - het bestuurlijke overleg VSV;. Actief deelnemen is geformuleerd als kennis nemen van de agenda bestuurlijke overleggen VSV. Daarnaast heeft deze Partij een directe lijn met de afdeling leerplicht over leerlingen die dreigen voortijdig de school te verlaten.
  - aansluiten bij bestuurlijk VO West – Friesland;
  - aansluiten bij het samenwerkingsverband VO West-Friesland.

Artikel 6. Monitoring

Gemeente Hoorn wordt in staat gesteld om staat van onderhoud en staat van verduurzaming te monitoren met toegang tot het gebouw en de installaties.

Artikel 7. Inhoudelijke evaluatie en overleg

1. De Gemeente en het Bevoegd Gezag hebben in elk geval eenmaal per kalenderjaar overleg, of zoveel vaker één van hen redelijkerwijs verlangt. In dit overleg komen in elk geval aan de orde:

- a. de uitvoering van het Meerjarenhuisvestingsplan en actualisering daarvan;
- b. de ontwikkeling van het Budget en de verantwoording door de Stichting;
- c. de toekenning van eventuele Additionele Middelen;
- d. de ontwikkeling van het Rijksbeleid.

2. De Gemeente en het Bevoegde Gezag evalueren voorts deze Overeenkomst en de onderlinge samenwerking vijf jaar na het aangaan van de Overeenkomst. In aanvulling daarop kan elke Partij jaarlijks vragen om een tussentijdse evaluatie. De ander Partij zal daar desgevraagd aan meewerken.

Artikel 8. Bijzondere bepalingen: economisch claimrecht

1. Partijen komen overeen dat ten aanzien van de in artikel 1 beschreven objecten de navolgende bepalingen uit Titel III, Hoofdstuk 1 WVO, alsmede de daarop gebaseerde bepalingen van de gemeentelijke Verordening voorziening huisvesting onderwijs, buiten toepassing blijven:

- Artikel 76o (goedkeuring bouwplannen);
- Artikel 76q, lid 2 en 3 (verkopen bezwaring)
- Artikel 76r (vorderingsrecht);
- Artikel 76s lid 1 laatste volzin (toestemming B&W verhuur / medegebruik), voor zover het betreft een periode van maximaal 12 maanden. Met dien verstande dat het gebruik steeds in overeenstemming zal zijn met de bestemming van het gebouw en/of het terrein.
- Artikel 76u, economisch claimrecht.

2. Ten aanzien van de in artikel 1 aangeduide objecten komen partijen overeen, dat bij onttrekking van de onderwijsbestemming als bedoeld in art 76u WVO, het bevoegd gezag, dat

voornemens is gebouwen of terreinen, of een gedeelte daarvan, blijvend niet meer voor de school te gebruiken, hiervan onverwijld kennis geeft aan de gemeente bij aangetekend schrijven of bij gewone brief met bewijs van ontvangst.

Artikel 9. Niet nakomen overeenkomst

1. Bij overtreding of niet nakoming van een of meer voor het bevoegd gezag uit deze overeenkomst of uit de wet voortvloeiende verplichtingen, is de gemeente gerechtigd deze overeenkomst zonder opzegtermijn te beëindigen. De gemeente heeft dit recht eveneens indien het bevoegd gezag wordt ontbonden, in staat van faillissement wordt verklaard of surseance van betaling aanvraagt.
2. Het besluit tot beëindiging van de overeenkomst wordt schriftelijk aan het bevoegd gezag medegedeeld. De gevolgen hiervan waaronder het restitueren aan de gemeente van de niet bestede en gereserveerde gelden, dan wel verevening van de met toestemming van de gemeente door het bestuur gedane uitgaven die nog niet gedekt zijn, worden in de periode daarna geregeld.
3. Het bevoegd gezag is gehouden aan de gemeente te vergoeden alle door de gemeente geleden of te lijden schade, ontstaan door de in lid 1 bedoelde nalatigheid en/of door tussentijdse beëindiging van de overeenkomst.

Artikel 10. Slotbepalingen

- 10.1 Op de Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
- 10.2 In het geval dat zich een geschil voordoet naar aanleiding van de Overeenkomst, dan wel eventuele nadere overeenkomsten die daarvan het gevolg mochten zijn, spannen Partijen zich in om dat geschil op te lossen via bestuurlijk overleg. Als dat geen gewenst resultaat oplevert, zullen partijen trachten het geschil op te lossen met behulp van mediation overeenkomstig het reglement van de Stichting Nederlands Mediation Instituut.
- 10.3 Indien mediation niet leidt tot beslechting van het geschil, kan het geschil ter beslechting worden voorgelegd aan de Rechtbank Noord-Holland, locatie Alkmaar.
- 10.4 Als geschil wordt aangemerkt al hetgeen één der Partijen, na redelijk overleg daarover met de andere Partijen, als geschil wenst aan te merken.
- 10.5 Wijzigingen en aanvullingen op de Overeenkomst tussen Partijen zijn slechts geldig indien deze schriftelijk zijn overeengekomen. De Overeenkomst kan slechts worden gewijzigd of aangevuld door middel van door alle Partijen ondertekende stukken.
- 10.6 Indien een bepaling van de Overeenkomst nietig dan wel onverbindend mocht blijken te zijn, dan blijven Partijen gebonden aan de overige bepalingen van de Overeenkomst. Partijen zullen de nietige dan wel onverbindende bepalingen vervangen door bepalingen die wel verbindend zijn en waarvan de strekking/gevolgen zo veel mogelijk dezelfde is/zijn als die van de te vervangen bepalingen.
- 10.7 Indien in de toekomst de wetgever het mogelijk maakt dat de zorgplicht en een door het Rijk te bepalen budget direct van het Rijk naar het Bevoegd Gezag overgeheveld worden, dan spannen Partijen zich in om een oplossing te realiseren met het oog op de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs en de onderwijshuisvesting en om de Overeenkomst in de geest van de nieuwe regeling af te wikkelen.
- 10.8 Bepalingen die naar hun aard bestemd zijn om ook na beëindiging of ontbinding van de Overeenkomst voort te duren, blijven geldig. Beëindiging van de Overeenkomst laat onverlet dat de Gemeente gedurende de looptijd van de Overeenkomst afstand heeft gedaan van de rechten die voortvloeien uit hoofdstuk I van afdeling Ia van titel III van de Wvo.
- 10.9 De Overeenkomst treedt in werking per 1 augustus 2019.

Aldus in tweevoud opgemaakt te Hoorn op 20/09/2018

Gemeente Hoorn
Namens deze:

5.1.2e

5.1.2e

Stichting Ida Gerhardt Academie
Namens deze:

5.1.2e

Bijlage 1 Bepaling jaarlijkse vergoeding

Voor de hoogte van de vergoeding wordt gebruik gemaakt van de formule: aantal leerlingen x basisbedrag x index, waarbij:

- aantal leerlingen: ingeschreven aantal leerlingen per teldatum 1 oktober van het jaar voorafgaand aan jaar van uitkering jaarlijkse vergoeding
- basisbedrag: bedrag per leerling vastgesteld op € 378,- (prijspeil 1 januari 2020) Er bestaat geen koppeling tussen de algemene uitkering en het genoemde bedrag per leerling.
- index: Het bedrag wordt jaarlijks aangepast op basis van de prijsmutatie Bruto Binnenlands Product. Met ingang van 1 januari jaar t (het eerste jaar t is 2020) wordt het Budget bijgesteld met het percentage dat in de Macro Economische Verkenning jaar t-1 wordt gepubliceerd. De prijsmutatie wordt niet nagecalculeerd.

De eerste betaling, op grond van de leerling telling van 1 oktober van enig jaar zal in januari het jaar daaropvolgend plaatsvinden.

Bijlage 2: Protocol Financiële Verantwoording

Inleiding

In dit protocol zijn de afspraken vastgelegd die de gemeente Hoorn en de stichting TabAc (werknaam) gemaakt hebben over de wijze waarop de stichting verantwoording aflegt over de besteding van haar middelen. In de overeenkomst "Doordecentralisatie huisvesting voortgezet onderwijs Hoorn" staan hiervoor in artikel 5, lid 1 de contouren aangegeven.

Afspraken

Het bestuur van de stichting stelt de jaarverslaggeving over het voorafgaande jaar in een bestuursvergadering in april vast. De vastgestelde jaarverslaggeving wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht van de stichting. Voorafgaande aan de goedkeuring neemt de Raad van Toezicht kennis van de rapportage en het oordeel van de door hen aangestelde registeraccountant.

Jaarlijks voor 1 juli overlegt het bestuur van de stichting de goedgekeurde jaarverslaggeving aan de gemeente. De jaarverslaggeving van de stichting bestaat uit het jaarverslag en de jaarrekening, opgesteld conform de van toepassing zijnde wettelijke regelgeving voor het onderwijs: Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (2008) en de richtlijnen van de RvJ, O.B. R660, R910.

De jaarrekening bestaat uit de balans, resultatenrekening en toelichting op deze stukken. De volgende vier bijlagen maken ten minste onderdeel uit van de jaarrekening:

1. Overzicht onroerende zaken stichting (aanschaffingswaarde, investeringen, afschrijvingen, boekwaarde), onder vermelding van de gebruikers per onroerende zaak;
2. Specificatie van de uitgevoerde en in uitvoering genomen (onderhanden einde boekjaar) investeringen, onder vermelding van de gebruikers van het onroerende goed waar investeringen in zijn gepleegd.
3. Specificatie verrekeningen per schoolbestuur in het boekjaar;
4. Specificatie in jaarrekening verantwoorde financiering van de gemeente en eventuele andere financieringen uit andere bronnen.

In het jaarverslag worden tenminste de volgende onderwerpen opgenomen:

1. Terugblik activiteiten
Beschouwing realisatie activiteiten;
Analyse realisatie versus begroting en jaarplan;
Analyse financiële positie, solvabiliteit en weerstandvermogen stichting.
2. Prospectieve paragraaf
Ontwikkelingen bij de stichting en bij de schoolbesturen die van invloed zijn voor het meerjarenperspectief van de stichting (bijvoorbeeld ontwikkeling leerlingaantallen, profiel van de scholen, ambities en andere ontwikkeling bij schoolbesturen);
Consequenties uitkomsten van dat jaar en geschetste ontwikkelingen voor meerjarenplan.
3. Bedrijfsgegevens stichting
Bestuur/leiding stichting, nevenactiviteiten bestuur;
Organigram stichting;
Raad van Toezicht, onder vermelding van hun vertegenwoordiging.

Bijlage 3 Meerjarenhuisvestingsplannen

a. 5 jaarlijks worden meerjarenhuisvestingsplannen aangeleverd, per 2021, 2026, 2031 en zo verder. Als voor 1 januari 2022 nog geen meerjaren huisvestingsplan is ontvangen vervalt de betalingsverplichting van de gemeente aan het schoolbestuur. Als na 1 jaar alsnog een huisvestingsplan wordt aangeleverd is de gemeente weer betalingen verschuldigd vanaf de maand volgend op de maand waarin het plan is ontvangen. Bovenstaande is respectievelijk iedere 5 jaar van toepassing.

b. Het meerjarenhuisvestingsplan bevat in ieder geval een overzicht van de beoogde inkomsten en uitgaven van de gemeentelijke doordecentralisatie middelen. Het huisvestingsplan beslaat minimaal 5 jaar en bevat de verwachte leerlingaantallen, de aanwezige en in gebruik zijnde m2 onderwijs en gymnastiek, en het beoogde aantal m2 dat hiervoor zal worden ingezet. De keuzes ten aanzien van reserveringen, investeringen of andere uitgaven ten laste van de doordecentralisatiemiddelen worden toegelicht.

c. Het huisvestingsplan is tevens een evaluatie van de voorgaande periode, verantwoording wordt afgelegd over:

- stand van onderhoud, op basis van klasse 4 NEN 2767 meting
- stand van duurzaamheid, streven naar om op zoveel mogelijk onderdelen van het Frisse scholen programma tenminste niveau B en waar mogelijk A te halen.
- huisvesting passend bij inhoudelijke visie
- toekomstige aansluiting doordecentralisatie overeenkomst afgesloten met Stichting

Onderwijshuisvesting Hoorn.

d. Bij significante wijzigingen in het plan wordt door het schoolbestuur een geactualiseerd plan aangeleverd bij de gemeente. Als bij een verantwoording blijkt dat er een geactualiseerd plan nodig is, omdat er significant andere uitgaven plaatsvinden dan gepland verzoekt de gemeente om een nieuw plan, uiterlijk per 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarover de verantwoording betrekking had. Indien het plan niet voor 1 januari wordt aangeleverd zijn de bepalingen als opgenomen onder a. van toepassing.

Overeenkomst tot doordecentralisatie van huisvestingsvoorzieningen ten behoeve van het voortgezet onderwijs van het Tjalling Koopmans College te Tytsjerksteradiel.

Partijen:

- A. **5.1.2.e**, geboren te **5.1.2.e** op **5.1.2.e**
5.1.2.e zich identificerend met paspoort afgegeven in de gemeente Barendrecht op drie juni tweeduizend veertien onder nummer **5.1.2.e**, geldig tot drie juni tweeduizend vier en twintig, gehuwd, te dezen woonplaats kiezende te **5.1.2.e** **5.1.2.e**, handelend als Burgemeester van de gemeente Tytsjerksteradiel, adres: Gemeentehuis, **5.1.2.e**, Burgum, postadres: postbus 3, 9250 AA Burgum en als zodanig genoemde gemeente vertegenwoordigende hierna te noemen "*de gemeente*",
- B. **5.1.2.e**, wonende te **5.1.2.e** (postcode: **5.1.2.e**), **5.1.2.e**, geboren te **5.1.2.e** op **5.1.2.e** zich identificerend met * afgegeven in de gemeente * op (*), geldig tot (*), handelde in haar hoedanigheid van gevolmachtigde van de statutair in de gemeente Tytsjerksteradiel gevestigde stichting: **Stichting Tjalling Koopmans College**, kantoorhoudende te Hurdegaryp (postcode: 9254 GM), Easter Omwei 7, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel voor Noord-Nederland onder dossiernummer 01123477, en als zodanig deze stichting rechtsgeldig vertegenwoordigende, deze stichting hierna te noemen "*het bevoegd gezag*"

In aanmerking nemende dat:

- a. Ingevolge het bepaalde in artikel 76b van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) de zorg voor de onderwijshuisvestingsvoorzieningen is opgedragen aan de raad van de gemeente onderscheidenlijk burgemeester en wethouders, waaronder begrepen de op het grondgebied van de gemeente gelegen gebouwen en terreinen voor voortgezet onderwijs;
- b. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bij beschikking van 26 februari 2009 (kenmerk BVO 08-999 U) aan het bestuur van het Tjalling Koopmans College op grond van artikel 65 WVO goedkeuring heeft verleend tot de voorgenomen vorming van een vestiging van het Tjalling Koopmans College in de gemeente Tytsjerksteradiel ;
- c. Partijen zijn overeengekomen om toepassing te geven aan het bepaalde in artikel 76v van de WVO, ook wel aangeduid als 'doordecentralisatie', waarbij uitdrukkelijk is bepaald dat het bevoegd gezag niet is toegestaan om de gebouwen en de omliggende terreinen dan wel een gedeelte daarvan te verhuren of onder te verhuren of anderszins in gebruik af te staan ;
- d. De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel , ingevolge het bepaalde in 76v WVO, in afwijking van het bepaalde in Titel III, Afdeling IA, Hoofdstuk I WVO, bij besluit van 14 februari 2013 heeft bepaald dat een doordecentralisatieovereenkomst zal worden gesloten, waarmee aan het bevoegd gezag jaarlijks een vergoeding voor huisvestingskosten kan worden verschaft, ten behoeve van de door het bevoegd gezag op het grondgebied van de gemeente in stand gehouden school;
- e. Partijen derhalve beogen om met deze overeenkomst het bevoegd gezag in staat te stellen om zelfstandig zorg te dragen voor een adequate huisvesting van de onder haar vallende school op zodanige wijze dat tegenover de beschikbaarstelling van een jaarlijks bedrag voor huisvestingskosten het bevoegd gezag afstand doet van aanspraken, welke het jegens de gemeente

kan doen gelden ingevolge de toepasselijke bepalingen in de WVO en de gemeentelijke huisvestingsverordening voor onderwijs;

- f. De partijen wensen door deze overeenkomst hun onderlinge rechtsverhouding nader te regelen met in achtneming van, casu quo in afwijking van het bepaalde in Titel III, Afdeling IA, Hoofdstuk I WVO alsmede de daarop gebaseerde Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Tytsjerksteradiel;

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1. Definities

Gemeente: de gemeente Tytsjerksteradiel ;

De raad: de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel ;

Het college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tytsjerksteradiel;

Bevoegd gezag: de stichting: Stichting Tjalling Koopmans College ;

Partijen: de gemeente Tytsjerksteradiel en het bestuur van het Tjalling Koopmans College ;

School: de vestiging ten behoeve van het voortgezet onderwijs van het Tjalling Koopmans College op het grondgebied van de gemeente Tytsjerksteradiel ;

WVO: de Wet op het Voortgezet Onderwijs zoals gepubliceerd in Staatsblad 1996,402 en hierna gewijzigd weergegeven in de Staatsbladen.

Artikel 2. Overdracht verantwoordelijkheden voor de huisvestingsvoorzieningen

2.1

De gemeente draagt haar zorgplicht voor de voorzieningen in de huisvesting als bedoeld in artikel 76b, eerste lid WVO, welke voorzieningen zijn opgesomd in artikel 76c WVO voor wat betreft de in artikel 1 genoemde school over aan het bevoegd gezag, die deze zorg integraal overneemt. Het bevoegd gezag ontvangt voor de uitvoering van de in dit lid genoemde zorg een jaarlijks bedrag als omschreven in artikel 6 van deze overeenkomst.

2.2.

Het bevoegd gezag neemt bij deze zorgplicht steeds de ter zake geldende wettelijke voorschriften in acht, in het bijzonder de wettelijke eisen ter zake van het gebruik en de onderhoudsplichten met het oog op artikel 76Q WVO en de oppervlakte en de indeling van gebouwen en terreinen, alsmede de daarmee verband houdende en daarop gebaseerde wet- en regelgeving.

Artikel 3. Rechten en verplichtingen bevoegd gezag

3.1

Voor de huisvesting van de leerlingen huurt het bevoegd gezag het gebouw van de voormalige basisschool De Winde aan de Easter Omwei 7 te 9254 GM Hurdegaryp.

3.2

Het bevoegd gezag verplicht zich met de ingevolge artikel 6 van deze overeenkomst beschikbaar gestelde vergoeding zorg te dragen voor een adequate uitvoering, handhaving en realisering van de huisvesting van het onderwijs, een en ander onverminderd het hiervoor in artikel 2.2 bepaalde.

Het bevoegd gezag is tevens verplicht met deze vergoeding zorg te dragen voor verzekering van de huisvesting op een wijze als beantwoord aan de wijze waarop - en de hoedanigheid waarin (bijvoorbeeld eigenaar of huurder) het daarvan gebruik maakt.

3.3

Het bevoegd gezag ziet jegens de gemeente af van het indienen van aanvragen die betrekking hebben op de huisvesting van de in artikel 1 genoemde school, waaronder begrepen:

- a. Voor opnemings van een huisvestingsvoorziening op het programma zoals bedoeld in artikel 76 e WVO en de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Tytsjerksteradiel;
- b. Met een spoedeisend karakter zoals bedoeld in artikel 76 i WVO.

Evenzeer ziet het bevoegd gezag jegens de gemeente af van elke andere aanspraak op vergoeding van gemeentewege in verband met de voorziening in huisvesting.

3.4

Het bevoegd gezag zal jaarlijks op of kort na de wettelijke teldatum van 1 oktober aan de gemeente bescheiden overleggen op grond waarvan onomstotelijk vaststaat hoeveel leerlingen de school onder het bevoegd gezag in de gemeente in het desbetreffende cursusjaar bezoeken en in welke gemeente deze leerlingen wonen.

Artikel 4 Bijzondere Rechten en verplichtingen gemeente

4

De gemeente is ontslagen van haar verplichting overleg te voeren met het bevoegd gezag over de aanpassing en vaststelling van de verordeningen en daaruit voortvloeiend programma, zoals omschreven in artikel 76 f, lid 1 WVO.

Artikel 5 Bestedingsvrijheid

Het bevoegd gezag zal met inachtneming van het bepaalde in artikel 2 de bedragen, door de gemeente beschikbaar gesteld voor de voorzieningen in de huisvesting van de school, dusdanig aanwenden dat op behoorlijke wijze wordt voldaan aan de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag met betrekking tot de huisvesting, overeenkomstig de bepalingen van deze overeenkomst en de aan de huisvesting te stellen wettelijke eisen.

Artikel 6. Jaarlijks bedrag

6.1

De gemeente verschaft jaarlijks aan het bevoegd gezag ten behoeve van de zorg voor de voorzieningen in de huisvesting van de school het bedrag als bedoeld in het tweede en derde lid van dit artikel. Uit de desbetreffende bedragen dienen, naast de voorzieningen genoemd in artikel 2 tevens de kosten voor OZE en verzekering te worden bestreden.

6.2

Het jaarlijks bedrag is gebaseerd op het aantal leerlingen dat bij het bevoegd gezag ingeschreven staat op 1 oktober van het daaraan voorafgaande jaar en kan jaarlijks worden verhoogd of verlaagd met een

indexatie. Daarbij wordt alleen rekening gehouden met de leerlingen van VMBO theoretische leerweg, HAVO en VWO, omdat de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap die beide richtingen heeft opgenomen in het Plan van Scholen.

6.3

Het bedrag per leerling wordt gebaseerd op de in het gemeentefonds in het cluster educatie opgenomen verdeelmaatstaven "leerlingen voortgezet onderwijs" en "extra groei leerlingen voortgezet onderwijs". Berekening van het bedrag vindt plaats volgens de systematiek zoals omschreven in de door partijen geaccordeerde Bijlage I bij deze overeenkomst. Daarbij wordt tevens rekening gehouden met het aantal leerlingen van de bestaande scholen voor voortgezet onderwijs in de gemeenten Tytsjerksteradiel, Dantumadiel en Achtkarspelen.

6.4

De in artikel 6.1 bedoelde vergoeding wordt jaarlijks door de gemeente, per kalenderjaar, in twaalf gelijke voorschottermijnen, op of omstreeks de 15e van iedere maand beschikbaar gesteld aan het bevoegd gezag.

6.5

Indien deze overeenkomst wordt beëindigd, dan zal de betaling van de vergoeding als bedoeld in het eerste lid door de gemeente worden uitbetaald tot 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin deze overeenkomst wordt beëindigd. Dit geldt niet wanneer deze overeenkomst wordt vervangen door een soortgelijke.

Artikel 7. Rekening en verantwoording

7.1

Het bevoegd gezag is gehouden om jaarlijks, binnen drie maanden na ontvangst van de accountantsverklaring van de jaarrekening over het verstreken boekjaar, het College te informeren omtrent de aanwending van de ontvangen middelen ter zake van de huisvesting van de in artikel 1 genoemde school. Hiertoe neemt het bevoegd gezag de relevante passages uit de jaarrekening over. Het aldus opgestelde document dient vergezeld te gaan van een mededeling van de accountant dat de opgenomen passages zijn ontleend aan de door hem van een verklaring voorziene jaarrekening over het betreffende boekjaar. Indien naar het oordeel van de accountant niet alle relevante passages, welke betrekking hebben op de huisvesting, zijn opgenomen, licht hij dit oordeel toe in de voornoemde mededeling aan het bevoegd gezag. In plaats hiervan heeft het bevoegd gezag ook de mogelijkheid om de jaarrekening vergezeld van een accountantsverklaring aan het College te overleggen.

Het bevoegd gezag is voorts gehouden het College op eerste verzoek zodanige inlichtingen te verstrekken als redelijkerwijs voortvloeit uit de bewaking van de richtige nakoming door de Gemeente van de verplichtingen van het bevoegd gezag als volgens deze overeenkomst. Het bevoegd gezag is in dat verband tevens gehouden de door het College daartoe aangewezen personen tot onderzoek en/of inspectie toe te laten in de gebouwen en op de terreinen die voor huisvesting worden gebruikt.

7.2

De afspraken met betrekking tot de doordecentralisatie zoals zijn opgenomen in deze overeenkomst, worden eens per drie jaar geëvalueerd. Dat betreft ondermeer de formules en de leerlingaantallen.

Artikel 8. Wijziging overeenkomst

8.1

Wijziging van deze overeenkomst is slechts mogelijk bij schriftelijke overeenkomst.

8.2

Partijen komen reeds nu overeen in ieder geval in overleg te treden en indien gewenst de overeenkomst te wijzigen, zulks (mede) op verzoek van het bevoegd gezag indien één of meerdere der volgende situaties zich voordoet:

- a. wezenlijke wijzigingen in de wettelijke verantwoordelijkheid van de gemeente voor de huisvesting van het voortgezet onderwijs op het grondgebied van de gemeente;
- b. wezenlijke wijzigingen in de uitkering van het Rijk met betrekking tot het Gemeentefonds, ten aanzien van het gedeelte dat is gerelateerd aan het bedrag per leerling voortgezet onderwijs;
- d. verplaatsing, omzetting, met een ander schoolbestuur of andere schoolbesturen en een gedeeltelijke of gehele bestuursoverdracht;
- e. het bevoegd gezag voornemens is om op een andere locatie dan de voormalige basisschool de Winde te voorzien in de huisvesting van de leerlingen van de in artikel 1 genoemde school;
- f. indien zich feiten en omstandigheden voordoen waarin deze overeenkomst niet voorziet.

Artikel 9. Duur en beëindiging van de overeenkomst

9.1

Deze overeenkomst vangt aan op 1 augustus 2013 en wordt aangegaan voor onbepaalde tijd. De bekostiging vangt aan op 1 januari 2014.

De gemeente kan tot een gedeeltelijke ontbinding van deze overeenkomst overgaan indien zij dit wenselijk acht.

9.2

Partijen hebben over en weer de bevoegdheid deze overeenkomst op te zeggen indien zich onvoorziene omstandigheden van dien aard voordoen dat van een van hen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet langer kan worden verlangd dat deze overeenkomst ongewijzigd in stand blijft.

Partijen verplichten zich in zodanig geval ten opzichte van elkaar om op basis van redelijkheid en billijkheid te komen tot een afwikkeling van over en weer aangegane verplichtingen en reserveringen.

Ter zake van de in de eerste volzin bedoelde opzegging nemen partijen een termijn van ten minste één kalenderjaar in acht. Partijen gaan niet eerder over tot opzegging dan nadat is vastgesteld dat in de situatie die is ontstaan niet kan worden voorzien door het met wederzijds goedvinden wijzigen van deze overeenkomst respectievelijk onderdelen hiervan.

9.3

Onverminderd het bepaalde in 9.2 heeft de gemeente de bevoegdheid de overeenkomst met onmiddellijke ingang op te zeggen zonder deswege tot vergoeding van kosten en/of schade van het bevoegd gezag te zijn gehouden indien het bevoegd gezag:

- a. Surseance van betaling aanvraagt;
- b. In staat van faillissement wordt verklaard;
- c. Ondanks sommatie zijdens de gemeente in gebreke blijft bij nakoming van verplichtingen die zij jegens deze is aangegaan.
- d. Ingeval van overdracht van de instandhouding van de school door het bevoegd gezag.
- e. Bij opheffing van de school door het bevoegd gezag.

Het bevoegd gezag komt de bevoegdheid tot opzeggen eveneens toe in de gevallen hiervoor sub a,b,d en e genoemd.

Artikel 10. Geschillen

10.1.

De partijen zijn gehouden allereerst te trachten in onderling overleg een oplossing te vinden voor verschillen in uitleg en toepassing van de bepalingen van deze overeenkomst.

10.2.

Een geschil wordt geacht aanwezig te zijn indien het overleg zoals bedoeld in het vorige lid niet tot overeenstemming heeft geleid, ook al wordt het geschil als zodanig door slechts een der partijen aangemerkt.

10.3.

Op deze overeenkomst en alle overeenkomsten welke daaruit voortvloeien casu quo daarmee samenhangen, is Nederlands recht van toepassing.

10.4 Alle uit deze overeenkomst, dan wel uit overeenkomsten welke daaruit voortvloeien casu quo welke daarmee samenhangen, voortvloeiende geschillen zullen worden voorgelegd aan de rechtbank Noord-Nederland.

Aldus overeengekomen, in tweevoud opgemaakt, per pagina geparafeerd en ondertekend op ... .
te Burgum,

Voor het Gemeentebestuur,

Voor het bevoegd gezag,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Versie 05-03-2010

Overeenkomst tot doordecentralisatie van huisvestingsvoorzieningen ten behoeve van het voortgezet onderwijs van de Isaac Beeckman Academie te Kapelle

Partijen:

1. de gemeente Kapelle, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door **5.1.2e** burgemeester, handelend ter uitvoering van het besluit van de gemeenteraad van Kapelle op basis van artikel 171 van de Gemeentewet als wettelijk vertegenwoordiger van de gemeente; hierna te noemen: *de gemeente*;
2. het bestuur van de Stichting Isaac Beeckman Academie, gevestigd aan de Stationsstraat 51 te Kapelle, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door ....., hierna te noemen: *het bevoegd gezag*.

In aanmerking nemende dat:

- a. Ingevolge het bepaalde in artikel 76b van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) de zorg voor de onderwijshuisvestingsvoorzieningen is opgedragen aan de raad van de gemeente onderscheidenlijk burgemeester en wethouders, waaronder begrepen de op het grondgebied van de gemeente gelegen gebouwen en terreinen voor voortgezet onderwijs;
- b. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bij beschikking van 26 februari 2009 (kenmerk CFI/BVO -08/102U) aan het bestuur van de Isaac Beeckman Academie op grond van artikel 65 WVO goedkeuring heeft verleend aan de voorgenomen vorming van een vestiging van de Isaac Beeckman Academie in de gemeente Kapelle;
- c. Partijen zijn overeengekomen om toepassing te geven aan het bepaalde in artikel 76v van de WVO, ook wel aangeduid als 'doordecentralisatie';
- d. De raad van de gemeente Kapelle, ingevolge het bepaalde in 76v WVO, in afwijking van het bepaalde in Titel III, Afdeling IA, Hoofdstuk I WVO, bij besluit van 29 september 2009 heeft bepaald dat een doordecentralisatieovereenkomst zal worden gesloten, waarmee aan het bevoegd gezag jaarlijks een vergoeding voor huisvestingskosten kan worden verschafte, ten behoeve van de door het bevoegd gezag op het grondgebied van de gemeente in stand gehouden school;
- e. Partijen derhalve beogen om met deze overeenkomst het bevoegd gezag in staat te stellen om zelfstandig zorg te dragen voor een adequate huisvesting van de onder haar vallende school op zodanige wijze dat tegenover de beschikbaarstelling van een jaarlijks bedrag voor huisvestingskosten het bevoegd gezag afstand doet van aanspraken, welke het jegens de gemeente kan doen gelden ingevolge de toepasselijke bepalingen in de WVO;
- f. De partijen wensen door deze overeenkomst, met in achtneming van, casu quo in afwijking, van het bepaalde in Titel III, Afdeling IA, Hoofdstuk I WVO, hun onderlinge rechtsverhouding nader te regelen;

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1. Definities

Gemeente: de gemeente Kapelle;

De raad: de raad van de gemeente Kapelle;

Doordecentralisatieovereenkomst

Paraaf gemeente Kapelle

Paraaf bevoegd gezag

Het college:	het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kapelle;
Bevoegd gezag:	het bestuur van de Isaac Beeckman Academie;
Partijen:	de gemeente Kapelle en het bestuur van de Isaac Beeckman Academie;
School:	de vestiging ten behoeve van het voortgezet onderwijs van de Isaac Beeckman Academie op het grondgebied van de gemeente Kapelle;
Schoolgebouwen:	de op het grondgebied van de gemeente en onder het bevoegd gezag ressorterende voor voortgezet onderwijs bestemde terreinen en gebouwen zoals deze in gebruik zijn bij voornoemde school voor voortgezet onderwijs, alsmede leer- en hulpmiddelen en het meubilair van de school;
WVO:	de Wet op het Voortgezet Onderwijs zoals gepubliceerd in Staatsblad 1996, 402 en hierna gewijzigd weergegeven in de Staatsbladen.

Artikel 2. Overdracht verantwoordelijkheden voor de huisvestingsvoorzieningen

2.1

De gemeente draagt haar zorgplicht voor de voorzieningen in de huisvesting als bedoeld in artikel 76b, eerste lid WVO, welke voorzieningen zijn opgesomd in artikel 76c WVO voor wat betreft de in artikel 1 genoemde school over aan het bevoegd gezag, die deze zorg integraal overneemt. Het bevoegd gezag ontvangt voor de uitvoering van de in dit lid genoemde zorg een jaarlijks bedrag als omschreven in artikel 6 van deze overeenkomst.

2.2.

Het bevoegd gezag neemt bij deze zorgplicht steeds de ter zake geldende wettelijke voorschriften in acht, in het bijzonder de wettelijke eisen ter zake van de oppervlakte en de indeling van gebouwen en terreinen.

Artikel 3. Rechten en verplichtingen bevoegd gezag

3.1

Het bevoegd gezag zal zich inspannen om uiterlijk op 1 augustus 2010 huisvesting te realiseren ten behoeve van ongeveer 85 leerlingen van het voortgezet onderwijs van het bevoegd gezag. Voor de huisvesting van de leerlingen huurt het bevoegd gezag het gebouw aan de Stationsstraat 51 te Kapelle.

3.2

Het bevoegd gezag verplicht zich met de ingevolge artikel 6 van deze overeenkomst beschikbaar gestelde vergoeding zorg te dragen voor een adequate uitvoering, handhaving en realisering van de huisvesting van het onderwijs.

3.3

Het bevoegd gezag ziet jegens de gemeente af van het indienen van aanvragen die betrekking hebben op de huisvesting van de in artikel 1 genoemde school, waaronder begrepen:

- a. Voor opneming van een huisvestingsvoorziening op het programma zoals bedoeld in artikel 76 e WVO;
- b. Met een spoedeisend karakter zoals bedoeld in artikel 76 i WVO.

3.4

Het bevoegd gezag zal op of kort na de wettelijke teldatum van 1 oktober aan de gemeente bescheiden overleggen op grond waarvan onomstotelijk vaststaat hoeveel leerlingen de school onder het bevoegd gezag in de gemeente in het desbetreffende cursusjaar bezoeken.

Artikel 4   Rechten en verplichtingen gemeente

4.1

De gemeente is ontslagen van haar verplichting overleg te voeren met het bevoegd gezag over de aanpassing en vaststelling van de verordeningen en daaruit voortvloeiend programma , zoals omschreven in artikel 76 f, lid 1 WVO.

Artikel 5   Bestedingsvrijheid

Het bevoegd gezag zal met inachtneming van het bepaalde in artikel 2 de bedragen, door de gemeente beschikbaar gesteld voor de voorzieningen in de huisvesting van de school, dusdanig aanwenden dat op behoorlijke wijze wordt voldaan aan de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag met betrekking tot de huisvesting, overeenkomstig de bepalingen van deze overeenkomst en de aan de huisvesting te stellen wettelijke eisen. Het bevoegd gezag heeft de vrijheid, met inachtneming van het bepaalde in de eerste volzin, de bedragen die zij van de gemeente ontvangt naar eigen inzicht aan te wenden.

Artikel 6.   Jaarlijks bedrag

6.1

De gemeente verschaft jaarlijks aan het bevoegd gezag ten behoeve van de zorg voor de voorzieningen in de huisvesting van de school het bedrag als bedoeld in het tweede en derde lid van dit artikel. Uit de desbetreffende bedragen dienen, naast de voorzieningen genoemd in artikel 2 tevens de kosten voor OZB en verzekering te worden bestreden.

6.2

Het jaarlijks bedrag is gebaseerd op het aantal leerlingen op 1 oktober van het daaraan voorafgaande jaar.

6.3

Het bedrag per leerling wordt gebaseerd op de in het gemeentefonds in het cluster educatie opgenomen verdeelmaatstaven "leerlingen voortgezet onderwijs" en "extra groei leerlingen voortgezet onderwijs". Berekening van het bedrag vindt plaats volgens de systematiek zoals omschreven in de door partijen geaccordeerde Bijlage I bij deze overeenkomst.

6.4

De in artikel 6.1 bedoelde vergoeding wordt jaarlijks door de gemeente, per kalenderjaar, in vier gelijke voorschottermijnen, op of omstreeks de 15^e van de maanden januari, april, juli en oktober beschikbaar gesteld aan het bevoegd gezag.

6.5

Indien deze overeenkomst wordt beëindigd, dan zal de betaling van de vergoeding als bedoeld in het eerste lid door de gemeente worden uitbetaald tot 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin deze overeenkomst wordt beëindigd.

Artikel 7.   Rekening en verantwoording

Het bevoegd gezag is gehouden om jaarlijks, binnen drie maanden na ontvangst van de accountantsverklaring van de jaarrekening over het verstreken boekjaar, het College te informeren omtrent de aanwending van de ontvangen middelen ter zake van de huisvesting van de in artikel 1

genoemde school. Hiertoe neemt het bevoegd gezag de relevante passages uit de jaarrekening over. Het aldus opgestelde document dient vergezeld te gaan van een mededeling van de accountant dat de opgenomen passages zijn ontleend aan de door hem van een verklaring voorziene jaarrekening over het betreffende boekjaar. Indien naar het oordeel van de accountant niet alle relevante passages, welke betrekking hebben op de huisvesting, zijn opgenomen, licht hij dit oordeel toe in de voornoemde mededeling aan het bevoegd gezag. In plaats hiervan heeft het bevoegd gezag ook de mogelijkheid om de jaarrekening vergezeld van een accountantsverklaring aan het College te overleggen.

Artikel 8. Wijziging overeenkomst

8.1

Wijziging van de overeenkomst is slechts mogelijk bij schriftelijke overeenkomst.

8.2

Partijen komen reeds nu overeen in ieder geval in overleg te treden indien één of meerdere der volgende situaties zich voordoet:

- a. wezenlijke wijzigingen in de wettelijke verantwoordelijkheid van de gemeente voor de huisvesting van het voortgezet onderwijs op het grondgebied van de gemeente;
- b. wezenlijke wijzigingen in de wet- en regelgeving ten aanzien van het voortgezet onderwijs met betrekking tot aan de objecten te stellen bouwkundige, onderwijskundige, Arbo- en milieutechnische eisen, voor zover deze wijzigingen van invloed zijn op de uitvoering van deze overeenkomst;
- c. wezenlijke wijzigingen in de uitkering van het Rijk met betrekking tot het Gemeentefonds, ten aanzien van het gedeelte dat is gerelateerd aan het bedrag per leerling voortgezet onderwijs;
- d. verplaatsing, omzetting, enige vorm van fusie met een ander schoolbestuur of andere schoolbesturen en een gedeeltelijke of gehele bestuursoverdracht;
- e. voornemens van het bevoegd gezag om op een andere wijze dan huur van een gebouw te voorzien in de huisvesting van de leerlingen van de in artikel 1 genoemde school;
- f. indien zich feiten en omstandigheden voordoen waarin deze overeenkomst niet voorziet.

Artikel 9. Duur en beëindiging van de overeenkomst

9.1

Deze overeenkomst vangt aan op 1 augustus 2010 en wordt aangegaan voor onbepaalde tijd. De bekostiging vangt aan op 1 januari 2011.

9.2

Partijen hebben over en weer de bevoegdheid deze overeenkomst op te zeggen indien zich onvoorziene omstandigheden van dien aard voordoen dat van een van hen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet langer kan worden verlangd dat deze overeenkomst ongewijzigd in stand blijft.

Partijen verplichten zich in zodanig geval ten opzichte van elkaar om op basis van redelijkheid en billijkheid te komen tot een afwikkeling van over en weer aangegane verplichtingen en reserveringen. Ter zake van de in de eerste volzin bedoelde opzegging nemen partijen een termijn van ten minste één kalenderjaar in acht. Partijen gaan niet eerder over tot opzegging dan nadat is vastgesteld dat in de situatie die is ontstaan niet kan worden voorzien door het met wederzijds goedvinden wijzigen van deze overeenkomst respectievelijk onderdelen hiervan.

9.3

Onverminderd het bepaalde in 9.2 heeft de gemeente de bevoegdheid de overeenkomst te ontbinden zonder deswege tot vergoeding van kosten en/of schade van het bevoegd gezag te zijn gehouden indien het bevoegd gezag:

- a. Surseance van betaling aanvraagt;
- b. In staat van faillissement wordt verklaard;
- c. Ondanks sommatie zijdens de gemeente in gebreke blijft bij nakoming van verplichtingen die zij jegens deze is aangegaan.

Aldus overeengekomen, in tweevoud opgemaakt, per pagina geparafeerd en ondertekend op ... te Kapelle,

Voor het Gemeentebestuur,

Voor het schoolbestuur,

5.1.2.e

5.1.2.e

bestuursvoorzitter

Bijlage 1

1 Middelen onderwijshuisvesting binnen het gemeentefonds

Het gemeentefonds is een fonds op de Rijksbegroting waaruit de gemeente Kapelle jaarlijks een algemene uitkering krijgt. Met dat geld moet de gemeente haar algemene taken vervullen, minimaal op het niveau zoals door de wet voorgeschreven.

De omvang van de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor Kapelle wordt bepaald met behulp van een verdeelstelsel.

Het gemeentefonds bestaat uit een aantal clusters. Per 1 januari 2006 is een wijziging doorgevoerd in de clusters *Bijstand* en *Zorg*. Deze clusters zijn uitgesplitst in drie nieuwe clusters. Voor onderwijshuisvesting is de nieuw gevormde cluster *Educatie* van belang. Daarin is de subcluster *Onderwijshuisvesting* opgenomen.

Middels het vermenigvuldigen van verdeelmaatstaven (bijvoorbeeld 'Leerlingen VO') met de bedragen per eenheid wordt de hoogte van de uitkering bepaald door de beheerders van het gemeentefonds (de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Financiën).

2 Bedrag voor onderwijshuisvesting per leerling voortgezet onderwijs vanaf 1-1-2010

Op de internetpagina's van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt een overzicht van de gewichten van de verdeelmaatstaven per cluster gepresenteerd (deze gewichten worden tevens gepubliceerd in de circulaire). Blijkens bedoeld overzicht is het bedrag van de maatstaf 'leerlingen voortgezet onderwijs' voor 2010 €434,27 en het gewicht van één leerling voortgezet onderwijs 0,8.

Daarenboven wordt elk jaar een zogenaamde uitkeringsfactor vastgesteld, waarmee de jaarlijkse algemene groei of krimp (accres) van het gemeentefonds wordt verwerkt. Deze uitkeringsfactoren worden gepubliceerd in de circulaire van het gemeentefonds. In de septembercirculaire 2009 is voor 2010 de uitkeringsfactor voorlopig vastgesteld op 1,555.

Het bedrag voor onderwijshuisvesting per leerling voortgezet onderwijs voor het jaar 2010 bedraagt op grond van bovenstaande dus:

$$A = € 434,27 \times 0,8 \times 1,555 = € 540,23$$

Daarnaast ontvangen de gemeenten een uitkering in het kader van de extra groei van het aantal leerlingen voortgezet onderwijs. Deze maatstaf 'extra groei leerlingen voortgezet onderwijs' bestaat uit het aantal ongewogen leerlingen voortgezet onderwijs verminderd met 110% van het aantal ongewogen leerlingen van tien jaar daarvoor. Uit het voren genoemde overzicht op de internetpagina's van het ministerie blijkt dat voor het uitkeringsjaar 2010 het gewicht - of prijs - van een leerling voortgezet onderwijs voortvloeiend uit een extra groei € 221,81 is.

Rekening houdend met het accres van 1,555 is het bedrag voor "extra groei leerlingen voortgezet onderwijs" voor het jaar 2010:

$$B = € 221,81 \times 1,555 = € 344,91$$

De totale uitkering voor onderwijshuisvesting per leerling voortgezet onderwijs 2010 komt hiermee op:

$$A+B = € 540,23 + € 344,91 = € 885,14$$

Jaarlijks wordt de hoogte van de verdeelmaatstaven en de hoogte van de correctiefactor en de uitkeringsfactor door de rijksoverheid vastgesteld.

Voor de voorlopige vaststelling van het uitkeringsbedrag aan de schoolbesturen over het jaar T, dient de septembercirculaire van het jaar T-1 als onderlegger. Het schoolbestuur wordt voor 1 januari van het jaar T geïnformeerd over het voorlopig vastgestelde bedrag over jaar T. Het definitieve uitkeringsbedrag over het jaar T wordt voor 1 januari van het jaar T+1 aan het schoolbestuur bekend

gemaakt op basis van de voor 1 december van jaar T door het Rijk bekend gemaakte correctiefactor en uitkeringsfactor. De te veel of te weinig betaalde voorschotten worden binnen twee maanden na definitieve vaststelling verrekend.

Voor het jaar 2011 betekent dit:

- Op basis van de septembercirculaire 2010 worden de bedragen voor 2011 voorlopig vastgesteld.
- Voor 01-01-2011 ontvangt het schoolbestuur een voorlopige beschikking over 2011.
- Het op 01-12-2011 bekende acres is bepalend voor de definitieve vaststelling van de gemeentelijke bijdrage over 2011.
- Voor 01-01-2012 ontvangt het schoolbestuur de definitieve vaststelling van de gemeentelijke bijdrage over 2011.
- Voor 01-03-2012 vindt verrekening plaats.

From: 5.1.2.e
 Sent Date: Fri Jan 14 10:42:48 2022
 To: 5.1.2.e; 5.1.2.e
 CC: 5.1.2.e; 5.1.2.e
 Subject: RE: doordecentralisatieovereenkomsten SvPO

Voor Amsterdam en Utrecht geldt dat deze Gemeenten niet bereidt zijn tot (volledige) DDC.
 Voor Hengelo geldt dat SvPO nu een (voormalig) gebouw van de PABO huurt (via de Gemeente beschikbaar gesteld). Daar is – voor zover wij kunnen nagaan – nog geen sprake van (volledige) DDC…

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 14 januari 2022 10:42
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minocw.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@owinsp.nl>;
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minocw.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minocw.nl>;
Onderwerp: RE: doordecentralisatieovereenkomsten SvPO

Hi 5.1.2.e,

Zie bijlage voor de doordecentralisatie overeenkomsten (5x)

Voor de zekerheid:

Deze documenten hebben wij verkregen in het kader van ons lopende onderzoek huisvesting (en dus niet specifiek opgevraagd nav de gestelde vragen van de SP-fractie)…

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Directie Rekenschap en Juridische Zaken
Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
 St.-Jacobsstraat 200 | 3511 BT | Utrecht
 Postbus 2730 | 3500 GS | Utrecht

.....
T 5.1.2.e
 5.1.2.e@owinsp.nl
www.onderwijsinspectie.nl

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minocw.nl>;
Verzonden: woensdag 12 januari 2022 08:53
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@owinsp.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@owinsp.nl>;
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minocw.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minocw.nl>;
Onderwerp: doordecentralisatieovereenkomsten SvPO

Beste collega’s,

Eind vorig jaar heeft de Kamer ons verschillende vragen gesteld over SvPO in het kader van een

schriftelijk overleg. Naar aanleiding daarvan zal ergens begin dit jaar een debat plaatsvinden (voor zover mij bekend is er nog geen datum geprikt).

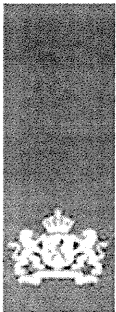
Gelet op de onderstaande vraag van de SP (en onze beantwoording daarvan), vroegen we ons af of jullie beschikken over de doordecentralisatieovereenkomsten. Zouden jullie ze ons in dat geval willen sturen? Bij voorbaat dank!

De SP-fractie vraagt wat er in het geval van doordecentralisatie gebeurt met het vastgoed, in het bijzonder wanneer deze in eigendom is van een private stichting zoals stichting Frederikssoon of de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs, indien een SvPO-vestiging in de toekomst mogelijk gesloten dient te worden wegens aanhoudend slechte onderwijskwaliteit en/of financieel/bestuurlijk wanbeheer.

Het antwoord op deze vraag hangt af van de afspraken die ten aanzien van het economisch claimrecht zijn gemaakt in de doordecentralisatie-overeenkomst. Dat betekent dat de situatie per gemeente anders kan zijn, afhankelijk van wat de partijen onderling overeengekomen zijn.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50 | 2515 XP | Den Haag | 10^e verdieping
Postbus 16375 | 2500 BJ | Den Haag

5.1.2.e

5.1.2.e @minocw.nl

From: 5 5.1.2.e
Sent Date: Mon Jan 17 08:47:55 2022
To: 5.1.2.e; 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e; 5.1.2.e
Subject: RE: doordecentralisatieovereenkomsten SvPO

Dag 5.1.2.e,

Hartelijk dank, heel fijn om deze stukken ook te hebben!

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@owinsp.nl>;

Verzonden: vrijdag 14 januari 2022 10:42

Aan: 5 5.1.2.e <5.1.2.e@minocw.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@owinsp.nl>;

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minocw.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minocw.nl>;

Onderwerp: RE: doordecentralisatieovereenkomsten SvPO

Hi 5.1.2.e,

Zie bijlage voor de doordecentralisatie overeenkomsten (5x)

Voor de zekerheid:

Deze documenten hebben wij verkregen in het kader van ons lopende onderzoek huisvesting (en dus niet specifiek opgevraagd nav de gestelde vragen van de SP-fractie)…

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Directie Rekenschap en Juridische Zaken
Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
St.-Jacobsstraat 200 | 3511 BT | Utrecht
Postbus 2730 | 3500 GS | Utrecht

.....
T 5.1.2.e
5.1.2.e@owinsp.nl
www.onderwijsinspectie.nl

5.1.2.e

Van: 5 5.1.2.e <5.1.2.e@minocw.nl>;

Verzonden: woensdag 12 januari 2022 08:53

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@owinsp.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@owinsp.nl>;

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minocw.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minocw.nl>;

Onderwerp: doordecentralisatieovereenkomsten SvPO

Beste collega’s,

Eind vorig jaar heeft de Kamer ons verschillende vragen gesteld over SvPO in het kader van een schriftelijk overleg. Naar aanleiding daarvan zal ergens begin dit jaar een debat plaatsvinden (voor zover mij bekend is er nog geen datum geprikt).

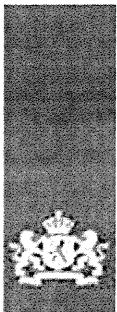
Gelet op de onderstaande vraag van de SP (en onze beantwoording daarvan), vroegen we ons af of jullie beschikken over de doordecentralisatieovereenkomsten. Zouden jullie ze ons in dat geval willen sturen? Bij voorbaat dank!

De SP-fractie vraagt wat er in het geval van doordecentralisatie gebeurt met het vastgoed, in het bijzonder wanneer deze in eigendom is van een private stichting zoals stichting Frederikssoon of de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs, indien een SvPO-vestiging in de toekomst mogelijk gesloten dient te worden wegens aanhoudend slechte onderwijskwaliteit en/of financieel/bestuurlijk wanbeheer.

Het antwoord op deze vraag hangt af van de afspraken die ten aanzien van het economisch claimrecht zijn gemaakt in de doordecentralisatie-overeenkomst. Dat betekent dat de situatie per gemeente anders kan zijn, afhankelijk van wat de partijen onderling overeengekomen zijn.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50 | 2515 XP | Den Haag | 10^e verdieping
Postbus 16375 | 2500 BJ | Den Haag

5.1.2.e

5.1.2.e @minocw.nl

From: [redacted] 5.1.2.e @svpo.nl>
 Sent Date: Sat Jan 22 15:48:56 2022
 To: [redacted] 5.1.2.e
 CC: [redacted] 5.1.2.e
 Subject: Verzoek aangaande reactie op huisvestingsrapporten SvPO
 Attachments: Aanvulling op overeenkomst tot erfpacht en recht van opstal.pdf(384KB)

Geachte [redacted] 5.1.2.e

Voor een reactie hebben wij de inbreng van diverse betrokkenen nodig. Als gevolg van de kerstvakantie hebben we verschillende daarvan pas vorige week kunnen krijgen. Daarna hebben we externe adviezen gevraagd die we nog binnen moeten krijgen. Als gevolg daarvan lukt het niet om maandag 24 januari al een reactie te geven.

Ik wees er al op dat we door de kerstvakantie een beperktere tijd hebben om een reactie op te stellen dan de gebruikelijke vier weken. Tevens hebben we minder tijd om eventueel nog herstel te plegen indien nodig. Daarom het herhaalde verzoek om net als bij eerdere gelegenheid - toen vanwege de zomervakantie, maar dat zou voor de kerstvakantie niet anders hoeven zijn - de datum voor reactie op 3 februari te zetten.

Op één punt zij hier nu wel alvast een reactie gegeven, namelijk dat in elk geval het economisch eigendom van de schoolgebouwen in Hoorn, Hurdegaryp, Geldermalsen en Deventer bij de schoolstichtingen ligt en niet bij de ANBI. Dit volgt uit de overeenkomst, die behalve de erfpacht in het bijzonder ook het recht op opstal behelst en uit hetgeen daarover is bepaald in BW 5.99 lid 1. Omdat er kennelijk verwarring over is ontstaan, is namens de ANBI nog een aanvullende verklaring opgesteld die u hierbij als bijlage aantreft.

Met vriendelijke groet,

Scholen voor Persoonlijk Onderwijs

[redacted] 5.1.2.e
 [redacted] 5.1.2.e
 + [redacted] 5.1.2.e
 [redacted] 5.1.2.e @svpo.nl

On Fri, Dec 31, 2021 at 2:16 PM [redacted] 5.1.2.e @owinsp.nl> wrote:

Geachte [redacted] 5.1.2.e,

Naar aanleiding van uw mail d.d. 27 december 2021 jl., bijgevoegd een reactie op de drie vragen die u heeft gesteld:

1. In de concept rapporten van SvPO Hoorn, SvPO Geldermalsen, SvPO Hurdegaryp en SvPO Deventer hebben wij in hoofdstukken 2 en 3 (uitgebreid) toegelicht en onderbouwd hoe wij tot onze conclusies zijn gekomen tav het eigendom van de schoolgebouwen op deze locaties. Als het bestuur van SvPO Geldermalsen, Hurdegaryp, Hoorn en Deventer meent dat het eigendom van de schoolgebouwen wel

bij deze vier scholen-stichtingen ligt, dan kan het bestuur daar middels een (formele) reactie op deze concept rapporten een toelichting & onderbouwing op / van geven (inclusief aanlevering van documenten waaruit dit zou blijken).

2. Het betreft het jaarverslag / jaarrekening 2020 van Stichting Frederikssoon. Indien dit jaarverslag / jaarrekening 2020 niet beschikbaar is (nog niet is opgemaakt) ontvangen wij graag de onderliggende financiële administratie (grootboek / saldibalans, kosten- en verkoopfacturen) over 2020.
3. Wij zijn bereid de besturen van de acht SvPO-scholenstichtingen twee weken extra de tijd te geven voor het indienen van een reactie op de concept rapporten. Daarmee verlengen wij de reactie-termijn tot maandag 24 januari 2022.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....

Directie Rekenschap en Juridische Zaken

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
St.-Jacobsstraat 200 | 3511 BT | Utrecht
Postbus 2730 | 3500 GS | Utrecht

.....

T 5.1.2.e
5.1.2.e@owinsp.nl
www.onderwijsinspectie.nl

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e@svpo.nl< >
Verzonden: maandag 27 december 2021 12:26
Aan: 5.1.2.e@owinsp.nl< >
CC: 5.1.2.e@owinsp.nl< >
Onderwerp: Drie vragen over rapporten SvPO d.d. 23 december

Geachte 5.1.2.e

Naar aanleiding van uw rapporten hebben wij op dit moment drie vragen aan u. Gelet op de reactietermijnen verzoek ik u om uiterlijk 31 december te reageren.

1. Het rapport stelt dat het eigendom van de gebouwen in Hoorn, Geldermalsen, Hurdegaryp en Deventer niet bij de schoolstichting ligt, maar bij de ANBI. Dit wordt verder niet toegelicht in het rapport. De ANBI heeft de grond echter in erfpacht gegeven en daaruit volgt dat het eigendom van het gebouw bij de erfpachter ligt. Dit is immers hoe erfpacht werkt.

Aangezien er een herstelopdracht aan is verbonden en omdat het voor iedere lezer van het rapport belang is te begrijpen waar het oordeel op stoelt, verzoek ik u om aan te geven waarom u van mening bent dat in deze vier gevallen de erfpacht niet het effect heeft dat het eigendom van het gebouw bij de erfpachter berust.

2. Er zouden vragen zijn gesteld en documenten zijn opgevraagd bij Stichting Frederikssoon, maar die zouden niet geleverd zijn. Om welke vragen en documenten gaat het?

3. U vraagt om uiterlijk 10 januari te reageren op het rapport. In alle voorgaande gevallen (en bij andere scholen) geldt een termijn van vier weken, waarbij vakantieperiodes niet worden meegerekend aangezien dan niet overlegd kan worden met betrokkenen. Dat is uiteraard wel noodzakelijk. Ik verzoek u daarom de reactiedatum te verdagen naar 3 februari (zijnde vier weken na 23 december plus twee weken vakantieperiode).

Met vriendelijke groet,

Scholen voor Persoonlijk Onderwijs

5.1.2.e

5.1.2.e

+ 5.1.2.e

5.1.2.e @svpo.nl

Verklaring over overeenkomst tot erfpacht en recht van opstal

Amsterdam, 16 januari 2022

Op 30 december 2020 zijn door de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs overeenkomsten van vestiging van erfpacht getekend met de volgende erfpachters:

1. met Stichting SvPO Hoorn (ook bekend als Pierre Bayle Academie) inzake een perceel grond kadastraal bekend als gemeente Hoorn, sectie C, nummer 3403;
2. met Stichting SvPO Geldermalsen (ook bekend als Ida Gerhardt Academie) inzake een perceel grond kadastraal bekend als GDM00 F 2558;
3. met Stichting SvPO Deventer (ook bekend als Sander Hegius College) inzake een perceel grond kadastraal bekend als DVT00 B 18589;
4. met Stichting SvPO Hurdegaryp (ook bekend als Tjalling Koopmans College) inzake een perceel grond kadastraal bekend als HDG00 A 8103.

Middels de overeenkomsten verleent Stichting voor Persoonlijk Onderwijs voor de duur van 30 jaren met ingang van 1 januari 2021 de percelen grond in erfpacht aan de hiervoor genoemde stichtingen. In de erfpacht is volgens de overeenkomsten besloten “het zakelijk recht van opstal tot het stellen en in eigendom hebben en houden van de zich op de erfpachtszaak bevindende opstallen bestaande uit een schoolgebouw.”

De overeenkomsten zijn gebaseerd op de toezegging van Stichting voor Persoonlijk Onderwijs tot het aangaan ervan. Ingevolge die toezegging hebben erfpachters geïnvesteerd in opstallen op het perceel. De erfpacht is ingegaan vanaf het moment dat de werkzaamheden voor de erfpachters zodanig gevorderd waren dat zij de opstallen daadwerkelijk in gebruik konden nemen.

Stichting voor Persoonlijk Onderwijs bevestigt hierbij het volgende:

- Zij laat geen enkel recht gelden op de opstallen die op de percelen door de respectieve erfpachters zijn gerealiseerd en zij bevestigt dat het bepaalde in Burgerlijk Wetboek 5.99 lid 1 onverkort van toepassing is.
- Het bepaalde in artikel 10 van de overeenkomsten, waarin kort gezegd is geregeld dat de erfpachter de opstallen onderhoudt, heeft geen betrekking op opstallen die door de respectieve erfpachters zelf zijn gerealiseerd. Het artikel ziet slechts toe op opstallen die voorafgaand daaraan reeds op het perceel aanwezig waren. Omdat er in Hurdegaryp en in Geldermalsen geen opstallen aanwezig waren, heeft dit artikel in die beide gevallen geen toepassing. In Deventer is op het perceel de Heilig Hart kerk aan de Zwolseweg 96 gevestigd en in Hoorn is op het perceel het missiehuis aan de Blauwe Weg gevestigd. Beide gebouwen zijn opgenomen in de gemeentelijke monumentenlijst. De toepassing van artikel 10 ziet er op toe dat de erfpachter het monument onderhoudt, voorkomt dat er schade aan ontstaat en ervoor zorgt dat het tegen brand en storm is verzekerd.

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: 5.1.2.e
Sent Date: Tue Jan 25 13:07:16 2022
To: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Subject: RE: Verzoek aangaande reactie op huisvestingsrapporten SvPO

Geachte 5.1.2.e,

In reactie op onderstaande mail d.d. 22 januari 2022, bericht ik u als volgt:

Op basis van uw bericht zien wij geen aanleiding om de gestelde reactie-termijn nogmaals te verlengen. Dit mede gezien de zwaarte en omvang van de bevindingen die volgen uit ons onderzoek.

Wij wijzen u er volledigheidshalve op dat de initiële termijn voor het indienen van een inhoudelijke reactie reeds is verlengd met twee weken.

Wij stellen vast dat, met uitzondering van hetgeen is opgenomen in onderstaande e-mail (d.d. 22 januari 2022), namens geen van de acht de SvPO-scholen-stichtingen tijdig een inhoudelijke reactie is aangeleverd.

U zult op korte termijn een inhoudelijke reactie ontvangen voor wat betreft de in onderstaande e-mail opgenomen reactie omtrent het economisch eigendom van de schoolgebouwen in Hoorn, Hurdegaryp, Geldermalsen en Deventer (en de verwijzing naar artikel 5:99 van het Burgerlijk Wetboek).

Hopende u voldoende geïnformeerd te hebben,

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Directie Rekenschap en Juridische Zaken
Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
St.-Jacobsstraat 200 | 3511 BT | Utrecht
Postbus 2730 | 3500 GS | Utrecht

.....
T 5.1.2.e
5.1.2.e@owinsp.nl
www.onderwijsinspectie.nl

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: zaterdag 22 januari 2022 15:49
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Verzoek aangaande reactie op huisvestingsrapporten SvPO

Geachte 5.1.2.e

Voor een reactie hebben wij de inbreng van diverse betrokkenen nodig. Als gevolg van de kerstvakantie hebben we verschillende daarvan pas vorige week kunnen krijgen. Daarna hebben we externe adviezen gevraagd die we

nog binnen moeten krijgen. Als gevolg daarvan lukt het niet om maandag 24 januari al een reactie te geven.

Ik wees er al op dat we door de kerstvakantie een beperktere tijd hebben om een reactie op te stellen dan de gebruikelijke vier weken. Tevens hebben we minder tijd om eventueel nog herstel te plegen indien nodig. Daarom het herhaalde verzoek om net als bij eerdere gelegenheid - toen vanwege de zomervakantie, maar dat zou voor de kerstvakantie niet anders hoeven zijn - de datum voor reactie op 3 februari te zetten.

Op één punt zij hier nu wel alvast een reactie gegeven, namelijk dat in elk geval het economisch eigendom van de schoolgebouwen in Hoorn, Hurdegaryp, Geldermalsen en Deventer bij de schoolstichtingen ligt en niet bij de ANBI. Dit volgt uit de overeenkomst, die behalve de erfpacht in het bijzonder ook het recht op opstal behelst en uit hetgeen daarover is bepaald in BW 5.99 lid 1. Omdat er kennelijk verwarring over is ontstaan, is namens de ANBI nog een aanvullende verklaring opgesteld die u hierbij als bijlage aantreft.

Met vriendelijke groet,

Scholen voor Persoonlijk Onderwijs

5.1.2.e

5.1.2.e

+ 5.1.2.e

5.1.2.e @svpo.nl

On Fri, Dec 31, 2021 at 2:16 PM 5.1.2.e @owinsp.nl> wrote:

Geachte 5.1.2.e,

Naar aanleiding van uw mail d.d. 27 december 2021 jl., bijgevoegd een reactie op de drie vragen die u heeft gesteld:

1. In de concept rapporten van SvPO Hoorn, SvPO Geldermalsen, SvPO Hurdegaryp en SvPO Deventer hebben wij in hoofdstukken 2 en 3 (uitgebreid) toegelicht en onderbouwd hoe wij tot onze conclusies zijn gekomen tav het eigendom van de schoolgebouwen op deze locaties. Als het bestuur van SvPO Geldermalsen, Hurdegaryp, Hoorn en Deventer meent dat het eigendom van de schoolgebouwen wel bij deze vier scholen-stichtingen ligt, dan kan het bestuur daar middels een (formele) reactie op deze concept rapporten een toelichting & onderbouwing op / van geven (inclusief aanlevering van documenten waaruit dit zou blijken).
2. Het betreft het jaarverslag / jaarrekening 2020 van Stichting Frederikssoon. Indien dit jaarverslag / jaarrekening 2020 niet beschikbaar is (nog niet is opgemaakt) ontvangen wij graag de onderliggende financiële administratie (grootboek / saldibalans, kosten- en verkoopfacturen) over 2020.
3. Wij zijn bereid de besturen van de acht SvPO-scholenstichtingen twee weken extra de tijd te geven voor het indienen van een reactie op de concept rapporten. Daarmee verlengen wij de reactie-termijn tot maandag 24 januari 2022.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Directie Rekenschap en Juridische Zaken
Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
St.-Jacobsstraat 200 | 3511 BT | Utrecht
Postbus 2730 | 3500 GS | Utrecht
.....

T 5.1.2.e
5.1.2.e@owinsp.nl
www.onderwijsinspectie.nl
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e@svpo.nl>
Verzonden: maandag 27 december 2021 12:26
Aan: 5.1.2.e@owinsp.nl>
CC: 5.1.2.e@owinsp.nl>
Onderwerp: Drie vragen over rapporten SvPO d.d. 23 december

Geachte 5.1.2.e

Naar aanleiding van uw rapporten hebben wij op dit moment drie vragen aan u. Gelet op de reactietermijnen verzoek ik u om uiterlijk 31 december te reageren.

1. Het rapport stelt dat het eigendom van de gebouwen in Hoorn, Geldermalsen, Hurdegaryp en Deventer niet bij de schoolstichting ligt, maar bij de ANBI. Dit wordt verder niet toegelicht in het rapport. De ANBI heeft de grond echter in erfpacht gegeven en daaruit volgt dat het eigendom van het gebouw bij de erfpachter ligt. Dit is immers hoe erfpacht werkt.

Aangezien er een herstelopdracht aan is verbonden en omdat het voor iedere lezer van het rapport belang is te begrijpen waar het oordeel op stoelt, verzoek ik u om aan te geven waarom u van mening bent dat in deze vier gevallen de erfpacht niet het effect heeft dat het eigendom van het gebouw bij de erfpachter berust.

2. Er zouden vragen zijn gesteld en documenten zijn opgevraagd bij Stichting Frederikssoon, maar die zouden niet geleverd zijn. Om welke vragen en documenten gaat het?

3. U vraagt om uiterlijk 10 januari te reageren op het rapport. In alle voorgaande gevallen (en bij andere scholen) geldt een termijn van vier weken, waarbij vakantieperiodes niet worden meegerekend aangezien dan niet overlegd kan worden met betrokkenen. Dat is uiteraard wel noodzakelijk. Ik verzoek u daarom de reactiedatum te verdagen naar 3 februari (zijnde vier weken na 23 december plus twee weken vakantieperiode).

Met vriendelijke groet,

Scholen voor Persoonlijk Onderwijs
5.1.2.e
5.1.2.e
+ 5.1.2.e
5.1.2.e@svpo.nl